

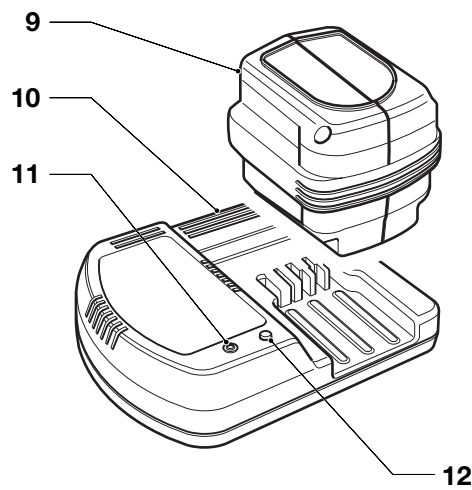
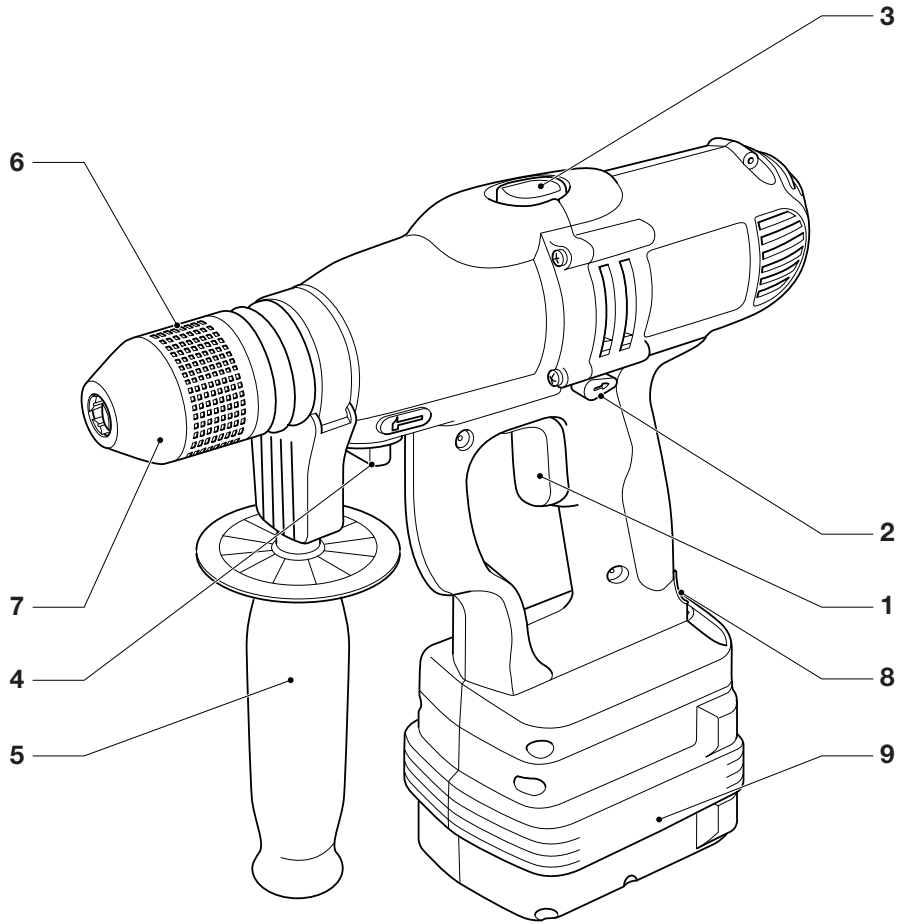
Elu®

SBA91

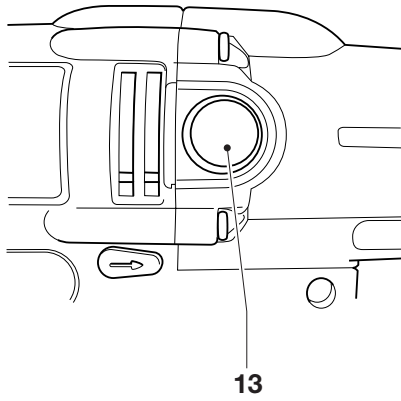

Dansk	1
Deutsch	8
English	16
Español	23
Français	30
Italiano	37
Nederlands	44
Norsk	51
Português	58
Suomi	65
Svenska	72
Ελληνικά	79

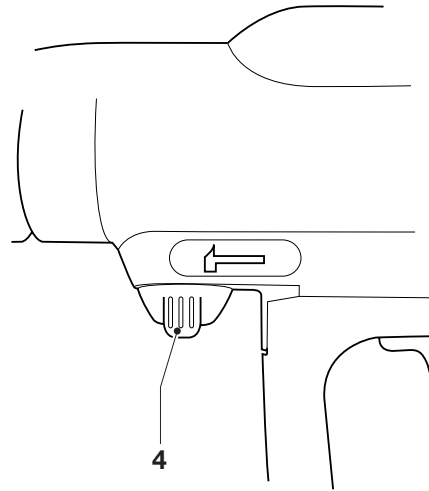

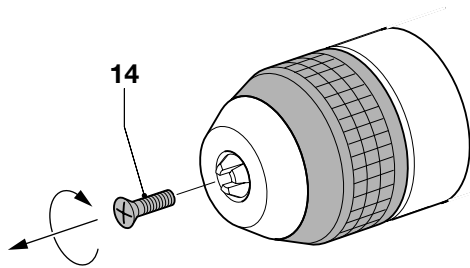
A

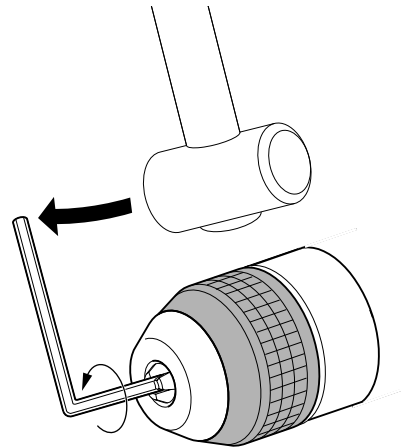
B

C

D

E

DANSK

OPLADELIG SLAGBOREMASKINE/ SKRUETRÆKKER SBA91

Tillykke!

Du har valgt et Elu Elværktøj. Mange års erfaring, ihærdig produktudvikling og innovation gør Elu til en af de mest pålidelige partnere for professionelle brugere.

Indholdsfortegnelse

Tekniske data	da - 1
EU-Overensstemmelseserklæring	da - 1
Sikkerhedsinstruktioner	da - 2
Kontroller emballagens indhold	da - 3
Beskrivelse	da - 3
El-sikkerhed	da - 3
Samling og justering	da - 4
Brugervejledning	da - 5
Vedligeholdelse	da - 6
Service	da - 6

Tekniske data

SBA91		
Spænding	V	24
Omdrejningstal/min ubelastet		
1. gear		0-450
2. gear		0-2.000
Slagtal/min ubelastet		
1. gear		0-7.650
2. gear		0-34.000
Gennemslagskraft	Nm	65
Borepatron kapacitet	mm	13
Maksimal borekapacitet i		
stål/blødt træ/beton	mm	13/65/18
Vægt (uden batteri)	kg	2,3

Batteri

Spænding	V	24
Vægt	kg	1,4

Lader

Spænding (lysnet)	V	230
Ladetid (ca.)	h	1
Vægt	kg	0,6

Sikringer:

230 V maskiner	10 A
----------------	------

Følgende piktogrammer anvendes i denne håndbog:

Angiver risiko for personskade, livsfare eller ødelæggelse af værktøjet, hvis brugervejledningens instruktioner ikke følges.

Angiver risiko for elektrisk stød.

EU-Overensstemmelseserklæring

SBA91

Elu erklærer at disse værktøjer er konstrueret i henhold til EU-direktiverne: 98/37/EØF, 89/336/EØF, 73/23/EØF, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

For yderligere information bedes De venligst kontakte Elu på nedenstående adresse eller se bagsiden af brugervejledningen.

Lydniveaueet er i overensstemmelse med EU-direktiverne 86/188/EØF & 98/37/EØF, målt i henhold til EN 50144:

SBA91		
L _{PA} (lydniveau)	dB(A)*	94
L _{WA} (akustisk styrke)	dB(A)	107

* ved operatørens øre

Anvend høreværn, hvis lydniveaueet overstiger 85 dB(A).

Den vægtede geometriske middelværdi af accelerationsfrekvensen i henhold til EN 50144:

SBA91	
	6,1 m/s ²

DANSK

Produktudviklingsdirektør
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Tyskland

Sikkerhedsinstruktioner

Læs brugsanvisningen igennem, inden maskinen tages i brug. Opbevar brugsanvisningen let tilgængeligt, så alle, der bruger maskinen, har adgang til brugsanvisningen. Foruden nedenstående instruktioner, bør Arbejdstilsynets regler altid følges.

ADVARSEL!

Når man anvender elværktøj, skal følgende grundlæggende sikkerhedsinstruktioner altid følges for at nedsætte risikoen for elektriske stød, personskader og brand.

1 Brug høreværn

Lydniveauet ved bearbejdning af forskellige materialer kan variere, af og til overstiger niveauet 85 dB(A). For at beskytte sig selv, skal man altid anvende høreværn.

2 Hold arbejdsområdet i orden

Uordentlige arbejdsområder og arbejdsbænke indbyder til skader.

3 Tænk på arbejdsmiljøets indflydelse

Udsæt ikke elværktøj eller lader for regn. Anvend ikke elværktøj på fugtige eller våde pladser. Sørg for en god belysning over arbejdsområdet. Anvend ikke elværktøj i nærheden af let antændelige væsker eller gasser.

4 Hold børnene på afstand

Lad ikke børn komme i berøring med værktøjet eller forlængerledningen. Det er påkrævet at holde børn under 16 år under opsyn.

5 Opbevar værktøj sikkert

Når elværktøjet ikke anvendes, skal det opbevares på et tørt, højt placeret sted, låst inde, uden for børns rækkevidde.

6 Overbelast ikke elværktøj

Man arbejder bedre og mere sikkert inden for det anførte effektområde.

7 Brug det rigtige elværktøj

Tving ikke elværktøj til at udføre arbejde, som er beregnet til kraftigere værktøj. Brug ikke værktøj til formål, det ikke er beregnet til.

8 Klæd dig rigtigt på

Bær ikke løst hængende tøj eller smykker. De kan sidde fast i bevægelige dele. Gummihandsker og skridsikre sko anbefales ved udendørs arbejde. Brug hårnæ, hvis du har langt hår.

9 Brug beskyttelsesbriller

Brug beskyttelsesbriller for at forhindre, at du får støv i øjnene, hvilket kan forårsage skade. Hvis der opstår meget støv, bruges også ansigtsmaske.

10 Sæt arbejdsemnet fast

Brug skruetvinger eller skruestik for at spænde arbejdsemnet fast. Det er sikrere end at bruge hånden, og du får begge hænder fri til arbejdet.

11 Stræk dig ikke for meget

Sørg for, at du altid har sikkert fodfæste og balance.

12 Vedligehold værktøjet omhyggeligt

Hold værktøjet skarpt og rent. Følg instruktionerne med hensyn til pasning og udskiftning af tilbehør. Hold håndtagene tørre, rene og fri for olie og fedt.

13 Fjern batteriet

Afmonter batteriet fra værktøjet, når det ikke er i brug, inden service og ved udskiftning af tilbehør såsom savklinge, bor eller fræsere.

14 Fjern nøglerne

Kontroller at nøgler og justerværktøj er fjernet fra elværktøjet, inden det startes.

15 Vær opmærksom

Se på det, du gør. Brug din sunde fornuft. Brug ikke elværktøjet, når du er træt.

16 Kontroller elværktøjet for skader

Inden fortsat brug af elværktøjet, skal eventuelle beskadigede sikringsanordninger og andre defekte dele kontrolleres nøje for at finde ud af, om de fortsat kan fungere rigtigt og udføre den planlagte funktion. Kontroller at de bevægelige dele fungerer upåklageligt og ikke klemmer, at ingen dele er gået i stykker, at alle dele er rigtigt monterede, og at andre forhold, der kan påvirke driften, er i orden. En sikkerhedsanordning eller en anden del, som er beskadiget, skal repareres eller udskiftes af et anerkendt serviceværksted, hvis intet andet er anført i brugsanvisningen.

DANSK

Fejlbehæftede afbrydere skal udskiftes hos et autoriseret serviceværksted. Brug ikke elværktøjet, hvis afbryderen ikke kan kobles til eller fra.

17 For din personlige sikkerhed

Brug kun tilbehør og dele, der er anbefalet i brugsanvisningen og katalogerne. Anvendelsen af andet værktøj eller tilbehør end det, der anbefales i brugsanvisningen eller katalogerne kan medføre risiko for personskader.

18 Få dit værktøj repareret hos et autoriseret Elu Serviceværksted

Dette elværktøj overholder de relevante sikkerhedsforskrifter. For at undgå fare, må reparationer af eludstyr kun foretages af autoriserede serviceværksteder.

Etiketter på laderen og batteriet

Etiketterne på laderen og batteriet viser følgende piktogrammer:

 100%..... Batteriet oplader

 100% Batteriet er opladet

 Opladningsproblem

 Oplader NiMH- og NiCd-batterier

 Rør dem ikke med strømledende materialer

 Oplad ikke et beskadiget batteri

 Læs brugsanvisningen før laderen tages i brug

 Må ikke udsættes for væske

 En beskadiget ledning bør omgående udskiftes

Temperatur for opladning +4 °C til +40 °C

For opladningstid, se tekniske data

Oprfriskningsmodus

Kontroller emballagens indhold

Emballagen indeholder:

- 1 Opladelig slagboremaskine/skruetrækker
- 1 Batterilader (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Batteri (SBA91K)
- 2 Batterier (SBA91KA)
- 1 Kasse (kun K-Modeller)
- 1 Brugervejledning
- 1 Tegning

- Kontroller, at værktøjet, komponenter eller tilbehør ikke er blevet beskadiget under transporten.
- Tag dig tid til at læse og forstå denne brugervejledning, før du tager værktøjet i brug.

Beskrivelse (fig. A)

Din slagboremaskine/skruetrækker er konstrueret med henblik på professionelle bore- og skruetasker.

- 1 Afbryder med variabel hastighedskontrol
- 2 Omskifter for højre/venstregang
- 3 Gearvælger
- 4 Funktionsvælger
- 5 Sidehåndtag
- 6 Ring
- 7 Selvspændende borepatron
- 8 Batteri-udløserknap
- 9 Batteri

Din Elu lader bruger batterier Elu 24 V NiCd og NiMH.

- 9 Batteri
- 10 Lader
- 11 Ladeindikator (rød)
- 12 Knap for oprfriskningsmodus

EI-sikkerhed

Laderen er kun beregnet til én spænding. Kontroller, at strømforsyningen svarer til spændingen på typeskiltet.

DANSK

Laderen er dobbelt isoleret i henhold til EN 50144; jordledning er derfor ikke påkrævet.

Udskiftning af kabel eller stik

Ved udskiftning af kablet eller af stikket skal den bortskaffes på sikker måde. Et stik med blottede kobberledere er farlig, hvis den sættes i en strømførende kontakt.

Samling og justering

Før samlingen og justeringen skal batteriet altid afmonteres.

Afbryd altid værktøjet før indsættelse eller udtagning af batteriet. Sørg for at batteriet er korrekt placeret før brug af værktøjet.

Batteri (fig. A)

Opladning af batteriet (fig. A)

Kontroller altid lysnettets strøm, før batteriet oplades. Hvis lysnettet er i orden, men batteriet ikke oplades, skal laderen indleveres hos en autoriseret Elu forhandler. Under opladningen kan laderen og batteriet blive varme. Dette er normalt og indebærer ikke noget problem.

Oplad ikke batteriet ved en omgivelsestemperatur på under 4 °C eller over 40 °C. Anbefalet ladetemperatur: ca. 24 °C.

- Batteriet (9) oplades ved at sætte det i laderen (10) som vist på tegningen og tilslutte laderen. Sørg for at batteriet sidder korrekt i laderen. Den røde ladeindikator (11) blinker. Efter cirka 1 time holder den op med at blinke og begynder at lyse konstant. Batteriet er nu helt opladet, og laderen skifter automatisk til neutral. Efter cirka 2-4 timer skifter den til vedligeholdelse. Batteriet kan derefter tages af når som helst eller det kan blive siddende i laderen, så længe det skal være.
- Den røde ladeindikator blinker hurtigt, når den angiver et ladeproblem. Tag batteriet ud af laderen og sæt det i igen eller prøv et nyt.

Hvis det nye batteri heller ikke kan lades op, bør laderen testes af en autoriseret Elu serviceværksted.

- Når laderen tilsluttes energi fra en generator eller energikilder, som omsætter jævnstrøm til vekselstrøm, er det muligt, at den røde ladeindikator (11) blinker to gange, sluk og gentag. Dette angiver et forbigående problem med energikilden. Laderen skifter automatisk tilbage til normal funktion.

Opfriskningsmodus (fig. A)

Opfriskningsmodus hjælper med at vedligeholde batteriet ved spidskapacitet. Det anbefales at bruge funktionen hver uge eller hver 10 opladnings/afladningscyklus. Brug funktionen, når batteriets ydelse er reduceret.

- Start opfriskningsmodus, som beskrevet ovenfor.
- Tryk på knappen (12). Den røde opladningsindikator slukkes nu et øjeblik, hvorefter den blinker hurtigt tre gange. Derefter vil den blinke normalt som før. Opladeren er nu i opfriskningsmodus.
- Efter ca. 8 timer vil den røde opladningsindikator holde op med at blinke og forblive tændt. Batteriet er nu fuldstændig genopladet og kan nu fjernes når som helst eller efterlades i opladeren på ubestemt tid.
- Ved når som helst at fjerne og genindsætte batteriet, kan opfriskningsmodus annulleres.

Indsætning og udtagning af batteriet

- Indsæt batteriet i den tilsvarende holder i værktøjet til det klikkes på plads.
- Tryk på udløserknappen (8) for at udtage batteriet.

Sådan indsættes og fjernes et tilbehør (fig. A & B)

- Åbn patronen ved at dreje ringen (6) mod uret og sæt tilbehøret i patronen.
- Anbring boret i patronen så langt inde som muligt og løft det lidt før der spændes.
- Tryk på spindellåsen (13) og spænd kraftigt ved at dreje borepatronen med uret.
- Tilbehøret fjernes i omvendt rækkefølge.

Valg af funktion (fig. C)

Værktøjet har to funktionsmåder:

Rotationsboring:
or stål, træ og plastik

Slagboring:
til boring i beton

- Vælg den ønskede funktion ved at stille ind funktionsvælgeren (4) på symbolet.

Omskifter for højre/venstregang (fig. A)

- Højre- og venstregang vælges ved hjælp af omskifteren (2) (se pilene på værktøjet).

Værktøjet skal stå helt stille inden der vælges ny rotationsretning.

Gearvælger (fig. A)

Værktøjet er udstyret med en gearvælger (3) for at kunne ændre forholdet mellem omdrejningstal/drejningsmoment.

- 1 lavt omdrejningstal/højt drejningsmoment (boring af store huller, skruring af skruer)
- 2 højt omdrejningstal/lavt drejningsmoment (små huller)

For information om hastigheder, se tekniske data.

- Skub altid gearvælgeren helt frem eller helt tilbage.
- Skift ikke gear ved fuld hastighed eller mens maskinen arbejder.

Afmontering og montering af patronen (fig. D & E)

- Åbn patronens bakker så meget som muligt.
- Sæt en skruetrækker ind i patronen og fjern patronens låseskrue (14) ved at dreje med uret som vist på figur D.
- Spænd en umbrachonøgle fast i patronen og slå på den med en hammer som vist på figur E. Derved løsnes patronen, så den kan skrues af med hånden.
- Patronen monteres ved at udføre de samme handlinger i omvendt rækkefølge.

Montering af sidehåndtag (fig. A)

Sidehåndtaget (5) kan anbringes så det passer til både venstre- og højrehåndede brugere.

Sørg for at sidehåndtaget altid er monteret ordentligt.

- Løsn sidehåndtaget.
- Højrehåndede, skub sidehåndtagskransen over 43 mm kraven bag patronen, med håndtaget til venstre.
- Venstrehåndede, skub sidehåndtagskransen over 43 mm kraven bag patronen, med håndtaget til højre.
- Drej håndtaget til det kommer i ønsket stilling og fastgør det.

Brugervejledning

- Overhold altid sikkerhedsinstruktionerne og gældende foreskrifter.
- Pas på du ikke borer ind i rør og ledninger.
- Anvend kun et let tryk på værktøjet. Stort tryk øger ikke borehastigheden, men nedsætter værktøjets ydeevne og evt. også levetiden.
- For at minimere blokering ved gennembrydning, bør presset med boret gradvist reduceres ved slutningen af boringen.
- Lad motoren gå, mens boret trækkes ud af et boret hul. Dette hjælper med til at forhindre at boret sætter sig fast.

Før værktøjet tages i brug:

- Sørg for at batteriet er (helt) opladet.
- Indsæt det ønskede tilbehør.
- Afmærk, hvor hullet skal bores.
- Vælg højre- eller venstregang.

Starte og stoppe (fig. A)

- Start værktøjet ved at trykke på afbryderen (1). Hastigheden reguleres ved at øge eller slække trykket på afbryderen.
- Værktøjet standses ved at slippe afbryderen.

Boremaskinen er udstyret med en bremse, som stopper borepatronen, så snart afbryderen udløses helt.

DANSK

Skruestrækning (fig. A)

- Vælg højre- eller venstregang ved hjælp af omskifteren (2).
- Vælg rotationsboring ved hjælp af funktionsvælgeren (4).

Rotationsboring (fig. A)

- Rotationsboring vælges ved hjælp af funktionsvælgeren (4).

Boring i metal

- Brug skæreolie når du borer i metal, foruden boring i støbejern og messing, som skal tørbores.

Boring i træ

- Man kan bore træ med samme spiralbor som til metal. Disse bor skal kontinuerligt tages ud af borehullet for at fjerne spåner fra boret. Ellers er der risiko for at boret bliver overophedet.
- Til store huller, bruges træbor med midterspids ved lav hastighed.
- Arbejdssemner som kan flises, bør støttes med et ekstra stykke træ.

Slagboring

Boring i murværk

- Anvend stenbor med karbidspids. Tryk jævnt på boret. En jævn strøm af støv er tegn på korrekt borehastighed.

Nærmere oplysninger om tilbehør fås hos Deres forhandler.

Vedligeholdelse

Dit elværktøj er fremstillet til at fungere i meget lang tid med mindst mulig vedligeholdelse. For at værktøjet skal kunne fungere tilfredsstillende hele tiden, er det dog vigtigt, at værktøjet behandles korrekt og rengøres jævnligt.

Smøring

Dit elværktøj kræver ingen ekstra smøring.

Rengøring

- Hold ventilationshullerne åbne og rengør maskinhuset jævnligt med en blød klud.
- Tag ladeaggregatet ud af stikket før rengøring af kabinettet med en blød klud.
- Fjern batteriet før rengøring af el-værktøjet.

Miljø

Genopladeligt batteri

Dette langtidsholdbare batteri skal genoplades, når det ikke længere afgiver tilstrækkelig strøm til opgaver, som det klarede tidligere. Når batteriet ikke længere kan anvendes, skal det affaldshåndteres under hensyntagen til miljøet.

- Tøm batterierne for energi ved at opbruge ladningen helt. Fjern dem derefter fra værktøjet.
- NiMH- og NiCd-batterier kan genanvendes. Af miljøhensyn bør batterierne afleveres til et af de opsamlingssteder, der findes i din kommune, eller til et Elu serviceværksted. De indsamlede batterier vil blive genanvendt eller korrekt affaldshåndteret.

OBS! Som forbruger har man ansvaret for at batteriet afhændes på bedste vis.

Opslidt værktøj

Når din maskine er slidt op, beskyt da naturen ved ikke at kaste den bort sammen med almindeligt affald. Aflever den til et opsamlingssted i din kommune eller til et Elu serviceværksted.

Service

Hvis der opstår fejl i din maskine, skal den altid indleveres til et autoriseret serviceværksted. (Se gældende prisliste/katalog for yderligere oplysninger eller henvend dig til Elu). Alternativt kan De også finde en liste over Elu-autoriserede serviceværksteder og detaljer om vor eftersalgsservice på Internettet på følgende adresse:

www.2helpu.com.

DANSK

På grund af forskning og udvikling kan ovenstående specifikationer ændres uden forudgående varsel.

GARANTI

• 30 DAGE TILFREDSKUNDE GARANTI •

Fuld tilfredshed eller pengene tilbage. Hvis du ikke er helt tilfreds med dit Elu-værktøj, kan du returnere værktøjet til forhandleren inden 30 dage efter købet og få dine penge refunderet eller værktøjet ombyttet. Værktøjet skal indleveres komplet, og købsnotaen skal forevises.

• ET ÅRS FULD GARANTI •

Hvis et Elu-værktøj bliver defekt på grund af materiale eller produktfejl inden for de første 12 måneder fra købsdatoen, vil de defekte komponenter blive udskiftet gratis eller også udskiftes enheden uden beregning under følgende forudsætninger:

- At apparatet ikke er anvendt forkert.
- At der ikke er udført uautoriserede reparationer.
- At dateret købsnota forevises.

Oplysninger om nærmeste Elu-autoriserede serviceværksted, se aktuelt katalog for videre information eller kontakt Elu.

DEUTSCH

AKKU-SCHLAGBOHRSCHRAUBER SBA91

Herzlichen Glückwunsch!

Sie haben sich für ein Elektrowerkzeug von Elu entschieden, das die lange Elu-Tradition fortsetzt, nur ausgereifte und in zahlreichen Tests bewährte Qualitätsprodukte für den Fachmann anzubieten. Lange Jahre der Erfahrung und kontinuierliche Weiterentwicklung machen Elu zu einem verlässlichen Partner aller professionellen Anwender.

Inhaltsverzeichnis

Technische Daten	de - 1
EG-Konformitätserklärung	de - 1
Sicherheitshinweise	de - 2
Überprüfen der Lieferung	de - 3
Gerätebeschreibung	de - 4
Elektrische Sicherheit	de - 4
Verlängerungskabel	de - 4
Zusammenbauen und Einstellen	de - 4
Gebrauchsanweisung	de - 6
Wartung	de - 7
Garantie	de - 8

Technische Daten

SBA91		
Spannung	(Volt)	24
Leerlaufdrehzahl		
1. Gang	(min ⁻¹)	0-450
2. Gang	(min ⁻¹)	0-2.000
Schlagzahl		
1. Gang	(min ⁻¹)	0-7.650
2. Gang	(min ⁻¹)	0-34.000
Max. Drehmoment	(Nm)	65
Bohrfutter-Spannweite	(mm)	13
Max. Bohrleistung in Stahl/		
Holz/Mauerwerk	(mm)	13/65/18
Gewicht (ohne Akku)	(kg)	2,3

Akku

Spannung	(Volt)	24
Gewicht	(kg)	1,4

Ladegerät

Netzspannung	(Volt)	230
Ladezeit (ca.)	(Std.)	1
Gewicht	(kg)	0,6

Mindestabsicherung des Stromkreises:

230-V-Elektrowerkzeuge	10 A
------------------------	------

Folgende Symbole werden in dieser Anleitung verwendet:

Achtung: Verletzungsgefahr, Lebensgefahr oder mögliche Beschädigung des Elektrowerkzeuges infolge der Nichtbeachtung der Anweisungen dieser Anleitung!

elektrische Spannung

EG-Konformitätserklärung

SBA91

Elu erklärt hiermit, daß diese Elektrowerkzeuge entsprechend den Richtlinien und Normen 98/37/EWG, 89/336/EWG, 73/23/EWG, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 und EN 61000-3-3 konzipiert wurden.

Für weitere Informationen wenden Sie sich bitte an die Adresse weiter unten oder an eine der auf der Rückseite dieser Anleitung genannten Niederlassungen.

Die Höhe des Schalldrucks entspricht den Richtlinien der Europäischen Gemeinschaft 86/188/EWG und 98/37/EWG gemessen nach EN 50144:

SBA91		
L _{PA} (Schalldruck)	dB(A)*	94
L _{WA} (Schalleistung)	dB(A)	107

* Arbeitsplatzbezogener Emissionswert

Tragen Sie bei einem Schalldruck über 85 dB(A) einen Gehörschutz.

Gewichteter Effektivwert der Beschleunigung nach EN 50144:

DEUTSCH

SBA91

6,1 m/s²

Direktor Produktentwicklung
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Deutschland

Sicherheitshinweise

Beim Gebrauch von Elektrowerkzeugen sind zum Schutz gegen elektrischen Schlag, Verletzungs- und Feuergefahr die nationalen Sicherheitsvorschriften zu beachten. Lesen Sie folgende Sicherheitshinweise, bevor Sie das Elektrowerkzeug benutzen. Bewahren Sie diese Sicherheitshinweise gut auf!

Allgemeines

1 Halten Sie Ihren Arbeitsbereich in Ordnung

Unordnung im Arbeitsbereich führt zu Unfallgefahren.

2 Berücksichtigen Sie Umgebungseinflüsse

Setzen Sie Elektrowerkzeuge keiner Nässe aus. Sorgen Sie für eine gute Beleuchtung des Arbeitsbereiches.

Benutzen Sie Elektrowerkzeuge nicht in der Nähe von brennbaren Flüssigkeiten oder Gasen.

3 Schützen Sie sich vor elektrischem Schlag

Vermeiden Sie Körperberührung mit geerdeten Teilen, z.B. Rohren, Heizkörpern, Herden und Kühlschränken. Bei extremen Einsatzbedingungen (z.B. hohe Feuchtigkeit, Entwicklung von Metallstaub usw.) kann die elektrische Sicherheit durch Vorschalten eines Trenntransformators oder eines Fehlerstrom-(FI-)Schutzschalters erhöht werden.

4 Halten Sie Kinder fern!

Sorgen Sie dafür, daß Kinder das Werkzeug oder Kabel nicht berühren.

Jugendliche unter 16 Jahren dürfen das Werkzeug nur unter fachlicher Anleitung benutzen.

5 Bewahren Sie Ihre Werkzeuge sicher auf

Unbenutzte Werkzeuge sollten in trockenen, verschlossenen Räumen und für Kinder nicht erreichbar aufbewahrt werden.

6 Tragen Sie geeignete Arbeitskleidung

Tragen Sie keine weite Kleidung oder Schmuck. Sie können von sich bewegenden Teilen erfaßt werden. Beim Arbeiten im Freien sind Arbeitshandschuhe und rutschfestes Schuhwerk empfehlenswert. Tragen Sie bei langen Haaren ein Haarnetz.

7 Benutzen Sie eine Schutzbrille

und verwenden Sie eine Atemmaske bei staub- und spannerzeugenden Arbeiten.

8 Beachten Sie den Höchstdruck

Tragen Sie bei einem Schalldruck über 85 dB(A) einen geeigneten Gehörschutz.

9 Sichern Sie das Werkstück

Benutzen Sie Spannvorrichtungen oder einen Schraubstock, um das Werkstück festzuhalten. Es ist damit sicherer gehalten und ermöglicht die Bedienung des Elektrowerkzeuges mit beiden Händen.

10 Achten Sie auf einen sicheren Stand

Achten Sie auf einen sicheren Stand, um in jeder Arbeitsposition das Gleichgewicht zu halten.

11 Seien Sie stets aufmerksam

Konzentrieren Sie sich auf Ihre Arbeit. Gehen Sie vernünftig vor. Verwenden Sie das Werkzeug nicht, wenn Sie müde sind.

12 Lassen Sie keine Werkzeugschlüssel stecken

Überprüfen Sie vor dem Einschalten, ob die Schlüssel und Einstellwerkzeuge entfernt sind.

13 Benutzen Sie das richtige Werkzeug

Die bestimmungsgemäße Verwendung ist in dieser Betriebsanleitung beschrieben. Verwenden Sie keine zu schwachen Werkzeuge oder Vorsatzgeräte für schwere Arbeiten. Mit dem richtigen Werkzeug erzielen Sie eine optimale Qualität und gewährleisten Ihre persönliche Sicherheit.

Warnung! Das Verwenden anderer als der in dieser Anleitung empfohlenen Vorsatzgeräte und Zubehörteile oder die Ausführung von Arbeiten mit diesem Elektrowerkzeug, die nicht der bestimmungsgemäßen Verwendung entsprechen, kann zu Unfallgefahr führen.

14 Pflegen Sie Ihre Werkzeuge mit Sorgfalt

Halten Sie Ihre Werkzeuge scharf und sauber, um gut und sicher arbeiten zu können. Befolgen Sie die Wartungsvorschriften und die Hinweise für den Werkzeugwechsel.

DEUTSCH

Kontrollieren Sie regelmäßig den Stecker und das Kabel und lassen Sie diese bei Beschädigung von einer Elu-Kundendienstwerkstatt erneuern. Kontrollieren Sie Verlängerungskabel regelmäßig und ersetzen Sie sie im Falle einer Beschädigung. Halten Sie alle Schalter trocken, sauber und frei von Öl und Fett.

15 Kontrollieren Sie Ihr Elektrowerkzeug auf Beschädigungen

Vor Gebrauch ist das Elektrowerkzeug auf einwandfreie und bestimmungsgemäße Funktion zu überprüfen. Überprüfen Sie, ob die beweglichen Teile einwandfrei funktionieren und ob Teile beschädigt sind. Sämtliche Teile müssen richtig montiert sein und alle Bedingungen erfüllen, um den einwandfreien Betrieb des Elektrowerkzeuges zu gewährleisten. Beschädigte Teile und Schutzvorrichtungen müssen vorschriftsgemäß repariert oder ausgewechselt werden. Benutzen Sie das Elektrowerkzeug nicht, wenn der Schalter defekt ist. Beschädigte Schalter müssen durch eine Elu-Kundendienstwerkstatt ersetzt werden.

16 Entnehmen Sie den Akku

Entnehmen Sie den Akku bei Nichtgebrauch, vor der Wartung und beim Werkzeugwechsel.

17 Lassen Sie Reparaturen nur von einer Elu-Kundendienstwerkstatt ausführen

Dieses Elektrowerkzeug entspricht den einschlägigen Sicherheitsbestimmungen. Reparaturen dürfen nur von einer Elu-Kundendienstwerkstatt ausgeführt werden, andernfalls kann Unfallgefahr für den Betreiber entstehen.

Schilder am Ladegerät und am Akku

Die Schilder am Ladegerät und am Akku zeigen folgende Symbole:

 Akku wird geladen

 Akku ist geladen

 Ladeproblem

 Für NiMH- und NiCd-Akkus geeignet

Fassen Sie nicht mit elektrisch leitenden Gegenständen in das Gerät

Laden Sie nie einen beschädigten Akku, sondern ersetzen Sie diesen sofort

Lesen Sie vor Gebrauch sorgfältig die Bedienungsanleitung

Setzen Sie das Gerät keiner Nässe aus

Lassen Sie beschädigte Kabel sofort ersetzen

Laden Sie nur bei einer Umgebungstemperatur zwischen +4 °C und +40 °C

Die Ladezeit entnehmen Sie bitte den technischen Daten

Auffrischmodus

Überprüfen der Lieferung

Die Verpackung enthält:

- 1 Akku-Schlagbohrschrauber
- 1 Ladegerät (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Akku (SBA91K)
- 2 Akkus (SBA91KA)
- 1 Transportkoffer (nur für K-Modelle)
- 1 Bedienungsanleitung
- 1 Explosionszeichnung

- Vergewissern Sie sich, daß das Elektrowerkzeug sowie die Zubehörteile beim Transport nicht beschädigt wurden.

- Lesen Sie vor der Inbetriebnahme die Bedienungsanleitung gründlich durch.

Gerätebeschreibung (Abb. A)

Ihr Akku-Schlagbohrschrauber wurde für professionelle Bohr- und Schraubarbeiten entwickelt.

- 1 Drehzahl-Regelschalter
- 2 Rechts-/Linkslauf-Umschalter
- 3 Getriebeumschalter 1./2. Gang
- 4 Getriebeumschalter Bohren/Schlagbohren
- 5 Zusatzhandgriff
- 6 Spannring
- 7 Schnellspannbohrfutter
- 8 Akku-Löseknopf
- 9 Akku

Ihr Elu-Ladegerät lädt 24 V NiCd- und NiMH-Akkus von Elu.

- 9 Akku
- 10 Ladegerät
- 11 Ladekontrolleuchte (rot)
- 12 Knopf für Auffrischmodus

Elektrische Sicherheit

Das Ladegerät wurde nur für eine Spannung konzipiert. Überprüfen Sie deswegen, ob die Netzspannung der auf dem Typenschild des Ladegerätes angegebenen Spannung entspricht.

Ihr Elu-Ladegerät ist gemäß EN 50144 zweifach isoliert; eine Erdleitung ist aus diesem Grunde überflüssig.

- CH** Bei Ersatz des Netzkabels achten Sie auf Verwendung des Schweizer Netzsteckers. Typ 11 für Klasse II (Doppelisolierung) - Geräte Typ 12 für Klasse I (Schutzleiter) - Geräte
- CH** Ortsveränderliche Geräte, die im Freien verwendet werden, müssen über einen Fehlerstromschutzschalter angeschlossen werden.

Auswechseln des Netzkabels oder -steckers

Defekte Netzkabel oder -stecker dürfen nur von einem autorisierten Fachbetrieb ausgewechselt werden. Ausgetauschte Netzkabel oder -stecker müssen danach fachgerecht entsorgt werden.

Verlängerungskabel

Verwenden Sie ein zugelassenes Verlängerungskabel, das für die Leistungsaufnahme des Ladegerätes ausreichend ist (vgl. technische Daten). Der Mindestquerschnitt beträgt 1,5 mm². Rollen Sie das Kabel bei Verwendung einer Kabelrolle immer völlig aus.

Zusammenbauen und Einstellen

Entnehmen Sie vor dem Zusammenbauen und Einstellen immer den Akku.

Schalten Sie das Elektrowerkzeug immer aus, bevor Sie den Akku einsetzen oder entfernen. Vergewissern Sie sich vor der Arbeit, daß der Akku ordnungsgemäß befestigt ist.

Akku (Abb. A)

Laden des Akkus (Abb. A)

Prüfen Sie vor dem Laden des Akkus die Stromversorgung des Ladegerätes. Falls die Stromversorgung funktioniert, der Akku aber nicht geladen wird, sollten Sie Ihr Ladegerät von einer Elu-Kundendienstwerkstatt nachsehen lassen. Während des Ladens können sich Ladegerät und Akku erwärmen. Dies gehört zum normalen Betrieb und deutet nicht auf irgendein Problem hin.

Laden Sie den Akku nicht bei einer Umgebungstemperatur unter 4 °C oder über 40 °C. Empfohlene Ladetemperatur: zirka 24 °C.

- Um den Akku (9) zu laden, stecken Sie ihn gemäß der Abbildung in das Ladegerät (10) und schließen dieses an die Stromversorgung an. Vergewissern Sie sich, daß der Akku vollständig in das Ladegerät eingeführt wurde. Die rote Ladekontrolleuchte (11) muß blinken. Je nach Akkuleistung (Ah) hört sie nach ca. 1 Stunde auf zu blinken und leuchtet ununterbrochen. Der Akku ist nun vollständig geladen und das Ladegerät schaltet automatisch in den Ausgleichmodus. Nach ungefähr 2-4 Stunden schaltet es in den Pflegemodus. Der Akku kann jederzeit aus dem Ladegerät entfernt oder auf unbegrenzte Zeit im angeschlossenen Ladegerät gelassen werden.

DEUTSCH

- Wenn die rote Ladekontrollleuchte schnell blinkt, liegt ein Ladeproblem vor. Setzen Sie den Akku nochmals ein oder verwenden Sie zu Testzwecken einen anderen Akku. Falls auch der neue Akku nicht geladen werden kann, lassen Sie das Ladegerät bitte von einer Elu-Kundendienstwerkstatt nachsehen.
- Wenn das Ladegerät an Stromversorgungsquellen wie einem Generator oder Wechselrichter angeschlossen ist, kann es vorkommen, daß die Ladekontrollleuchte (11) zweimal blinkt, dann erlischt und den Zyklus wiederholt. Dies deutet auf eine vorübergehende Störung der Stromversorgung. Das Ladegerät schaltet automatisch wieder auf Normalbetrieb.

Auffrischmodus (Abb. A)

Der Auffrischmodus trägt dazu bei, daß der Akku langfristig seine Spitzenleistung bewahrt. Es wird empfohlen, diesen Modus wöchentlich oder alle 10 Lade-/Entladezyklen zu verwenden. Auf jeden Fall sollten Sie diesen Modus verwenden, wenn Sie feststellen, daß die Akkuleistung abgenommen hat.

- Starten Sie den Ladeprozeß wie im vorigen beschrieben.
- Drücken Sie den Knopf (12). Die rote Ladekontrollleuchte erlischt kurz, blinkt dreimal schnell und blinkt dann wie zuvor weiter. Das Ladegerät funktioniert nun im Auffrischmodus.
- Nach maximal 8 Stunden hört die rote Ladekontrollleuchte auf zu blinken und leuchtet ununterbrochen. Der Akku ist nun vollständig geladen und kann jederzeit aus dem Ladegerät entfernt oder auf unbegrenzte Zeit im angeschlossenen Ladegerät gelassen werden.
- Um den Auffrischmodus zu beenden, können Sie jederzeit den Akku entfernen und wieder in das Ladegerät stecken.

Einsetzen und Entfernen des Akkus

- Setzen Sie den Akku in die entsprechende Öffnung im Elektrowerkzeug ein und lassen Sie ihn einrasten.

- Zum Entfernen des Akkus betätigen Sie den Löseknopf (8).

Einsetzen und Entfernen eines Werkzeuges (Abb. A & B)

- Öffnen Sie das Bohrfutter, indem Sie den Spanning (6) entgegen dem Uhrzeigersinn drehen.
- Setzen Sie das Werkzeug bis zum Anschlag in das Bohrfutter ein.
- Betätigen Sie die Spindelarretierung (13) und ziehen Sie das Bohrfutter kräftig an.
- Gehen Sie zum Entfernen des Werkzeuges in umgekehrter Reihenfolge vor.

Wählen der Betriebsart (Abb. C)

Dieses Elektrowerkzeug verfügt über zwei Betriebsarten:

Bohren:
zum Bohren in Stahl, Holz und Kunststoffen

Schlagbohren:
gleichzeitiger Bohr- und Schlagbetrieb zum Bohren in Beton und Stein

- Wählen Sie die erforderliche Betriebsart, indem Sie den Umschalter (4) zum entsprechenden Symbol drehen.

Rechts-/Linkslauf-Umschalter (Abb. A)

- Bedienen Sie den Rechts-/Linkslauf-Umschalter (2), um Rechts- oder Linkslauf zu wählen. Die Pfeile am Werkzeug zeigen die Drehrichtung an.

Warten Sie immer, bis der Motor völlig stillsteht und ändern Sie erst dann die Laufrichtung.

Getriebeumschalter 1./2. Gang (Abb. A)

Ihr Elektrowerkzeug besitzt ein Zweiganggetriebe, das mit dem Getriebeumschalter (3) eingestellt werden kann.

- 1 niedrige Drehzahl/hohes Drehmoment (große Bohrer Durchmesser, Verarbeitung von Schrauben)
- 2 hohe Drehzahl/niedriges Drehmoment (kleine Bohrer Durchmesser)

Für die Drehzahl verweisen wir auf die technischen Daten.

- Bewegen Sie den Getriebeumschalter immer vollständig nach vorne oder vollständig nach hinten, bis er hörbar einrastet.
- Wechseln Sie niemals den Gang, während der EIN-/AUS-Schalter gedrückt ist.

Entfernen und Montieren des Bohrfutters (Abb. D & E)

- Öffnen Sie die Bohrfutterspannbacken vollständig.
- Entfernen Sie die Bohrfutter-Halteschraube (14) mit Hilfe eines Schraubenziehers, indem Sie sie im Uhrzeigersinn drehen (siehe Abbildung D).
- Spannen Sie einen Innensechskantschlüssel in das Bohrfutter ein und schlagen Sie mit einem Hammer auf den Innensechskantschlüssel (siehe Abbildung E). Das Bohrfutter wird dadurch gelöst, so daß es von Hand abgedreht werden kann.
- Um das Bohrfutter wieder zu montieren, gehen Sie in umgekehrter Reihenfolge vor.

Montieren des Zusatzhandgriffes (Abb. A)

Der Zusatzhandgriff (5) kann für Rechts- und Linkshänder montiert werden.

Vergewissern Sie sich vor Arbeitsbeginn immer davon, daß der Zusatzhandgriff einwandfrei montiert ist.

- Rechtshänder: Schieben Sie die Klemme des Zusatzhandgriffes über den Spannhals (43 mm) hinter dem Bohrfutter; hierbei sollte der Griff sich an der linken Seite befinden.
- Linkshänder: Schieben Sie die Klemme des Zusatzhandgriffes über den Spannhals (43 mm) hinter dem Bohrfutter; hierbei sollte der Griff sich an der rechten Seite befinden.
- Drehen Sie den Zusatzhandgriff in die gewünschte Position und sichern Sie ihn, indem Sie den Griff im Uhrzeigersinn festdrehen.
- Zum Entfernen des Zusatzhandgriffes gehen Sie in umgekehrter Reihenfolge vor.

Gebrauchsanweisung

- Beachten Sie immer die Sicherheitshinweise und die gültigen Vorschriften.
- Informieren Sie sich über den genauen Verlauf von Leitungen und Verkabelungen.
- Drücken Sie beim Arbeiten das Elektrowerkzeug nur leicht an. Übermäßiger Druck erhöht die Bohrgeschwindigkeit nicht, sondern beeinträchtigt lediglich die Leistung und verkürzt möglicherweise die Lebensdauer des Elektrowerkzeuges.
- Sobald Sie spüren, daß das Werkstück fast durchbohrt ist, reduzieren Sie schrittweise den Druck auf die Bohrspitze, bis der Bohrvorgang beendet ist.
- Lassen Sie beim Herausziehen des Bohrers den Motor weiterlaufen, um ein mögliches Festlaufen des Bohrers zu vermeiden.

Vor dem Betrieb:

- Vergewissern Sie sich, daß Ihr Akku (vollständig) geladen ist.
- Spannen Sie das entsprechende Werkzeug ein.
- Markieren Sie die Stelle, an der ein Loch gebohrt werden soll.
- Wählen Sie Rechts- bzw. Linkslauf für Schrauben oder Bohren.

Ein- und Ausschalten (Abb. A)

- Betätigen Sie zum Starten des Elektrowerkzeuges den Drehzahl-Regelschalter (1). Je tiefer der Drehzahl-Regelschalter gedrückt wird, um so höher ist die Drehzahl des Antriebsmotors.
- Lassen Sie zum Stoppen des Werkzeuges den Schalter los.

Ihr Elektrowerkzeug verfügt über eine Bremse, die das Bohrfutter beim Loslassen des Drehzahl-Regelschalters sofort zum Stillstand bringt.

Schrauben (Abb. A)

- Wählen Sie mit dem Schalter (2) Rechts- oder Linkslauf.
- Wählen Sie die Betriebsart Bohren mit Hilfe des Umschalters (4).

DEUTSCH

Bohren (Abb. A)

- Wählen Sie die Betriebsart Bohren mit Hilfe des Umschalters (4).

Bohren in Metall

- Verwenden Sie beim Bohren in Metall eine Kühlflüssigkeit. Beim Bohren von Gußeisen, Grauguß und Messing sollte trocken gebohrt werden.

Bohren in Holz

- Bohrungen in Holz sollten mit Holzbohrern, können aber auch mit den gleichen Bohrern wie für Metall ausgeführt werden. In diesem Fall sollten Sie beim Bohren den Bohrer gelegentlich aus dem Holz herausziehen, um die Späne aus dem Bohrloch zu entfernen. Hierdurch wird ein Überhitzen des Bohrers verhindert.
- Verwenden Sie zum Bohren größerer Löcher einen Schlangenbohrer bei niedriger Drehzahl.
- Beim Bohren in Materialien, die leicht splintern oder ausreißen, sollten Sie einen Holzklötz hinter Ihr Werkstück legen.

Schlagbohren

Bohren in Mauerwerk

- Verwenden Sie beim Bohren in Mauerwerk hartmetallbestückte Bohrer.

Wenden Sie sich für nähere Informationen über das richtige Zubehör an Ihren Elu-Fachhändler.

Wartung

Ihr Elu-Elektrowerkzeug wurde für eine lange Lebensdauer und einen möglichst geringen Wartungsaufwand entwickelt. Ein dauerhafter, einwandfreier Betrieb setzt eine regelmäßige Reinigung voraus.

Schmieren

Ihr Elektrowerkzeug erfordert keine zusätzliche Schmierung.

Reinigung

- Reinigen Sie das Gehäuse des Ladegerätes mit einem weichen Tuch. Ziehen Sie vorher den Netzstecker des Ladegerätes.
- Entnehmen Sie vor dem Reinigen Ihres Werkzeuges den Akku.
- Sorgen Sie dafür, daß die Lüftungsschlitze offen bleiben, und reinigen Sie das Gehäuse regelmäßig mit einem weichen Tuch.

Ausgediente Werkzeuge

Akku

Der Akku hält sehr lange. Er muß aufgeladen werden, wenn die Leistung nicht mehr für Arbeiten ausreicht, die bei voller Ladung leicht durchgeführt werden konnten. Am Ende des technischen Lebens ist der Akku mit Rücksicht auf die Umwelt und fachgerecht zu entsorgen:

- Entladen Sie den Akku vollständig und entnehmen Sie ihn aus dem Werkzeug.
- NiMH- und NiCd-Akkus sind wiederverwertbar. Zur Wiederverwertung oder umweltverträglichen Entsorgung sind sie bei einer kommunalen Sammelstelle abzugeben oder direkt an Elu einzuschicken. Auf keinen Fall dürfen Akkus über den Hausmüll entsorgt werden.

Recycling

(nicht zutreffend für Österreich und die Schweiz)

Elektrowerkzeuge enthalten Roh- und Kunststoffe, die recycelt werden können und Stoffe, die fachgerecht entsorgt werden müssen. Elu und andere namhafte Hersteller von Elektrowerkzeugen haben ein Recycling-Konzept entwickelt, das dem Handel und dem Anwender eine problemlose Rückgabe von Elektrowerkzeugen ermöglicht. Ausgediente netz- und akkubetriebene Elu-Werkzeuge können beim Handel abgegeben oder direkt an Elu eingeschickt werden. Beim Recycling werden sortenreine Rohstoffe (Kupfer, Aluminium, etc.) und Kunststoffe gewonnen und nicht verwertbare Reststoffe verantwortungsvoll entsorgt. Voraussetzung für den Erfolg ist das Engagement von Anwendern, Handel und Markenherstellern.

Elu-Kundendienst

Alle Elu-Elektrowerkzeuge werden werkseitig gründlich getestet. Sollte eine Reparatur dennoch erforderlich sein, so wenden Sie sich bitte an eine Elu-Kundendienstwerkstatt. Erfragen Sie die Ihnen am nächsten gelegene Elu-Kundendienstwerkstatt bei Ihrem Elu-Fachhändler oder bei der Elu-Hauptniederlassung Ihres Landes (siehe Rückseite dieser Bedienungsanleitung). Eine Übersicht über die Elu-Kundendienstwerkstätte und weitere Informationen finden Sie auch im Internet: www.2helpu.com.

GARANTIE

• 30 TAGE GELD ZURÜCK GARANTIE •

Wenn Sie mit der Leistung Ihres Elu-Elektrowerkzeuges nicht völlig zufrieden sind, können Sie es unter Vorlage des Original-Kaufbeleges ohne weiteres innerhalb von 30 Tagen bei Ihrem Elu-Fachhändler im Original-Lieferumfang zurückgeben und erhalten Ihr Geld zurück. Die Geld zurück Garantie gilt nicht für Zubehör.

• 1 JAHR GARANTIE •

Die Garantiefrist von 12 Monaten gilt für alle Elu-Elektrowerkzeuge und beginnt mit dem Kaufdatum, das durch den Original-Kaufbeleg nachgewiesen werden muß. In dieser Zeit garantieren wir:

- Kostenlose Beseitigung eventueller Störungen
- Kostenlosen Ersatz aller schadhafte Teile
- Kostenlosen und fachmännischen Reparaturservice
- Voraussetzung ist, daß der Fehler nicht auf unsachgemäße Behandlung zurückzuführen ist und nur Original-Elu-Zubehörteile verwendet wurden, die ausdrücklich von Elu als zum Betrieb mit Elu-Elektrowerkzeugen geeignet bezeichnet worden sind.

Mit dieser Garantieerklärung erhalten Sie eine zusätzliche Sicherheit. Sie schränkt jedoch in keinem Falle Ihre gesetzlichen Gewährleistungsrechte ein, die Sie gegenüber demjenigen haben, bei dem Sie das Gerät gekauft haben. Sie können nach Ihrer Wahl diese in gewissem Umfange weitergehenden Rechte (Minderung des Kaufpreises oder Rückgängigmachung des Kaufes) auch Ihrem Verkäufer gegenüber geltend machen.

ENGLISH

CORDLESS PERCUSSION DRILL/DRIVER SBA91

Congratulations!

You have chosen an Elu Power Tool. Years of experience, thorough product development and innovation make Elu one of the most reliable partners for professional Power Tool users.

Table of contents

Technical data	en - 1
EC-Declaration of conformity	en - 1
Safety instructions	en - 2
Package contents	en - 3
Description	en - 3
Electrical safety	en - 3
Mains plug replacement (U.K. & Ireland only)	en - 4
Using an extension cable	en - 4
Assembly and adjustment	en - 4
Instructions for use	en - 6
Maintenance	en - 6
Guarantee	en - 7

Technical data

		SBA91
Voltage	V	24
No load speed		
1st gear	min ⁻¹	0-450
2nd gear	min ⁻¹	0-2,000
Impact		
1st gear	min ⁻¹	0-7,650
2nd gear	min ⁻¹	0-34,000
Max. torque	Nm	65
Chuck capacity	mm	13
Maximum drilling capacity in steel/wood/masonry	mm	13/65/18
Weight (without battery pack)	kg	2,3

Battery pack

Voltage	V	24
Weight	kg	1,4

Charger

Mains voltage	V	230
Approx. charging time	h	1
Weight	kg	0,6

Fuses:

Europe	230 V tools	10 Amperes, mains
U.K. & Ireland	230 V tools	13 Amperes, in plugs

The following symbols are used throughout this manual:

Denotes risk of personal injury, loss of life or damage to the tool in case of non-observance of the instructions in this manual.

Denotes risk of electric shock.

EC-Declaration of conformity

SBA91

Elu declares that these Power Tools have been designed in compliance with: 98/37/EEC, 89/336/EEC, 73/23/EEC, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

For more information, please contact Elu at the address below, or refer to the back of the manual.

Level of sound pressure according to 86/188/EEC & 98/37/EEC, measured according to EN 50144:

		SBA91
L _{PA} (sound pressure)	dB(A)*	94
L _{WA} (acoustic power)	dB(A)	107

* at the operator's ear

Take appropriate measures for the protection of hearing if the sound pressure of 85 dB(A) is exceeded.

Weighted root mean square acceleration value according to EN 50144:

ENGLISH

SBA91

6.1 m/s²

Director Engineering and Product Development
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Germany

Safety instructions

When using Power Tools, always observe the safety regulations applicable in your country to reduce the risk of fire, electric shock and personal injury. Read the following safety instructions before attempting to operate this product. Keep these instructions in a safe place!

General

1 Keep work area clean

Cluttered areas and benches can cause accidents.

2 Consider work area environment

Do not expose Power Tools to humidity.
Keep work area well lit. Do not use Power Tools in the presence of flammable liquids or gases.

3 Guard against electric shock

Prevent body contact with earthed surfaces (e.g. pipes, radiators, cookers and refrigerators). For use under extreme conditions (e.g. high humidity, when metal swarf is being produced, etc.) electric safety can be improved by inserting an isolating transformer or a (FI) earth-leakage circuit-breaker.

4 Keep children away

Do not let children come into contact with the tool or extension cord. Supervision is required for those under 16 years of age.

5 Store idle tools

When not in use, Power Tools must be stored in a dry place and locked up securely, out of reach of children.

6 Dress properly

Do not wear loose clothing or jewellery. They can be caught in moving parts. Preferably wear rubber gloves and non-slip footwear when working outdoors.

Wear protective hair covering to keep long hair out of the way.

7 Wear safety goggles

Also use a face or dust mask in case the operations produce dust or flying particles.

8 Beware of maximum sound pressure

Take appropriate measures for the protection of hearing if the sound pressure of 85 dB(A) is exceeded.

9 Secure workpiece

Use clamps or a vice to hold the workpiece. It is safer and it frees both hands to operate the tool.

10 Do not overreach

Keep proper footing and balance at all times.

11 Stay alert

Watch what you are doing. Use common sense.
Do not operate the tool when you are tired.

12 Remove adjusting keys and wrenches

Always check that adjusting keys and wrenches are removed from the tool before operating the tool.

13 Use appropriate tool

The intended use is described in this instruction manual. Do not force small tools or attachments to do the job of a heavy-duty tool. The tool will do the job better and safer at the rate for which it was intended.

Warning! The use of any accessory or attachment or performance of any operation with this tool, other than those recommended in this instruction manual may present a risk of personal injury.

14 Maintain tools with care

Keep the tools in good condition and clean for better and safer performance. Follow the instructions for maintenance and changing accessories. Inspect the tool cords at regular intervals and, if damaged, have them repaired by an Elu authorized repair agent. Keep all controls dry, clean and free from oil and grease.

15 Check for damaged parts

Before using the tool, carefully check it for damage to ensure that it will operate properly and perform its intended function. Check for misalignment and seizure of moving parts, breakage of parts and any other conditions that may affect its operation. Have damaged guards or other defective parts repaired or replaced as instructed. Do not use the tool if the switch is defective. Have the switch replaced by an Elu authorized repair agent.

ENGLISH

16 Remove the battery pack

Remove the battery pack when not in use, before servicing and when changing accessories.

17 Have your tool repaired by an Elu authorized repair agent.

This Power Tool is in accordance with the relevant safety regulations. To avoid danger, electric appliances must only be repaired by qualified technicians.

Labels on charger and battery pack

In addition to the pictographs used in this manual, the labels on the charger and the battery pack show the following pictographs:

Battery charging

Battery charged

Problem charging

Charges NiMH and NiCd battery packs

Do not probe with conductive objects

Do not charge damaged battery packs

Read instruction manual before use

Do not expose to water

Have defective cords replaced immediately

Charge only between 4 °C and 40 °C

See technical data for charging time

Refresh mode

Package contents

The package contains:

- 1 Cordless percussion drill/driver
- 1 Battery charger (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Battery pack (SBA91K)
- 2 Battery packs (SBA91KA)
- 1 Kitbox (K-models only)
- 1 Instruction manual
- 1 Exploded drawing

- Check for damage to the tool, parts or accessories which may have occurred during transport.
- Take the time to thoroughly read and understand this manual prior to operation.

Description (fig. A)

Your cordless percussion drill/driver has been designed for professional drilling and screwdriving applications.

- 1 Variable speed switch
- 2 Forward/reverse slider
- 3 Two gear selector
- 4 Mode selector
- 5 Side handle
- 6 Sleeve
- 7 Keyless chuck
- 8 Battery release button
- 9 Battery pack

Your Elu charger accepts Elu 24 V NiCd and NiMH battery packs.

- 9 Battery pack
- 10 Charger
- 11 Charging indicator (red)
- 12 Refresh mode button

Electrical safety

The electric motor has been designed for one voltage only. Always check that the battery pack power corresponds to the voltage on the rating plate. Also make sure that the voltage of your charger corresponds to that of your mains.

ENGLISH

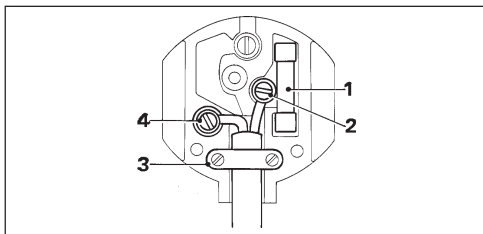
Your Elu charger is double insulated in accordance with EN 50144.

Always switch off the tool before inserting or removing the battery pack. Before using the tool, make sure the battery pack is properly seated.

Mains plug replacement (U.K. & Ireland only)

- Should your mains plug need replacing and you are competent to do this, proceed as instructed below. If you are in doubt, contact an Elu authorized repair agent or a qualified electrician.
- Disconnect the plug from the supply.
- Cut off the plug and dispose of it safely; a plug with bared copper conductors is dangerous if engaged in a live socket outlet.
- Only fit 13 Amperes BS1363A approved plugs fitted with the correctly rated fuse (1).
- The cable wire colours, or a letter, will be marked at the connection points of most good quality plugs. Attach the wires to their respective points in the plug (see below). Brown is for Live (L) (2) and Blue is for Neutral (N) (4).
- Before replacing the top cover of the mains plug ensure that the cable restraint (3) is holding the outer sheath of the cable firmly and that the two leads are correctly fixed at the terminal screws.

Never use a light socket.
Never connect the live (L) or neutral (N) wires to the earth pin marked E or $\perp$.

Using an extension cable

An extension cord should not be used unless absolutely necessary. Use an approved extension cable suitable for the power input of your charger (see technical data). The minimum conductor size is 1.5 mm²; the maximum length is 30 m.

Assembly and adjustment

Prior to assembly and adjustment, always remove the battery pack.

Battery pack (fig. A)

Charging the battery pack (fig. A)

Always check the mains prior to charging the battery pack. If the mains is functioning but the battery pack does not charge, take your charger to an authorized Elu repair agent. Whilst charging, the charger and the battery pack may become warm to touch. This is a normal condition and does not indicate a problem.

Do not charge the battery pack at ambient temperatures < 4 °C or > 40 °C. Recommended charging temperature: approx. 24 °C.

- To charge the battery pack (9), insert it into the charger (10) as shown and plug in the charger. Be sure that the battery pack is fully seated in the charger. The red charging indicator (11) will blink. After approx. 1 hour, it will stop blinking and remain on. The battery pack is now fully charged and the charger automatically switches to equalization mode. After approx. 2-4 hours, it will switch to maintenance charge mode. The battery pack can be removed at any time or left in the connected charger indefinitely.
- The red charging indicator flashes rapidly to indicate a charging problem. Reinsert the battery pack or try a new one. If the new pack also refuses to charge, have your charger tested by an authorized Elu repair agent.
- When plugged into power sources such as generators or sources that convert DC to AC, the red charging indicator (11) may blink twice, switch OFF and repeat. This indicates a temporary problem of the power source. The charger will automatically switch back to normal operation.

ENGLISH

Refresh mode (fig. A)

The refresh mode helps to maintain the optimum capacity of the battery pack. It is therefore recommended to use the refresh mode weekly or every 10 charge/discharge cycles. Please make sure to use the feature whenever you notice decreased battery pack performance.

- Start the charging process as described above.
- Press the refresh mode button (12). The red charging indicator will stop blinking momentarily, quickly blink three times and then resume blinking as before. The charger is now in refresh mode.
- After up to 8 hours, the red charging indicator will stop blinking and remain on. The battery pack is now fully charged and can be removed at any time or left in the connected charger indefinitely.
- To cancel refresh mode, you can remove and re-insert the battery pack at any time.

Inserting and removing the battery pack

- Insert the battery pack into the corresponding slot in the tool until it clicks in place.
- To remove the battery pack, press the release button (8).

Inserting and removing bits (fig. A & B)

- Open the chuck by turning the sleeve (6) counterclockwise and insert the bit shank.
- Place the bit in the chuck as far as it will go and lift slightly before tightening.
- Press the spindle lock (13) and tighten firmly by turning the sleeve clockwise.
- To remove the bit, proceed in reverse order.

Selecting the operating mode (fig. C)

The tool can be used in two operating modes:

Rotary drilling:
for steel, wood and plastics

Percussion drilling:
simultaneous rotating and impacting for concrete and masonry drilling operations.

- Select the required operating mode by rotating the mode selector (4) towards the appropriate symbol.

Forward/reverse slider (fig. A)

- To select forward or reverse rotation, use the forward/reverse slider (2) (see arrows on tool).

Always wait until the motor has come to a complete standstill before changing the direction of rotation.

Two gear selector (fig. A)

Your tool is fitted with a two gear selector (3) to vary the speed/torque ratio.

- 1 low speed/high torque
(drilling large holes, driving screws)
- 2 high speed/low torque
(drilling smaller holes)

For speed rates, refer to the technical data.

- Always push the two gear selector completely forward or backward.
- Do not change gears at full speed or during use.

Removing and fitting the chuck (fig. D & E)

- Open the chuck jaws as far as possible.
- Insert a screwdriver into the chuck and remove the chuck retaining screw (14) by turning clockwise as shown in figure D.
- Tighten an Allen key into the chuck and strike it with a hammer as shown in figure E. This will loosen the chuck so that it can be unscrewed by hand.
- To refit the chuck, proceed in reverse order.

Fitting the side handle (fig. A)

The side handle (5) can be fitted to suit both RH- and LH-users.

Always use the tool with the side handle properly assembled.

- Loosen the side handle.
- For RH-users, slide the side handle clamp over the 43 mm collar behind the chuck, handle at the left.
- For LH-users, slide the side handle clamp over the 43 mm collar behind the chuck, handle at the right.

ENGLISH

- Rotate the side handle to the desired position and tighten the handle.

Instructions for use

- Always observe the safety instructions and applicable regulations.
- Be aware of the location of pipework and wiring.
- Apply only a gentle pressure to the tool. Excessive force does not speed up drilling but decreases tool performance and may shorten tool life.
- To minimise stalling on break-through, progressively reduce the drill point pressure towards the end of the operation.
- Keep the motor running when pulling the bit back out of a drilled hole. This will help prevent jamming.

Prior to operation:

- Make sure your battery pack is (fully) charged.
- Insert the appropriate bit.
- Mark the spot where the hole is to be drilled.
- Select forward or reverse rotation.

Switching on and off (fig. A)

- To run the tool, press the variable speed switch (1). The pressure exerted on the variable speed switch determines the tool speed.
- To stop the tool, release the switch.

The drill is equipped with a brake to stop the tool as soon as the variable speed switch is fully released.

Screwdriving (fig. A)

- Select forward or reverse rotation using the slider (2).
- Select the rotary drilling mode using the mode selector (4).

Drilling (fig. A)

- Select the drilling mode using the mode selector (4).

Drilling in metal

- Use a cutting lubricant when drilling metals. The exceptions are cast iron and brass which should be drilled dry.

Drilling in wood

- Holes in wood can be made with the same twist drills used for metal. These bits may overheat unless pulled out frequently to clear chips from the flutes.
- For larger holes use Auger bits.
- Use a block of wood to back up workpieces that may splinter.

Percussion drilling

Drilling in masonry

- Use carbide-tipped masonry bits. Keep even force on the drill. A smooth, even flow of dust indicates the proper drilling rate.

Consult your dealer for further information on the appropriate accessories.

Maintenance

Your Elu Power Tool has been designed to operate over a long period of time with a minimum of maintenance. Continuous satisfactory operation depends upon proper tool care and regular cleaning.

Lubrication

Your Power Tool requires no additional lubrication.

Cleaning

- Unplug the charger before cleaning the housing with a soft cloth.
- Remove the battery pack before cleaning your Power Tool.
- Keep the ventilation slots clear and regularly clean the housing with a soft cloth.

ENGLISH

Environment

Rechargeable battery pack

This long life battery pack must be recharged when it fails to produce sufficient power on jobs which were easily done before. At the end of its technical life, discard it with due care for our environment:

- Run the battery pack down completely, then remove it from the tool.
- NiCd and NiMH cells are recyclable. Take them to your dealer or a local recycling station. The collected battery packs will be recycled or disposed of properly.

Unwanted tools

Take your tool to an Elu authorised repair agent where it will be disposed of in an environmentally safe way.

Elu After-Sales service

All Elu Power Tools are thoroughly tested before leaving the factory. However, if the Power Tool needs repair, please contact your dealer or the Elu Head Office for the address of the nearest Elu authorized repair agent (please refer to the back of this manual). Alternatively, a list of authorized Elu repair agents and full details on our after-sales service are available on the Internet at **www.2helpu.com**.

GUARANTEE

• 30 DAY NO RISK SATISFACTION GUARANTEE •

If you are not completely satisfied with the performance of your Elu tool, simply return it within 30 days, complete as purchased, to your Elu dealer for a full refund or exchange. Proof of purchase must be provided.

• ONE YEAR FULL WARRANTY •

If your Elu product becomes defective due to faulty materials or workmanship within 12 months from the date of purchase, we guarantee to replace all defective parts free of charge or, at our discretion, replace the unit free of charge provided that:

- The product has not been misused.
- Repairs have not been attempted by unauthorized persons.
- Proof of purchase date is provided.

This guarantee is offered as an extra benefit and is additional to consumers statutory rights.

ESPAÑOL

TALADRO ATORNILLADOR/PERCUTOR SIN CABLE SBA91

¡Enhorabuena!

Usted ha optado por una Herramienta Eléctrica de Elu. Muchos años de experiencia y una gran asiduidad en el desarrollo y la innovación de sus productos han convertido a Elu en un socio muy fiable para el usuario profesional.

Contenido

Características técnicas	es - 1
Declaración CE de conformidad	es - 1
Instrucciones de seguridad	es - 2
Verificación del contenido del embalaje	es - 3
Descripción	es - 3
Seguridad eléctrica	es - 4
Utilización de un cable de prolongación	es - 4
Montaje y ajustes	es - 4
Instrucciones para el uso	es - 6
Mantenimiento	es - 7
Garantía	es - 7

Características técnicas

	SBA91	
Voltaje	V	24
Velocidad en vacío		
1a velocidad	min ⁻¹	0-450
2a velocidad	min ⁻¹	0-2.000
Impacto en vacío		
1a velocidad	min ⁻¹	0-7.650
2a velocidad	min ⁻¹	0-34.000
Par máximo	Nm	65
Capacidad del portabrocas	mm	13
Capacidad de perforación en acero/madera/hormigón	mm	13/65/18
Peso (sin batería)	kg	2,3

Batería

Voltaje	V	24
Peso	kg	1,4

Cargador

Tensión de la red	V	230
Tiempo de carga (próx.)	h	1
Peso	kg	0,6

Fusibles

Herramientas 230 V:	10 A
---------------------	------

En el presente manual figuran los pictogramas siguientes:

Indica peligro de lesiones, de accidentes mortales o de averías en la herramienta en caso de no respeto de las instrucciones en este manual.

Indica tensión eléctrica.

Declaración CE de conformidad

SBA91

Elu certifica que estas herramientas eléctricas han sido construidas de acuerdo a las normas siguientes: 98/37/CEE, 89/336/CEE, 73/23/CEE, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

Para información más detallada, contacte a Elu, véase abajo o consulte el dorso de este manual.

El nivel de la presión acústica de acuerdo con las normas 86/188/CEE & 98/37/CEE, medida de acuerdo con EN 50144:

	SBA91	
L _{PA} (presión acústica)	dB(A)*	94
L _{WA} (potencia acústica)	dB(A)	107

* al oído del usuario

Tome medidas adecuadas para proteger sus oídos cuando la presión acústica exceda el valor de 85 dB(A).

Valor cuadrático medio ponderado en frecuencia de la aceleración según EN 50144:

ESPAÑOL

SBA91

6,1 m/s²

Director Engineering and Product Development
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Alemania

Instrucciones de seguridad

Al utilizar herramientas eléctricas, observe las reglas de seguridad en vigor en su país, a fin de reducir el riesgo de descarga eléctrica, de lesiones y de incendio. Lea las instrucciones de seguridad siguientes antes de utilizar este producto. ¡Conserve bien estas instrucciones de seguridad!

Generalidades

1 Mantenga limpia el área de trabajo

Un área o un banco de trabajo en desorden aumentan el riesgo de accidentes.

2 Tenga en cuenta el entorno del área de trabajo

No exponga las herramientas eléctricas a la humedad. Procure que el área de trabajo esté bien iluminada. No utilice herramientas eléctricas en la proximidad de líquidos o gases inflamables.

3 Protéjase contra las descargas eléctricas

Evite el contacto del cuerpo con las superficies conectadas a tierra (p. ej. tuberías, radiadores, cocinas eléctricas y refrigeradores). Para aplicaciones de uso extremas (por ej. humedad elevada formación de polvo metálico, etc.), se puede aumentar la seguridad eléctrica a través de intercalar un transformador de separación o un interruptor de protección de corriente de defecto (FI).

4 ¡Mantenga alejados a los niños!

No permita que otras personas toquen la herramienta o el cable de prolongación. En caso de uso por menores de 16 años, se requiere supervisión.

5 Guarde las herramientas que no utiliza

Las herramientas eléctricas que no se utilizan, deben estar guardadas en un lugar seco, cerrado y fuera del alcance de los niños.

6 Vista ropa de trabajo apropiada

No lleve vestidos anchos ni joyas. Estos podrían ser atrapados por piezas en movimiento.

Para trabajos al exterior, se recomienda llevar guantes de goma y calzado de suela antideslizante. Si tiene el pelo largo, téngalo recogido y cubierto.

7 Lleve gafas de protección

Utilice también una mascarilla si el trabajo ejecutado produce polvo u otras partículas volantes.

8 Respete el nivel máximo de la presión acústica

Tome medidas adecuadas para la protección de los oídos cuando la presión acústica exceda el valor de 85 dB(A).

9 Sujete bien la pieza de trabajo

Utilice abrazaderas o un torno para sujetar la pieza de trabajo. Es más seguro que sujetarla con la mano y le permite utilizar ambas manos para manejar la herramienta.

10 No alargue demasiado su radio de acción

Mantenga un apoyo firme sobre el suelo y conserve el equilibrio en todo momento.

11 Esté siempre alerta

Mire lo que está haciendo. Use el sentido común. No maneje la herramienta cuando está cansado.

12 Retire las llaves de maniobra

Antes de poner la herramienta en marcha, asegúrese de que las llaves y utensilios de reglaje hayan sido retirados.

13 Utilice la herramienta adecuada

En este manual, se indica para qué uso está destinada la herramienta.

No utilice herramientas o dispositivos acoplables de potencia demasiado débil para ejecutar trabajos pesados.

La herramienta funcionará mejor y con mayor seguridad al ser utilizada de acuerdo con sus características técnicas.

¡ATENCIÓN! El uso de accesorios o acoplamientos, o el uso de la herramienta misma distintos de los recomendados en este manual de instrucciones, puede dar lugar a lesiones de personas.

14 Mantenga las herramientas asiduamente

Mantenga sus herramientas afiladas y limpias para trabajar mejor y más seguro.

Siga las instrucciones para el mantenimiento y la sustitución de accesorios.

Verifique los cables de las herramientas con regularidad y, en caso de avería, llévelos a un Centro de Servicio Elu para que sean reparados. Inspeccione los cables de prolongación periódicamente y sustitúyalos cuando presenten defectos. Mantenga todos los mandos secos, limpios y libres de aceite y grasa.

15 Compruebe que no haya partes averiadas

Antes de utilizar la herramienta, compruebe que no haya averías, a fin de asegurar que funcionará correctamente y sin problemas. Compruebe que no haya desalineamiento o enganchamiento de piezas en movimiento, ni roturas de piezas, ni accesorios mal montados, ni cualquier otro defecto que pudiera perjudicar al buen funcionamiento de la herramienta. Haga reparar o sustituir los dispositivos de seguridad u otros componentes defectuosos según las instrucciones. No utilice la herramienta cuando el interruptor esté defectuoso. Haga sustituir el interruptor en un Centro de Servicio Elu.

16 Extraiga la batería

Extraiga la batería cuando no la esté utilizando, antes de las operaciones de mantenimiento y cuando cambie algún accesorio.

17 Haga reparar su herramienta en un Centro de Servicio Elu

Esta herramienta eléctrica cumple con las reglas de seguridad en vigor. Para evitar situaciones peligrosas, la reparación de herramientas eléctricas debe ser efectuada únicamente por un técnico competente.

Placas en el cargador y en la batería

Las placas en el cargador y en la batería enseñan los pictogramas siguientes:

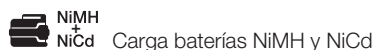
Cargando

Cargado

Problema de carga

Carga baterías NiMH y NiCd

No unirlos con objetos conductores

No cargar baterías en mal estado, cambiarlas inmediatamente

Antes de usar, leer el manual de instrucciones

No exponer a la lluvia

Si el cordón estuviera en mal estado, cambiarlo inmediatamente

Cargar sólo entre 4 °C y 40 °C

Para el tiempo de carga véanse las características técnicas

Modo refrescar

Verificación del contenido del embalaje

El paquete contiene:

- 1 Taladro atornillador/percutor sin cable
- 1 Cargador de baterías (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Batería (SBA91K)
- 2 Baterías (SBA91KA)
- 1 Caja de transporte (solo modelos K)
- 1 Manual de instrucciones
- 1 Dibujo despiezado

- Compruebe si la herramienta, piezas o accesorios han sufrido algún daño durante el transporte.
- Tómese el tiempo necesario para leer y comprender este manual antes de utilizar la herramienta.

Descripción (fig. A)

El taladro atornillador/percutor sin cable está diseñado para aplicaciones profesionales.

ESPAÑOL

- 1 Conmutador de velocidad variable
- 2 Guía de deslizamiento de avance/retroceso
- 3 Selector de dos velocidades
- 4 Selector de modo
- 5 Empuñadura lateral
- 6 Manguito
- 7 Portabrocas sin llave
- 8 Pulsador de arranque para batería
- 9 Batería

- Su cargador Elu admite baterías Elu 24 V NiCd y NiMH.
- 9 Batería
  - 10 Cargador
  - 11 Indicador de carga (rojo)
  - 12 Botón de modo refrescar

Seguridad eléctrica

El motor eléctrico ha sido diseñado para un solo voltaje. Compruebe siempre que el voltaje de la batería corresponde al valor indicado en la placa de características.

Su cargador Elu tiene doble aislamiento, conforme a la norma EN 50144; por consiguiente, no se requiere conexión a tierra.

Sustitución de cable o enchufe

Al sustituir el cable o el enchufe hágalo con sumo cuidado: un enchufe con conectores de cobre desprotegidos es peligroso si se conecta a una toma de corriente activa.

Utilización de un cable de prolongación

En caso de que sea necesario utilizar un cable de prolongación, deberá ser un cable de prolongación aprobado, adecuado para la potencia de esta herramienta (véanse las características técnicas). La sección mínima de conductor es de 1,5 mm². Si utiliza un carrete de cable, desenrolle siempre el cable completamente.

Montaje y ajustes

Antes de realizar el montaje y los ajustes, extraiga siempre la batería.

Apague siempre la herramienta antes de insertar o retirar la batería. Antes de utilizar la herramienta, cerciórese de que la batería está bien colocada.

Batería (fig. A)

Carga de la batería (fig. A)

Compruebe siempre la corriente eléctrica antes de cargar la batería. Si ésta está en funcionamiento, pero la batería no se carga, lleve el cargador a un concesionario autorizado de reparaciones Elu. Es posible que el cargador y la batería se calienten durante la carga; esto es normal y no significa que exista ningún problema.

No cargue la batería a temperaturas ambiente inferiores a 4 °C o superiores a 40 °C. Temperatura de carga recomendada: aprox. 24 °C.

- Para cargar la batería (9), introdúzcala en el cargador (10) según se indica y enchufe este último. Asegúrese de que la batería esté bien colocada en el cargador. El indicador de carga rojo (11) parpadeará. Pasada una hora, aproximadamente, dejará de parpadear y permanecerá encendido. El empaquetado de baterías ya estará completamente cargado y el cargador pasará automáticamente al modo de ecualización. Al cabo de 2-4 horas, cambiará al modo de mantenimiento. Se puede sacar en cualquier momento o dejarse indefinidamente en el cargador conectado.
- Si existen problemas de carga, el indicador de carga rojo parpadea rápidamente. Vuelva a insertar el empaquetado de baterías o pruebe con uno nuevo. Si tampoco es posible cargar éste último, haga revisar el cargador por un agente Elu autorizado.
- Cuando se enchufa a fuentes de suministro de corriente tales como generadores o fuentes que convierten corriente continua en corriente alterna, el indicador de carga rojo (11) puede parpadear dos veces, apagarse y repetir. Esto indica la existencia de un problema temporal de la fuente de alimentación. El cargador volverá a cambiar a funcionamiento normal de manera automática.

Modo refrescar (fig. A)

El modo refrescar permite mantener la batería recargable a su capacidad máxima. Se recomienda la utilización de esta función una vez la semana o entre cada 10 ciclos de carga/descarga. Utilice esta función si observa que el rendimiento de la batería recargable está disminuyendo.

- Inicie el proceso de carga, según la descripción.
- Pulse el botón de modo refrescar (12). La luz indicadora de carga dejará de parpadear durante un momento, volverá a parpadear rápidamente tres veces, para volver a parpadear como antes. El cargador ya está en modo refrescar.
- Después de unas 8 horas la luz indicadora dejará de parpadear y se mantendrá encendida. Ello significa que la batería recargable está totalmente cargada, y se puede retirar o dejar en el cargador conectado durante un tiempo indefinido.
- Para cancelar el modo refrescar, retire la batería recargable y vuélvala a introducir cuando quiera.

Inserción y extracción de la batería

- Inserte la batería en la ranura correspondiente de la herramienta hasta que encaje en su lugar.
- Para extraer la batería, apriete el pulsador (8).

Insertar y quitar una punta (fig. A & B)

- Abra el portabrocas girando el manguito (6) en sentido contrario al de las agujas del reloj e introduzca el vástago de la punta.
- Inserte la punta hasta el fondo en el portabrocas y, antes de apretar, levántela levemente.
- Pulse el botón de bloqueo (13) y apriete firmemente girando el manguito en el sentido de las agujas del reloj.
- Para sacar la punta, siga el mismo procedimiento en orden inversa.

Selección del modo de funcionamiento (fig. C)

Los taladros percutores pueden usarse en dos modos operativos:

Taladrado rotativo:
para acero, madera y materias plásticas

Taladrado con percusión:
para taladrado de mampostería

- Seleccione el modo de funcionamiento alineando el selector del modo (4) con el símbolo.

Guía de deslizamiento de avance/retroceso (fig. A)

- Para seleccionar el sentido de giro hacia la derecha o hacia la izquierda, utilice el mando deslizante derecha/izquierda (2) (observe las flechas en la herramienta).

Espere siempre hasta que el motor esté completamente parado antes de cambiar el sentido de rotación.

Selector de dos velocidades (fig. A)

Su herramienta tiene un selector de dos velocidades (3) incorporado para variar la relación entre velocidad y par de torsión.

- 1 baja velocidad/elevado par (perforación de grandes orificios, trabajo con tornillos)
- 2 alta velocidad/bajo par (agujeros más pequeños)

Para las velocidades, ver los datos técnicos.

- El selector del sentido de marcha debe siempre empujarse totalmente hacia delante o totalmente hacia atrás.
- ¡Evite de cambiar de velocidad cuando el taladro está funcionando!

Cómo retirar y colocar el portabrocas (fig. D & E)

- Abra las mordazas del portabrocas al máximo posible.
- Introduzca un destornillador en el portabrocas y retire el tornillo (14) que sujeta el portabrocas, girando en el sentido de las agujas del reloj, como se indica en la figura D.
- Apriete una llave Allen en el portabrocas y golpéela con un martillo tal como se indica en la figura E. Así el portabrocas quedará suelto y podrá desenroscarse a mano.
- Para volver a poner el portabrocas, proceda en el orden inverso.

ESPAÑOL

Montar la empuñadura lateral (fig. A)

La empuñadura lateral (5) puede montarse tanto a la derecha como a la izquierda.

Asegure siempre que la empuñadura lateral esté bien montada antes de utilizar el Taladro.

- Afloje la empuñadura lateral.
- Para los usuarios diestros: pase la mordaza de la empuñadura lateral por encima del cuello de 43 mm detrás del portabrocas, con la empuñadura a la izquierda.
- Para los usuarios zurdos: pase la mordaza de la empuñadura lateral por encima del cuello de 43 mm detrás del portabrocas, con la empuñadura a la derecha.
- Gire la empuñadura lateral hasta obtener la posición deseada y apriete la empuñadura.

Instrucciones para el uso

- Respete siempre las instrucciones de seguridad y las normas de aplicación.
- Infórmese sobre la ubicación de tuberías y de cables eléctricos.
- Sólo se debe ejercer una ligera presión sobre la herramienta. Una presión excesiva no acelera el taladrado, sino que reduce la efectividad de la herramienta e incluso puede reducir su vida útil.
- Para reducir el riesgo de pérdida de velocidad en la perforación, disminuya progresivamente la presión sobre la broca hacia el final de la operación.
- Mantenga el motor en marcha al extraer la broca del orificio perforado. Esto evitará que se atasque.

Antes de trabajar:

- Asegúrese de que la batería está (totalmente) cargada.
- Inserte la broca apropiada.
- Demarque el punto a ser perforado.
- Seleccione giro hacia adelante o hacia atrás.

Encendido y apagado (fig. A)

- Para encender, pulse el conmutador de velocidad variable (1). La presión determina la velocidad.
- Para parar la herramienta, suelte el conmutador.

El taladro está equipado con un freno para detener la broca en cuanto el conmutador de velocidad variable se libera por completo.

Atornillar (fig. A)

- Seleccione el giro hacia la derecha o hacia la izquierda utilizando el mando deslizante (2).
- Seleccione taladrado rotativo con el selector del modo (4).

Taladrado rotativo (fig. A)

- Seleccione taladrado rotativo con el selector del modo (4).

Taladro en metal

- Cuando taladre metales use un lubricante, excepto para el hierro fundido y el bronce, que se taladra en seco.

Taladro en madera

- Se puede taladrar madera con las mismas brocas helicoidales que para metal. Estas brocas se calientan si no se sacan con frecuencia para eliminar las virutas.
- Para taladros más grandes use barrenas de madera a baja velocidad.
- Si al hacer el taladro el madera se puede astillar, ponga debajo un taco de madera que no le sirva.

Perforación de percusión

Taladro en ladrillo

- Para ladrillo use brocas de carburo. Mantenga una fuerza uniforme sobre el taladro. Una salida de polvo suave y uniforme indica que la velocidad es la correcta.

Consulte a su proveedor si desea información más detallada sobre los accesorios apropiados.

Mantenimiento

Su herramienta eléctrica Elu ha sido diseñada para funcionar mucho tiempo con un mínimo de mantenimiento. El funcionamiento satisfactorio depende del buen cuidado de la herramienta y de una limpieza frecuente.

Lubricación

Su herramienta eléctrica no requiere lubricación adicional.

Limpieza

- Evite que se obturen las ranuras de ventilación y limpie el exterior con regularidad utilizando un paño suave.
- Desconecte el cargador antes de limpiar el cárter con un paño.
- Quite la batería antes de limpiar su herramienta.

Medio ambiente

Batería recargable

Esta batería de larga duración se debe recargar cuando no tenga la potencia suficiente en trabajos que realizaba fácilmente con anterioridad. Una vez terminada su vida técnica, elimínela sin dañar el medio ambiente:

- Agote la batería por completo y, a continuación, sáquela de la herramienta.
- Las células NiCd y NiMH son reciclables. Llévelas a su distribuidor o a un centro de reciclaje local. Las baterías recogidas se reciclarán o se desecharán adecuadamente.

Herramientas desechadas

Lleve la herramienta vieja a un Centro de Servicio Elu, donde será eliminada sin efectos perjudiciales para el medio ambiente.

El Servicio Post-Venta de Elu

Todas las herramientas eléctricas de Elu han sido sometidas a extensas pruebas antes de salir de la fábrica. Sin embargo, en el caso de que la Herramienta Eléctrica necesite ser reparada, póngase en contacto con su suministrador o con la sede principal de Elu para obtener la dirección del centro de servicio más cercano (véase al dorso de este manual). Como alternativa, hay disponible en Internet una lista de Centros de Servicio Elu e información completa sobre nuestro servicio postventa en www.2helpu.com.

GARANTÍA

• 30 DÍAS DE SATISFACCIÓN COMPLETA •

Si no queda totalmente satisfecho con su herramienta Elu, contacte con su Centro de Servicio Elu. Presente su reclamación, juntamente con la máquina completa, así como la factura de compra y le será presentada la mejor solución.

• UN AÑO DE GARANTÍA •

Si su producto Elu presenta algún defecto debido a fallos de materiales o mano de obra en los 12 meses siguientes a la fecha de compra, le garantizamos la sustitución gratuita de todas las piezas defectuosas siempre y cuando:

- El producto no haya sido utilizado inadecuadamente.
- No se haya intentado su reparación por parte de una persona no autorizada.
- Se presente la prueba de compra.

FRANÇAIS

VISSEUSE-PERCEUSE A PERCUSSION SANS FIL SBA91

Félicitations!

Vous avez choisi un outil électrique Elu. Depuis de nombreuses années, Elu produit des outils électriques adaptés aux exigences des utilisateurs professionnels.

Table des matières

Caractéristiques techniques	fr - 1
Déclaration CE de conformité	fr - 1
Instructions de sécurité	fr - 2
Contenu de l'emballage	fr - 3
Description	fr - 3
Sécurité électrique	fr - 4
Câbles de rallonge	fr - 4
Assemblage et réglage	fr - 4
Mode d'emploi	fr - 6
Entretien	fr - 6
Garantie	fr - 7

Caractéristiques techniques

SBA91		
Tension	V	24
Vitesses à vide		
1ère vitesse	tr/min	0-450
2ème vitesse	tr/min	0-2.000
Percussion à vide		
1ère vitesse	coups/min	0-7.650
2ème vitesse	coups/min	0-34.000
Effort de pénétration	Nm	65
Capacité du mandrin	mm	13
Capacité de perçage		
acier/bois/maçonnerie	mm	13/65/18
Poids (sans pack-batteries)	kg	2,3

Pack-batteries

Tension	V	24
Poids	kg	1,4

Chargeur

Tension secteur	V	230
Temps de charge (environ)	h	1
Poids	kg	0,6

Fusible:

Outils 230 V	10 A
--------------	------

Les symboles suivants sont utilisés dans le présent manuel:

En cas de non-respect des instructions dans le présent manuel, il y a risque de blessure, danger de mort ou possibilité de dégradation de l'outil.

Dénote la présence de tension électrique.

Déclaration CE de conformité

SBA91

Elu déclare que ces outils ont été mis au point en conformité avec les normes 98/37/CEE, 89/336/CEE, 73/23/CEE, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

Pour de plus amples informations, contacter Elu à l'adresse ci-dessous ou se reporter au dos de ce manuel.

Niveau de pression acoustique suivant 86/188/CEE & 98/37/CEE, mesuré suivant EN 50144:

SBA91		
L_{pA} (pression acoustique)	dB(A)*	94
L_{WA} (puissance acoustique)	dB(A)	107

* à l'oreille de l'opérateur

Prendre les mesures nécessaires pour la protection de l'ouïe lorsque le niveau de pression acoustique est supérieur à 85 dB(A).

Valeur moyenne pondérée du carré de l'accélération suivant EN 50144:

FRANÇAIS

SBA91

6,1 m/s²

Directeur de développement produits
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Allemagne

Instructions de sécurité

Afin de réduire le risque de décharge électrique, de blessure et d'incendie lors de l'utilisation d'outils électriques, observer les consignes de sécurité fondamentales en vigueur. Lire et observer les instructions avant d'utiliser l'outil. Conserver ces instructions de sécurité!

Généralités

1 Tenir votre aire de travail propre et bien rangée

Le désordre augmente les risques d'accident.

2 Tenir compte des conditions ambiantes

Ne pas exposer les outils électriques à l'humidité. Veiller à ce que l'aire de travail soit bien éclairée.

Ne pas utiliser d'outils électriques en présence de liquides ou de gaz inflammables.

3 Attention aux décharges électriques

Eviter le contact corporel avec des éléments reliés à la terre, comme par exemple tuyaux, radiateurs, cuisinières électriques et réfrigérateurs. Sous des conditions de travail extrêmes (par exemple: humidité élevée, dépôt de poussières métalliques, etc.) la sécurité électrique peut être augmentée en insérant un transformateur d'isolation ou un disjoncteur différentiel (FI).

4 Tenir les enfants éloignés

Ne pas permettre que d'autres personnes touchent l'outil ou le câble de rallonge. La supervision est obligatoire pour les moins de 16 ans.

5 Ranger vos outils dans un endroit sûr

Ranger les outils non utilisés dans un endroit sec, fermé à clé et hors de la portée des enfants.

6 Porter des vêtements de travail appropriés

Ne pas porter de vêtements flottants ou de bijoux. Ils pourraient être happés par les pièces en mouvement.

Lors de travaux à l'extérieur, il est recommandé de porter des gants en caoutchouc et des chaussures à semelle anti-dérapante. Le cas échéant, porter une garniture convenable retenant les cheveux longs.

7 Porter des lunettes de protection

Utiliser aussi un masque si le travail exécuté produit de la poussière ou des copeaux volants.

8 Attention au niveau de pression acoustique

Prendre les mesures nécessaires pour la protection de l'ouïe lorsque le niveau de pression acoustique est supérieur à 85 dB(A).

9 Bien fixer la pièce à travailler

Pour plus de sécurité, fixer la pièce à travailler avec un dispositif de serrage ou un étau.

Ainsi, vous aurez les deux mains libres pour manier l'outil.

10 Adopter une position confortable

Toujours tenir les deux pieds à terre et garder l'équilibre.

11 Faire preuve de vigilance

Observer votre travail. Faire preuve de bon sens. Ne pas employer l'outil en cas de fatigue.

12 Enlever les clés de réglage

Avant de mettre l'outil en marche, retirer les clés et outils de réglage.

13 Utiliser l'outil adéquat

Le domaine d'utilisation de l'outil est décrit dans le présent manuel. Ne pas utiliser d'outils ou d'accessoires de trop faible puissance pour exécuter des travaux lourds. Ne pas utiliser des outils à des fins et pour des travaux pour lesquels ils n'ont pas été conçus.

Attention! L'utilisation d'accessoires autres que ceux recommandés dans le présent manuel pourrait entraîner un risque de blessure.

Utiliser l'outil conformément à sa destination.

14 Entretenir vos outils avec soin

Maintenir vos outils affûtés et propres afin de travailler mieux et plus sûrement. Observer les instructions d'entretien de changement d'accessoires.

Vérifier régulièrement l'état du câble d'alimentation et, s'il est endommagé,

le faire changer par votre Service Elu agréé.

Vérifier périodiquement le câble de rallonge et le remplacer s'il est endommagé. Maintenir les poignées sèches et exemptes d'huile et de graisse.

FRANÇAIS

15 Contrôler si votre outil est endommagé

Avant d'utiliser l'outil, vérifier qu'il n'est pas endommagé. Pour cela, contrôler l'alignement des pièces en mouvement et leur grippage éventuel. Tous les composants doivent être montés correctement et remplir les conditions pour garantir le fonctionnement impeccable de l'outil. Faire réparer ou échanger tout dispositif de sécurité et toute pièce endommagée conformément aux instructions. Ne pas utiliser l'outil quand l'interrupteur est défectueux. Faire remplacer l'interrupteur par un Service Elu agréé.

16 Enlever le pack-batteries

Enlever le pack-batteries lors de la non-utilisation, avant l'entretien et avant le changement d'accessoires.

17 Faire réparer votre outil par un Service Elu agréé

Cet outil est conforme aux consignes de sécurité en vigueur. La réparation des outils électriques est strictement réservée aux personnes qualifiées.

Étiquettes figurant sur le chargeur et le pack-batteries

Outre les symboles utilisés dans le présent manuel, les étiquettes sur le chargeur et le pack-batteries comportent les symboles suivants:

 ..... Pack-batteries en charge

 ..... Pack-batteries chargé

 ..... Problème de chargement

 NiMH
NiCd Charge des pack-batteries NiMH et NiCd

 Ne pas introduire d'objet conducteur

 Ne pas charger un pack-batteries endommagé

 Lire le manuel d'abord

Ne pas exposer à l'eau

Remplacer immédiatement

Utiliser uniquement entre 4 °C et 40 °C

Voir les caractéristiques techniques pour le temps de charge

Mode de rafraîchissement

Contenu de l'emballage

L'emballage contient:

- 1 Perceuse-visseuse à percussion sans fil
- 1 Chargeur (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Pack-batteries (SBA91K)
- 2 Packs-batteries (SBA91KA) (seulement pour modèles K)
- 1 Manuel d'instructions
- 1 Dessin éclaté

- Vérifier si l'outil, les pièces ou les accessoires ne présentent pas de dommages dus au transport.
- Prendre le temps de lire et de comprendre parfaitement le présent manuel avant de mettre votre outil en marche.

Description (fig. A)

Votre perceuse-visseuse à percussion a été mise au point pour une utilisation professionnelle.

- 1 Interrupteur à variateur de vitesse
- 2 Sélecteur de rotation gauche/droite
- 3 Sélecteur de vitesse de rotation
- 4 Sélecteur de mode
- 5 Poignée latérale
- 6 Bague du mandrin
- 7 Mandrin autoserrant
- 8 Bouton de dégagement pour pack-batteries
- 9 Pack-batteries

FRANÇAIS

Votre chargeur Elu accepte les packs-batteries Elu NiCd et NiMH 24 V.

- 9 Pack-batteries
- 10 Chargeur
- 11 Voyant rouge
- 12 Bouton de mode de rafraîchissement

Sécurité électrique

Le moteur électrique a été conçu pour une seule tension. Vérifier si la puissance du pack-batteries correspond à la tension indiquée sur la plaque d'identification. Contrôler que la tension du votre chargeur correspond à la tension secteur.

Ce chargeur à double isolation est conforme à la norme EN 50144; un branchement à la terre n'est donc pas nécessaire.

(CH) Toujours utiliser la fiche prescrite lors du remplacement du câble d'alimentation.

Type 11 pour la classe II (Isolation double) - outils

Type 12 pour la classe I (Conducteur de terre) - outils

(CH) En cas d'utilisation à l'extérieur, connecter les outils portatifs à un disjoncteur FI.

Remplacement du cordon secteur ou de la fiche

Après le remplacement du cordon secteur ou de la fiche, s'en débarrasser en songeant à la sécurité car il est dangereux de réutiliser un cordon secteur ou une fiche dont les conducteurs sont dénudés.

Câbles de rallonge

Ne pas utiliser de câble de rallonge sauf en cas de nécessité absolue. Utiliser un câble de rallonge homologué adapté pour la puissance absorbée de votre chargeur (voir les caractéristiques techniques). La section minimum du conducteur est de 0,5 mm² et la longueur maximum est de 30 m.

Assemblage et réglage

Toujours enlever le pack-batteries avant de procéder à l'assemblage ou au réglage.

Stoppez toujours l'outil avant d'insérer ou de retirer le pack-batteries. Avant d'utiliser l'outil, assurez-vous que le pack-batteries est correctement mis en place.

Pack-batteries (fig. A)

Chargement du pack-batteries (fig. A)

Toujours vérifier la tension secteur avant de procéder au chargement. Si la tension secteur est présente et que le chargeur ne fonctionne pas, envoyer votre chargeur à un Service agréé Elu. En cours de charge, le chargeur et le pack-batteries ont tendance à s'échauffer. Ceci est tout à fait normal et ne constitue pas un signe de défectuosité.

Ne pas charger le pack-batteries à des températures ambiantes < 4 °C ou > 40 °C. Température de charge recommandée: environ 24 °C.

- Pour charger le pack-batteries (9), l'introduire dans le chargeur (10) comme l'indique le dessin. Le pack-batteries doit être engagé à fond. Le voyant rouge (11) se met à clignoter. Au bout d'environ 1 heure, le clignotement s'arrête et le voyant s'allume en continu pour indiquer que le pack-batteries est entièrement chargé. Le chargeur passe automatiquement au mode de compensation. Au bout d'environ 2-4 heures, il passe finalement au mode de maintien de charge. Le pack-batteries peut être enlevé à tout moment ou laissé connecté dans le chargeur indéfiniment.
- Le voyant rouge clignote rapidement pour indiquer un problème de chargement. Réintroduire le pack-batteries ou en essayer un autre. Si le problème persiste, faire tester votre pack-batteries par un service agréé Elu.
- Parfois, quand le chargeur est utilisé avec certaines sources d'énergie telles que les groupes électrogènes ou les convertisseurs de tension, le voyant rouge (11) clignote deux fois et le chargeur est coupé. Parfois, le phénomène se répète. Cela indique un problème passager de la source d'énergie. Dès que possible, le chargeur retourne automatiquement au mode normal.

FRANÇAIS

Mode de rafraîchissement (fig. A)

Le mode de rafraîchissement sert à conserver la capacité maximale du pack-batteries. Il est recommandé d'utiliser cette fonction chaque semaine ou tous les 10 cycles de chargement/déchargement. Veuillez ne pas oublier d'employer cette fonction à chaque fois que vous constatez une baisse de performance du pack-batteries.

- Lancez le processus de chargement comme décrit ci-dessus.
- Appuyez sur le bouton de mode de rafraîchissement (12). Le voyant rouge s'arrêtera de clignoter momentanément, clignotera rapidement trois fois de suite puis se remettra à clignoter comme avant. Le chargeur se trouve maintenant en mode de rafraîchissement.
- Au bout de 8 heures maximum, le voyant rouge s'arrêtera de clignoter et restera allumé. Le pack-batteries se trouve maintenant totalement chargé. On peut le retirer à tout moment ou bien le laisser indéfiniment connecté au chargeur.
- Pour annuler le mode de rafraîchissement, il suffit de retirer et réinsérer le pack-batteries à tout moment.

Insertion et retrait du pack-batteries

- Insérez le pack-batteries dans l'emplacement correspondant de l'outil jusqu'à ce qu'il se mette en place en émettant un déclic.
- Pour retirer le pack-batteries, appuyez sur le bouton de dégagement (8).

Montage et démontage d'un foret ou d'un embout de vissage (fig. A & B)

- Ouvrir le mandrin en tournant la bague (6) dans le sens contraire des aiguilles d'une montre et introduire la queue du foret.
- Introduire le foret à fond et le rétracter légèrement.
- Appuyer sur le bouton de blocage (13) et serrer convenablement en tournant la bague dans le sens des aiguilles d'une montre.
- Pour enlever le foret ou l'embout de vissage, procéder en ordre inverse.

Sélection du mode de travail (fig. C)

L'outil s'utilise en deux modes de travail:

Perçage sans percussion:
pour acier, bois et matières plastiques

Perçage avec percussion:
pour maçonnerie

- Sélectionner le mode de travail en tournant le sélecteur (4) vers le symbole désiré.

Sélecteur de rotation gauche/droite (fig. A)

- Le sens de rotation est réversible au moyen du sélecteur de rotation gauche/droite (2) (voir les flèches sur l'outil).

Attendre que le moteur soit complètement arrêté avant de changer le sens de rotation.

Sélecteur de vitesse de rotation (fig. A)

Votre outil est équipé d'un sélecteur de vitesse de rotation (3) permettant de varier le rapport vitesse/couple.

- 1 basse vitesse/couple élevé
(perçage de grands trous, vissage)
- 2 haute vitesse/couple réduit
(petits trous)

Les vitesses figurent dans le tableau des caractéristiques techniques.

- Toujours pousser le sélecteur à fond.
- Ne pas changer de vitesse si l'appareil tourne à pleine vitesse ou durant le travail.

Dépose du mandrin (fig. D & E)

- Ouvrir le mandrin à sa capacité maximale.
- Introduire un tournevis dans le mandrin et desserrer la vis (14) retenant le mandrin en tournant dans le sens des aiguilles d'une montre (voir fig. D).
- Serrer une clé Allen dans le mandrin et y donner un coup de marteau (voir fig. E). Dès lors, le mandrin peut être desserré à la main.
- Pour remonter le mandrin, procéder en ordre inverse.

FRANÇAIS

Montage de la poignée latérale (fig. A)

La poignée latérale (5) peut être installée pour droitiers et pour gauchers.

Toujours utiliser la perceuse avec la poignée latérale convenablement assemblée.

- Desserrer la poignée latérale.
- Pour droitiers, faire glisser le collier de serrage de la poignée latérale sur le collet (43 mm) derrière le mandrin, le manche à gauche.
- Pour gauchers, faire glisser le collier de serrage de la poignée latérale sur le collet (43 mm) derrière le mandrin, le manche à droite.
- Tourner la poignée latérale dans la position désirée et la serrer.

Mode d'emploi

- Toujours respecter les consignes de sécurité et les règles en vigueur.
- Se renseigner sur l'emplacement des tuyauteries et des câblages.
- Appliquer une force modérée sur l'outil. Une pression excessive n'accélère pas le perçage mais altère la performance de l'outil et risque de réduire sa durée de vie.
- Pour réduire les risques de calage, réduire la pression progressivement et percer plus légèrement.
- Pour sortir le foret, continuer de faire marcher l'outil pour éviter le blocage du foret.

Avant la mise en marche:

- Vérifier si votre pack-batteries est (complètement) chargé.
- Introduire un foret ou un embout adapté.
- Marquer l'endroit où le trou va être percé.
- Choisir le sens de rotation désiré.

Mise en MARCHE et ARRÊT (fig. A)

- Pour mettre l'outil en marche, appuyer sur l'interrupteur à variateur (1). La vitesse augmente avec la pression exercée sur l'interrupteur.
- Pour arrêter l'outil, relâcher l'interrupteur.

L'outil est équipé d'un frein qui arrête le mandrin dès que l'interrupteur à variateur est complètement relâché.

Vissage (fig. A)

- Sélectionner le sens de rotation désiré au moyen du sélecteur de rotation gauche/droite (2).
- Sélectionner perçage sans percussion en tournant le sélecteur (4).

Perçage (fig. A)

- Sélectionner perçage en tournant le sélecteur (4).

Perçage du métal

- A l'exception de la fonte et du laiton qui doivent être percés à sec, utiliser un lubrifiant pour percer les métaux.

Perçage du bois

- Les trous dans le bois peuvent être faits avec les mêmes mèches hélicoïdales que celles utilisées pour le métal. Ces mèches peuvent surchauffer si vous ne les faites pas ressortir régulièrement pour évacuer les copeaux.
- Pour des trous plus gros, utiliser des mèches spécialisées à basse vitesse. Utiliser un pare-éclats si nécessaire.
- Placer les pièces cassantes sur un morceau de bois pour éviter que la pièce n'éclate.

Perçage à percussion

Perçage de matériaux de construction

- Utiliser des forets à pastille carbure. Forcer régulièrement. Un léger flot régulier de poussière indique un perçage efficace.

Votre revendeur pourra vous renseigner sur les accessoires qui conviennent le mieux pour votre travail.

Entretien

Votre outil Elu a été conçu pour durer longtemps avec un minimum d'entretien. Son fonctionnement satisfaisant dépend pour une bonne part d'un entretien soigneux et régulier.

FRANÇAIS

Lubrification

Votre outil électrique ne nécessite aucune lubrification additionnelle.

Nettoyage

- Débrancher le chargeur et nettoyer son boîtier avec un chiffon doux.
- Enlever le pack-batteries et nettoyer votre outil.
- Les fentes d'aération doivent toujours être dégagées. Nettoyer régulièrement le boîtier avec un chiffon doux.

Environnement

Packs-batteries rechargeables

Les packs-batteries doivent être rechargés dès qu'ils ne fournissent plus suffisamment d'énergie pour des travaux réalisés aisément auparavant. Lorsque le pack-batteries ne se recharge plus correctement, il est à remplacer. Au moment de le jeter, penser à notre environnement:

- Décharger votre pack-batteries complètement en utilisant votre outil jusqu'à arrêt complet. Ensuite, enlever le pack-batteries.
- Les cellules NiCd/NiMH sont recyclables. Apporter vos packs-batteries à un Service Elu agréé ou à un centre de recyclage publique où ils seront soit recyclés, soit détruits en respectant l'environnement.

Service après-vente Elu

Tous les outils électriques Elu sont soumis à un contrôle rigoureux avant de quitter l'usine. Au cas où votre outil nécessiterait néanmoins une révision, contacter votre revendeur ou appeler le numéro vert Elu pour obtenir l'adresse du Service Elu agréé le plus proche (voir au dos du manuel). Comme alternative, une liste de centres de service après-vente Elu agréés et des renseignements plus détaillés sur le service après-vente sont disponibles sur l'Internet (www.2helpu.com).

GARANTIE

• 30 JOURS D'ENGAGEMENT SATISFACTION •

Si, pour quelque raison que ce soit, votre machine Elu ne vous donne pas entière satisfaction, il suffit de la retourner avec tous ses accessoires dans les 30 jours suivant son achat à votre distributeur, ou à un centre de service après-vente agréé pour un remboursement intégral ou un échange. Pour la Belgique et le Luxembourg, retournez votre machine à Elu. Munissez-vous d'une preuve d'achat.

• 1 AN DE GARANTIE •

Au cas où votre machine Elu présenterait un défaut de fabrication dans les 12 premiers mois suivant son achat, nous garantissons le remplacement sans frais de toutes les pièces défectueuses ou de l'unité entière, et ce à notre discrétion, à condition que:

- la machine ait été utilisée correctement
- aucune personne non qualifiée n'ait tenté de réparer la machine
- la preuve d'achat portant la date d'acquisition soit fournie.

ITALIANO

AVVITATORE/TRAPANO A PERCUSSIONE A BATTERIA SBA91

Congratulazioni!

Siete entrati in possesso di un Elettrotensile Elu. Anni di esperienza, continui miglioramenti ed innovazioni tecnologiche fanno dei prodotti Elu uno degli strumenti più affidabili per l'utilizzatore professionale.

Indice del contenuto

Dati tecnici	it - 1
Dichiarazione CE di conformità	it - 1
Norme generali di sicurezza	it - 2
Contenuto dell'imballo	it - 3
Descrizione	it - 3
Norme di sicurezza elettrica	it - 4
Impiego di una prolunga	it - 4
Assemblaggio e regolazione	it - 4
Istruzioni per l'uso	it - 6
Manutenzione	it - 7
Garanzia e assistenza post-vendita Elu	it - 7

Dati tecnici

		SBA91	
Tensione	V	24	
Velocità a vuoto			
1 ^a velocità	min ⁻¹	0-450	
2 ^a velocità	min ⁻¹	0-2.000	
Percussioni a vuoto			
1 ^a velocità	min ⁻¹	0-7.650	
2 ^a velocità	min ⁻¹	0-34.000	
Spinta di penetrazione	Nm	65	
Capacità max. mandrino	mm	13	
Max. capacità di foratura			
acciaio/legno/calcestruzzo	mm	13/65/18	
Peso (senza batterie)	kg	2,3	

Gruppo batterie

Tensione	V	24
Peso	kg	1,4

Caricabatterie

Tensione di rete	V	230
Tempo di carica (circa)	h	1
Peso	kg	0,6

Fusibili:

Modelli da 230 V	10 A
------------------	------

I seguenti simboli vengono usati nel presente manuale:

Indica rischio di infortunio, pericolo di morte o danno all'apparecchio qualora non ci si attenga alle istruzioni contenute nel presente manuale.

Indica la tensione elettrica.

Dichiarazione CE di conformità

SBA91

Elu dichiara che gli Elettrotensili sono stati costruiti in conformità alle norme: 98/37/CEE, 89/336/CEE, 73/23/CEE, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

Per ulteriori informazioni, contattare Elu nel indirizzo qui sotto o consultare il retro del presente manuale.

Il livello di rumorosità è conforme alle norme 86/188/CEE e 98/37/CEE, dati ricavati in base alla norma EN 50144:

		SBA91	
L _{PA}	(rumorosità)	dB(A)*	94
L _{WA}	(potenza sonora)	dB(A)	107

* all'orecchio dell'operatore

Prendere appropriate misure a protezione dell'udito qualora il livello acustico superasse gli 85 dB(A).

Il valore medio quadratico ponderato dell'accelerazione secondo EN 50144:

SBA91	
6,1 m/s ²	

ITALIANO

Direttore ricerca e sviluppo
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Germania

Norme generali di sicurezza

Durante l'utilizzo di utensili elettrici adottate sempre le elementari norme di sicurezza atte a ridurre i rischi d'incendio, scariche elettriche e ferimenti. Leggere attentamente le seguenti istruzioni prima di utilizzare il prodotto.

Custodire con cura le istruzioni!

Norme generali

1 Tenere pulita l'area di lavoro

Ambienti e banchi di lavoro in disordine possono essere causa d'incidenti.

2 Tener presenti le caratteristiche dell'ambiente di lavoro

Non esporre gli utensili elettrici all'umidità.
Tenere ben illuminata l'area di lavoro.
Non usare gli utensili elettrici in luoghi con atmosfera gassosa o infiammabile.

3 Proteggersi da scariche elettriche

Evitare il contatto con oggetti dotati di scarico a terra (per es. tubi, termosifoni, cucine e frigoriferi).
Durante impieghi estremi (per es. alto livello di umidità, polvere metallica, ecc.) si può aumentare la sicurezza elettrica collegando in serie un trasformatore d'isolamento o un interruttore di sicurezza per correnti di guasto (FI).

4 Tenere i bambini lontani dall'area di lavoro

Non permettere che persone estranee tocchino l'utensile o il cavo di prolunga.
Per i ragazzi di età inferiore ai 16 anni è richiesta la supervisione di un adulto.

5 Custodia dell'elettro utensile dopo l'uso

Riporre gli Elettro utensili in luogo sicuro e ben asciutto, fuori dalla portata dei bambini.

6 Usare il vestiario appropriato

Evitare l'uso di abiti svolazzanti, catenine, ecc. in quanto potrebbero rimanere presi nelle parti mobili dell'utensile.

Lavorando all'aperto indossare guanti di gomma e scarpe con soles antiscivolo.

Raccogliere i capelli se si portano lunghi.

7 Usare occhiali protettivi

Usare inoltre una maschera antipolvere qualora si producano polvere o particelle volatili.

8 Rumorosità eccessiva

Prendere appropriate misure a protezione dell'udito se il livello acustico supera gli 85 dB(A).

9 Bloccare il pezzo da lavorare

Usare pinze o morse per bloccare il pezzo da lavorare, ciò aumenta la sicurezza e consente di mantenere entrambe le mani libere per operare meglio.

10 Non sbilanciarsi

Mantenere sempre un buon equilibrio evitando posizioni malsicure.

11 Stare sempre attenti

Prestare attenzione a quanto si sta facendo.
Usare il proprio buon senso e non far funzionare l'utensile in caso di stanchezza.

12 Non lasciare sull'utensile chiavi o strumenti di misura

Prima di mettere in funzione l'Elettro utensile si abbia cura di togliere chiavi e altri strumenti.

13 Usare l'utensile adatto

L'utilizzo previsto è indicato nel presente manuale. Non forzare utensili e accessori di potenza limitata impiegandoli per lavori destinati ad utensili di maggiore potenza.

Attenzione! L'uso di accessori o attrezzature diversi, o l'impiego del presente utensile per scopi diversi, da quelli raccomandati nel manuale uso possono comportare il rischio di infortuni.

14 Mantenere l'utensile con cura

Tenere gli accessori sempre ben affilati e puliti per un migliore e più sicuro utilizzo. Osservare le istruzioni per la lubrificazione e la sostituzione degli accessori. Controllare periodicamente lo stato del cavo di alimentazione, e se danneggiato farlo riparare presso un Centro di Assistenza tecnica autorizzato Elu. Tenere gli organi di comando puliti, asciutti e privi di olio o grasso.

15 Controllare che non vi siano parti danneggiate

Prima dell'utilizzo controllare scrupolosamente che non vi siano parti danneggiate e che l'utensile sia in grado di effettuare il suo lavoro in modo corretto.

ITALIANO

Controllare l'allineamento delle parti mobili assicurandosi che non vi siano grippaggi, danni ai componenti o ai supporti, e altre condizioni che possono compromettere il buon funzionamento dell'utensile. Dispositivi di sicurezza e altre parti difettose devono essere riparate o sostituite secondo le modalità previste. Non usare l'utensile se l'interruttore è difettoso e provvedere alla sua sostituzione ricorrendo ad un Centro di Assistenza autorizzato Elu.

16 Rimuovere il gruppo batterie

Rimuovere il gruppo batterie quando l'elettro utensile rimane inutilizzato, prima di effettuare gli interventi e durante la sostituzione degli accessori.

17 Rivolgersi ai Centri di Assistenza Tecnica autorizzati Elu per le riparazioni

Il presente Elettro utensile è conforme alle principali norme di sicurezza vigenti. Per evitare pericolo di infortuni, le riparazioni alle apparecchiature elettriche devono essere effettuate esclusivamente da personale qualificato.

Etichette sul caricabatterie e sul gruppo batterie

I seguenti simboli sono indicati nelle etichette sul caricabatterie e sul gruppo batterie:

 ..... Batteria sotto carica

 ..... Batteria carica

 ..... Problema durante la carica

 Carica batterie NiMH e NiCd

 Non toccate con oggetti conduttori

 Non caricate batterie danneggiate; sostituitele immediatamente

 Leggete il manuale di istruzioni prima di mettere in funzione

Non usare in ambiente umido

Sostituite immediatamente il cavo danneggiato

Temperatura di utilizzo tra 4 °C e 40 °C

Il tempo di carica è indicato nei dati tecnici

Modalità carica/scarica

Contenuto dell'imballo

L'imballo comprende:

- 1 Avvitatore/trapano a percussione a batteria
- 1 Caricabatterie (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Gruppo batterie (SBA91K)
- 2 Gruppi batterie (SBA91KA)
- 1 Cassetta di trasporto (solo i modelli K)
- 1 Manuale istruzioni
- 1 Disegno esploso

- Accertarsi che l'utensile, i componenti o gli accessori non abbiano subito danni durante il trasporto.
- Leggere a fondo, con calma e con la massima attenzione il presente manuale prima di mettere in funzione l'utensile.

Descrizione (fig. A)

Il vostro trapano a batteria è stato studiato per impieghi professionali di avvitatura e foratura.

- 1 Interruttore a velocità variabile
- 2 Comando reversibilità
- 3 Selettore velocità I - II
- 4 Selettore percussione-rotazione
- 5 Impugnatura laterale
- 6 Ghiera
- 7 Mandrino autoserrante
- 8 Pulsante di rilascio gruppo batterie
- 9 Gruppo batterie

ITALIANO

Il vostro caricatore Elu può alloggiare gruppi batterie Elu 24 V NiCd e NiMH.

- 9 Gruppo batterie
- 10 Caricabatterie
- 11 Indicatore di carica (rosso)
- 12 Tasto della modalità carica/scarica

Norme di sicurezza elettrica

Il motore elettrico è stato predisposto per operare con un unico voltaggio. Assicurarsi che il voltaggio a disposizione corrisponda a quello indicato sulla targhetta.

Il caricabatterie Elu è fornito di doppio isolamento, in ottemperanza alla norma EN 50144, per la quale non è richiesta la messa a terra.

CH Per la sostituzione del cavo di alimentazione, utilizzare sempre la spina di tipo prescritto.

Tipo 11 per la classe II (doppio isolamento) - utensili elettrici

Tipo 12 per la classe I (messa a terra) - utensili elettrici

CH Gli apparecchi portatili, utilizzati in ambiente esterno, devono essere collegati ad un interruttore differenziale.

Sostituzione del cavo o della spina

Quando occorre sostituire la spina, smaltire la spina vecchia in modo appropriato; è pericoloso inserire una spina con i conduttori di rame scoperti in una presa di corrente sotto tensione.

Impiego di una prolunga

In caso di impiego di una prolunga, quest'ultima dovrà essere di tipo omologato, e di dimensione idonee a garantire l'alimentazione elettrica dell'apparecchio (vedere le caratteristiche tecniche). La dimensione minima del conduttore è 1,5 mm². Se si utilizza un avvolgitore, estrarre il cavo per l'intera lunghezza.

Assemblaggio e regolazione

Prima di qualsiasi intervento di montaggio e di regolazione, rimuovere sempre il gruppo batterie.

Spegnere sempre l'utensile prima di inserire e rimuovere il gruppo batterie. Prima di utilizzare l'utensile, assicurarsi che il gruppo batterie sia alloggiato correttamente.

Gruppo batterie (fig. A)

Carica gruppo batterie (fig. A)

Controllare sempre la rete prima di caricare il gruppo batterie. Se c'è tensione, ma il gruppo batterie non si carica, affidare il caricabatterie a un Centro di Assistenza Elu. Durante la carica, il caricabatterie e il gruppo batterie possono risultare caldi al tatto. Si tratta di una condizione normale, che non indica alcun inconveniente.

Non caricare il gruppo batterie a temperature ambiente < 4 °C o > 40 °C. Temperatura di carica consigliata: circa 24 °C.

- Per caricare il gruppo batterie (9), inserirlo nel caricabatterie (10) come illustrato e collegare quest'ultimo alla rete. Accertarsi che il gruppo batterie sia inserito a fondo nel caricabatterie. A questo punto l'indicatore rosso di carica (11) inizia a lampeggiare. Dopo circa 1 ora cessa di lampeggiare e rimane attivato. Ciò significa che il gruppo batterie è ora completamente caricato e che il caricabatterie passerà automaticamente sul modo di equalizzazione. Dopo circa 4 ore, il caricabatterie passerà al modo conservazione di carica. Il gruppo batterie si può estrarre in qualsiasi momento o si può lasciare indefinitamente nel caricabatterie collegato.
- L'indicatore di carica di colore rosso lampeggia rapidamente per segnalare un problema di carica. Reinserire il gruppo batterie o provare con un gruppo sostitutivo. Nel caso in cui si rilevino problemi nel caricare anche il gruppo batterie sostitutivo, far controllare il caricabatterie presso un Centro di Assistenza Elu.
- Se il caricabatterie è collegato a sorgenti elettriche quali generatori o invertitori c.c./c.a., l'indicatore rosso di carica (11) potrà lampeggiare due volte, spegnersi e quindi ripetere la segnalazione, segnalando in tal modo un problema temporaneo nella sorgente di alimentazione.

Il caricabatterie passerà quindi di nuovo automaticamente al normale funzionamento.

Modalità carica/scarica (fig. A)

La modalità carica/scarica aiuta a mantenere la batteria al massimo della sua capacità. Si consiglia di utilizzare questa funzione una volta ogni settimana oppure dopo ogni 10 cicli di caricamento/scaricamento. Si raccomanda inoltre di utilizzare questa funzione ogni volta che si riscontra un calo delle prestazioni della batteria.

- Avviare il procedimento di caricamento nel modo descritto sopra.
- Premere il tasto della modalità carica/scarica (12). L'indicatore di caricamento rosso smetterà di lampeggiare momentaneamente, poi lampeggerà rapidamente tre volte e quindi tornerà a lampeggiare come prima. Il caricabatterie ora si trova in modalità carica/scarica.
- Dopo un massimo di 8 ore l'indicatore di caricamento rosso smetterà di lampeggiare e resterà acceso. Ora la batteria è completamente carica e può essere rimossa in qualsiasi momento oppure rimanere a tempo indeterminato nel caricatore collegato alla presa di corrente.
- Per disattivare la modalità carica/scarica, è possibile rimuovere e reinserire la batteria in qualsiasi momento.

Inserimento e rimozione del gruppo batterie

- Inserire il gruppo batterie nella scanalatura corrispondente nell'utensile fino a udire uno scatto quando il gruppo raggiunge la posizione corretta.
- Per rimuovere il gruppo batterie, premere la pulsante (8).

Inserimento e rimozione della punta (fig. A & B)

- Aprire il mandrino ruotando la ghiera (6) in senso antiorario e infilare lo stelo della punta.
- Inserire fino a battuta la punta nel mandrino e tenerla sollevata leggermente mentre si serra in posizione.

- Premere il pulsante di bloccaggio (13) e serrare fermamente ruotando la ghiera in senso orario.
- Per togliere la punta procedere in senso inverso.

Selezione del modo operativo (fig. C)

I trapani possono essere adoperati in due modi diversi:

Foratura a rotazione:
per lavori in acciaio, legno e plastica

Foratura con percussione:
per lavori in calcestruzzo e muratura

- Selezionare il modo operativo allineando il selettore (4) con il simbolo apposito.

Comando reversibilità (fig. A)

- Per selezionare la rotazione in avanti o all'indietro, usare l'apposito comando (2) (vedere le frecce sull'utensile).

Attendere sempre che il motore sia completamente fermo prima di invertire il senso di rotazione.

Selettore velocità I - II (fig. A)

L'utensile è dotato di un selettore con cambio a due velocità (3) che consente di variare sia la velocità che la coppia.

- 1 Velocità bassa/coppia maggiore
(per praticare fori di grandi dimensioni, per l'avvitamento)
- 2 Velocità alta/coppia minore
(fori piccoli)

Per il regime del motore consultare le specifiche tecniche.

- Spingere sempre il selettore fino in fondo avanti o indietro.
- Non effettuare il cambio se il motore gira a tutta velocità o durante l'utilizzo.

Stacco e attacco mandrino (fig. D & E)

- Aprire per quanto possibile le ganasce del mandrino.
- Inserire un cacciavite nel mandrino e rimuovere la vite (14) di ritegno ruotando in senso orario come illustrato nella figura D.

ITALIANO

- Serrare una chiave esagonale nel mandrino e batterla con un mazzuolo come illustrato nella figura E. In questo modo il mandrino si allenta e può quindi essere svitato a mano.
- Per il montaggio del mandrino invertire l'ordine delle operazioni indicate in precedenza.

Montaggio dell'impugnatura laterale (fig. A)

L'impugnatura laterale (5) può essere adattata sia all'uso con la mano destra che a quello con la mano sinistra.

Utilizzare sempre il trapano con l'impugnatura laterale montata.

- Allentare l'impugnatura laterale.
- Per chi è destro: far scivolare il morsetto circolare dell'impugnatura sul collare da 43 mm posizionando l'impugnatura a sinistra.
- Per chi è mancino: far scivolare il morsetto circolare dell'impugnatura sul collare da 43 mm posizionando l'impugnatura a destra.
- Farla ruotare nella posizione desiderate e stringerla agendo sull'impugnatura.

Istruzioni per l'uso

- Osservare sempre le istruzioni per la sicurezza e le normative vigenti.
- Accertarsi di non forare in prossimità di tubi o fili elettrici.
- Non esercitare una pressione eccessiva sull'utensile. La pressione eccessiva non solo non aumenta la velocità di foratura ma diminuisce anche la durata dell'utensile.
- Onde contenere al minimo gli stalli dell'elettro utensile o gli sfondamenti dei pezzi in lavorazione, ridurre progressivamente la pressione sulla punta quando si è prossimi alla fine dell'operazione.
- Mantenere il motore in funzione mentre si toglie la punta dal foro. In tal modo si impedirà che la punta resti bloccata all'interno del foro.

Prima del funzionamento:

- Accertarsi che il gruppo batterie sia (completamente) caricato.
- Inserire il tipo di punta più adatto.
- Segnare il punto di foratura.
- Selezionare la rotazione in avanti o all'indietro.

Accensione e spegnimento (ON e OFF) (fig. A)

- Per mettere in funzione l'utensile, premere il interruttore a velocità variabile (1). La pressione esercitata sul interruttore determina la velocità dell'utensile.
- Per fermare l'utensile, rilasciare l'interruttore.

Il trapano è provvisto di un freno che provvede ad arrestare il mandrino non appena viene completamente lasciato l'interruttore a velocità variabile.

Avvitatura/svitatura (fig. A)

- Selezionare la rotazione in avanti o all'indietro mediante il comando avanti/indietro (2).
- Selezionare foratura a rotazione con il selettore (4).

Foratura con rotazione (fig. A)

- Selezionare foratura a rotazione con il selettore (4).

Foratura nel metallo

- Utilizzate un lubrificante per il taglio quando procedete alla foratura nel metallo. Le uniche eccezioni sono la ghisa ed il bronzo che dovrebbero essere forati a secco.

Foratura nel legno

- I fori nel legno possono essere realizzati con le stesse punte elicoidali utilizzate per il metallo.
- Per fori più larghi utilizzate le apposite punte a torciglione a bassa velocità.
- Qualora si debbano lavorare dei pezzi che possono scheggiarsi, appoggiarli su un blocco di legno.

Foratura con percussione

Foratura nel calcestruzzo

- Utilizzate punte con riporti al carburo per calcestruzzo. Mantenete la pressione sul trapano. Un sottile e lieve rivolo di polvere indica l'adeguata velocità di percussione.

ITALIANO

Consultate il vostro rivenditore per ottenere ulteriori informazioni sugli accessori disponibili.

Manutenzione

Il Vostro Elettrostrumento Elu è stato studiato per durare a lungo richiedendo solo la minima manutenzione. Per prestazioni sempre soddisfacenti occorre avere cura dell'utensile e sottoporlo a manutenzione periodica.

Lubrificazione

Il Vostro elettrostrumento non richiede lubrificazione addizionale.

Pulitura

- Scollegare il caricabatterie prima di pulire l'esterno con un panno morbido.
- Rimuovere il gruppo batterie prima di effettuare la pulitura del vostro utensile.
- Tenere libere le feritoie di ventilazione e pulire l'esterno dell'utensile periodicamente con un panno morbido.

Ambiente

Gruppo batterie ricaricabile

Ricaricare il gruppo batterie di lunga durata quando la potenza erogata risulta insufficiente all'esecuzione di lavori effettuati senza alcuna difficoltà in precedenza. Al termine della durata utile, scartarlo con le dovute precauzioni per l'ambiente:

- Esaurire completamente la potenza del gruppo batterie, quindi estrarlo dall'utensile.
- Le batterie NiCd/NiMH sono ricaricabili. Per la ricarica rivolgersi al proprio concessionario o a un centro di ricarica locale. A seguito della raccolta, i gruppi batterie saranno riciclati o eliminati nel rispetto delle direttive vigenti.

Utensili inutilizzabili

Per garantire l'eliminazione degli utensili non più utilizzabili nel rispetto dell'ambiente, si consiglia di portare il vostro vecchio utensile presso una delle Filiali dirette di Assistenza Elu, che disporranno della loro eliminazione nel rispetto dell'ambiente.

Garanzia e assistenza post-vendita Elu

Tutti gli elettrostrumenti Elu vengono sottoposti a severi collaudi prima di lasciare la fabbrica.

GARANZIA

• GARANZIA TOTALE DI UN ANNO •

Se il vostro prodotto Elu non risultasse pienamente conforme alle caratteristiche di funzionamento o presentasse difetti di lavorazione o vizi di materiale, entro 12 mesi dalla data di acquisto, provvederemo alla sostituzione gratuita delle parti difettose o a nostro giudizio, alla sostituzione gratuita dimostrato che:

- Il prodotto venga ritornato al centro di assistenza Elu, con la prova della data di acquisto.
- Il prodotto non abbia subito abusi ed il difetto non sia stato causato da incuria.
- Il prodotto non abbia subito tentativi di riparazione da persone non facenti parte del nostro personale di assistenza o, all'estero, dal nostro staff distributivo.

Contattare il proprio rivenditore abituale o la Sede Centrale della Elu per ottenere l'indirizzo del Centro di Assistenza Tecnica più vicino (si prega di consultare il retro del presente manuale).

In alternativa, sul nostro sito Internet **www.2helpu.com**, è disponibile un elenco dei Centri di Assistenza Tecnica Elu, completo di dettagli sul servizio assistenza post-vendita.

NEDERLANDS

SNOERLOZE SCHROEF-/ KLOPBOORMACHINE SBA91

Gefeliciteerd!

U heeft gekozen voor een elektrische machine van Elu. Jarenlange ervaring, voortdurende produktontwikkeling en innovatie maken Elu tot een betrouwbare partner voor de professionele gebruiker.

Inhoudsopgave

Technische gegevens	nl - 1
EG-Verklaring van overeenstemming	nl - 1
Veiligheidsinstructies	nl - 2
Inhoud van de verpakking	nl - 3
Beschrijving	nl - 3
Elektrische veiligheid	nl - 4
Gebruik van verlengsnoeren	nl - 4
Monteren en instellen	nl - 4
Aanwijzingen voor gebruik	nl - 6
Onderhoud	nl - 6
Garantie	nl - 7

Technische gegevens

		SBA91
Spanning	V	24
Toerental, onbelast		
lage snelheid	min ⁻¹	0-450
hoge snelheid	min ⁻¹	0-2.000
Aantal slagen, onbelast		
lage snelheid	min ⁻¹	0-7.650
hoge snelheid	min ⁻¹	0-34.000
Indringingskracht	Nm	65
Boorhouder-opnamecapaciteit	mm	13
Maximum boorcapaciteit in staal/ hout/steenachtige materialen		
	mm	13/65/18
Gewicht (zonder accu)	kg	2,3

Accu

Spanning	V	24
Gewicht	kg	1,4

Oplader

Netspanning	V	230
Oplaadduur (ca.)	h	1
Gewicht	kg	0,6

Zekeringen:

230 V machines	10 A
----------------	------

In deze handleiding worden de volgende pictogrammen gebruikt:

Duidt op mogelijk lichamelijk letsel, levensgevaar of kans op beschadiging van de machine indien de instructies in deze handleiding worden genegeerd.

Geeft elektrische spanning aan.

EG-Verklaring van overeenstemming

SBA91

Elu verklaart dat deze elektrische machines in overeenstemming zijn met: 98/37/EEG, 89/336/EEG, 73/23/EEG, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

Neem voor meer informatie contact op met Elu, zie het adres hieronder of op de achterkant van deze handleiding.

Niveau van de geluidsdruk overeenkomstig 86/188/EEG & 98/37/EEG, gemeten volgens EN 50144:

		SBA91
L _{PA} (geluidsdruk)	dB(A)*	94
L _{WA} (geluidsvermogen)	dB(A)	107

* op de werkplek

Neem de vereiste maatregelen voor gehoorbescherming wanneer de geluidsdruk het niveau van 85 dB(A) overschrijdt.

Gewogen kwadratische gemiddelde waarde van de versnelling overeenkomstig EN 50144:

NEDERLANDS

SBA91

6,1 m/s²

Director Engineering and Product Development
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Duitsland

Veiligheidsinstructies

Neem bij het gebruik van elektrische machines altijd de plaatselijk geldende veiligheidsvoorschriften in acht in verband met brandgevaar, gevaar voor elektrische schokken en lichamelijk letsel. Lees ook onderstaande instructies aandachtig door voordat u met de machine gaat werken. Bewaar deze instructies zorgvuldig!

Algemeen

1 Zorg voor een opgeruimde werkomgeving

Een rommelige werkomgeving leidt tot ongelukken.

2 Houd rekening met omgevingsinvloeden

Stel elektrische machines niet bloot aan vocht.

Zorg dat de werkomgeving goed is verlicht.

Gebruik elektrische machines niet in de buurt van brandbare vloeistoffen of gassen.

3 Voorkom een elektrische schok

Vermijd lichamelijk contact met geaarde voorwerpen (bijv. buizen, radiatoren, fornuizen en koelkasten).

Onder extreme werkomstandigheden (bijv. hoge vochtigheid, ontwikkeling van metaalstof, enz.) kan de elektrische veiligheid door een scheidingstransformator of een aardlek-(FI-)schakelaar voor te schakelen, verhoogd worden.

4 Houd kinderen uit de buurt

Laat andere personen niet aan de machine of het verlengsnoer komen.

Onder 16 jaar is supervisie verplicht.

5 Berg de machine veilig op

Berg niet in gebruik zijnde elektrische machines op in een droge, afgesloten ruimte, buiten het bereik van kinderen.

6 Draag geschikte werkkleding

Draag geen wijde kleding of loshangende sieraden. Deze kunnen door de bewegende delen worden gegrepen. Draag bij het werken buitenshuis bij voorkeur rubberen werkhandschoenen en schoenen met profielzolen. Houd lang haar bijeen.

7 Draag een veiligheidsbril

Gebruik ook een gezichts- of stofmasker bij werkzaamheden waarbij stofdeeltjes of spanen vrijkomen.

8 Let op de maximum geluidsdruk

Neem voorzorgsmaatregelen voor gehoorbescherming wanneer de geluidsdruk het niveau van 85 dB(A) overschrijdt.

9 Klem het werkstuk goed vast

Gebruik klemmen of een bankschroef om het werkstuk te fixeren. Dit is veiliger, bovendien kan de machine dan met beide handen worden bediend.

10 Zorg voor een veilige houding

Zorg altijd voor een juiste, stabiele houding.

11 Blijf voortdurend opletten

Houd uw aandacht bij uw werk. Ga met beleid te werk. Gebruik de machine niet als u niet geconcentreerd bent.

12 Verwijder sleutels of hulpgereedschappen

Controleer vóór het inschakelen altijd of sleutels en andere hulpgereedschappen zijn verwijderd.

13 Gebruik de juiste machine

Het gebruik volgens bestemming is beschreven in deze handleiding. Gebruik geen lichte machine of hulpstukken voor het werk van zware machines. De machine werkt beter en veiliger indien u deze gebruikt voor het beoogde doel.

Waarschuwing! Gebruik ter voorkoming van lichamelijk letsel uitsluitend de in deze gebruiksaanwijzing aanbevolen accessoires en hulpstukken. Gebruik de machine uitsluitend voor het beoogde doel.

14 Onderhoud de machine met zorg

Houd de machine schoon om beter en veiliger te kunnen werken. Houdt u aan de instructies met betrekking tot het onderhoud en het vervangen van accessoires. Controleer regelmatig het snoer en laat dit bij beschadigingen door een erkend Elu Service-center repareren. Controleer het verlengsnoer regelmatig en vervang het in geval van beschadiging. Houd de bedieningsorganen droog en vrij van olie en vet.

NEDERLANDS

15 Controleer de machine op beschadigingen

Controleer de machine vóór gebruik zorgvuldig op beschadigingen om er zeker van te zijn dat deze naar behoren zal functioneren. Controleer of de bewegende delen niet klemmen, verdraaid of gebroken zijn. Ga na of de accessoires en hulpstukken correct zijn gemonteerd en of aan alle andere voorwaarden voor een juiste werking is voldaan. Ga bij vervanging of reparatie van beschadigde veiligheidsinrichtingen of defecte onderdelen te werk zoals aangegeven. Gebruik geen machine waarvan de schakelaar defect is. Laat de schakelaar vervangen door een erkend Elu Service-center.

16 Verwijder de accu

Verwijder de accu wanneer u de machine niet gebruikt, alvorens onderhoud te verrichten of hulpstukken te verwisselen.

17 Wendt u voor reparaties tot een erkend Elu Service-center

Deze elektrische machine voldoet aan alle geldende veiligheidsvoorschriften. Ter voorkoming van ongevallen mogen reparaties uitsluitend door daartoe bevoegde technici worden uitgevoerd.

Labels op de oplader en op de accu

De labels op de oplader en op de accu laten de volgende pictogrammen zien:

 100% ..... Laadproces op gang

 100% _____ Laadproces beëindigd

 ..... Laadprobleem

 NiMH
NiCd Geschikt voor NiMH- en NiCd-accu's

 Niet met geleidende voorwerpen aan de contactpunten komen

 Geen beschadigde accu's laden

Lees voor het gebruik de handleiding

Niet aan water blootstellen

Beschadigd snoer direct laten vervangen

Alleen laden bij temperaturen tussen 4 °C en 40 °C

Zie technische gegevens voor de oplaadduur

Oprfrisfunctie

Inhoud van de verpakking

De verpakking bevat:

- 1 Snoerloze schroef-/klopboormachine
- 1 Oplader (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Accu (SBA91K)
- 2 Accu's (SBA91KA)
- 1 Transportkoffer (alleen voor K-modellen)
- 1 Handleiding
- 1 Onderdelentekening

- Controleer de machine, losse onderdelen en accessoires op transportschade.
- Lees deze handleiding rustig en zorgvuldig door voordat u met de machine gaat werken.

Beschrijving (fig. A)

Uw snoerloze schroef-/klopboormachine is ontworpen voor professioneel gebruik.

- 1 Schakelaar voor elektronisch regelbaar toerental
- 2 L/R-schakelaar
- 3 Mechanische toerenomschakelaar
- 4 Keuzeschakelaar boren/klopbooren
- 5 Zijhandgreep
- 6 Tandkrans
- 7 Snelspanboorhouder
- 8 Accu-vergrendelingsknop
- 9 Accu

NEDERLANDS

Uw Elu oplader is geschikt voor Elu NiCd- en NiMH-accu's van 24 V.

- 9 Accu
- 10 Oplader
- 11 Oplaadindicatie (rood)
- 12 Knop voor opfrisfunctie

Elektrische veiligheid

De elektrische motor is ontwikkeld voor een bepaalde spanning. Controleer altijd of de accuspanning overeenkomt met de waarde op het typeplaatje. Controleer tevens of de ingangsspanning van de oplader overeenkomt met uw netspanning.

Uw Elu-oplader is dubbel geïsoleerd overeenkomstig EN 50144.

Vervangen van het snoer of de stekker

Als de stekker of het snoer wordt vervangen, moet de oude stekker c.q. het oude snoer worden weggegooid. Het is gevaarlijk om de stekker van een los snoer in het stopcontact te steken.

Gebruik van verlengsnoeren

Gebruik verlengsnoeren alleen in uiterste noodzaak. Gebruik een goedgekeurd snoer dat beantwoordt aan het vermogen van de oplader (zie technische gegevens). De minimum geleiderdikte is 1,5 mm²; de maximum snoerlengte is 30 m.

Monteren en instellen

Verwijder vóór het monteren en instellen altijd de accu uit de machine.

Schakel de machine altijd uit alvorens de accu aan te brengen of te verwijderen. Vergewis u er voor gebruik van de machine van dat de accu naar behoren is aangebracht.

Accu (fig. A)

Oplader (fig. A)

Controleer altijd de netspanning, voordat u de accu oplaadt. Als de netspanning normaal aanwezig is, maar de accu niet wordt opgeladen, breng dan uw oplader naar een Elu Service-center. Tijdens het opladen kunnen oplader en accu warm aanvoelen.

Dit is normaal en duidt niet op een defect.

Laad de accu niet op bij omgevingstemperaturen < 4 °C of > 40 °C. Aanbevolen oplaadtemperatuur: ca. 24 °C.

- Plaats de accu (9) in de oplader (10) zoals weergegeven en steek de stekker van de oplader in het stopcontact. Let erop dat de accu goed in de oplader zit. De rode oplaad-indicatie (11) begint te knipperen. Na ca. 1 uur stopt het knipperen en brandt de indicatie continu. De accu is nu volledig opgeladen en de oplader schakelt automatisch over naar de compensatiestand. Na ongeveer 4 uur schakelt de oplader uiteindelijk naar de druppellaadstand. De accu kan op elk gewenst moment uit de oplader worden gehaald of voor onbepaalde tijd in de op het net aangesloten oplader worden gelaten.
- De rode oplaad-indicatie (11) begint snel te knipperen als het laden problemen oplevert. Steek de accu opnieuw in de oplader of probeer een andere accu. Breng, indien nodig, uw oplader naar een Elu Service-center.
- Sommige energiebronnen (zoals generatoren of spanningsomvormers) kunnen tijdelijke laadproblemen veroorzaken. De rode oplaad-indicatie knippert dan tweemaal snel en de oplader schakelt uit. Dit kan meerdere malen voorkomen. Zodra het mogelijk is, schakelt de oplader automatisch weer naar de laadstand.

Opfrisfunctie (fig. A)

De opfrisfunctie helpt om de maximale capaciteit van de accu te handhaven. Het is aan te bevelen om deze functie wekelijks dan wel elke 10 laad-/ontlaadcyclus te gebruiken. De functie dient in elk geval gebruikt te worden als u merkt dat de maximale capaciteit van de accu is afgenomen.

- Start het laadproces zoals hierboven beschreven.
- Druk op de knop (12). De rode oplaad-indicatie stopt even met knipperen, knippert dan driemaal snel en knippert vervolgens normaal verder. De oplader bevindt zich nu in de opfrisstand.

NEDERLANDS

- Na maximaal 8 uur stopt de oplaad-indicatie met knipperen en brandt continu. De accu is nu volledig opgeladen en kan op elk gewenst moment uit de oplader worden gehaald of voor onbepaalde tijd in de op het net aangesloten oplader worden gelaten.
- Om de opfrisfunctie uit te schakelen, kunt u de accu elk gewenst moment uit de oplader nemen en opnieuw plaatsen.

Aanbrengen en verwijderen van de accu

- Steek de accu in de daarvoor bestemde opening in de machine en druk hem aan totdat hij vastklikt.
- Om de accu te verwijderen, drukt u de vergrendelingsknop (8) in.

Plaatsen en verwijderen van een boortje of schroevendraaierbit (fig. A & B)

- Open de boorhouder door de kraag (6) linksom te draaien en plaats het boortje of de schroevendraaierbit.
- Plaats het boortje of de schroevendraaierbit zo ver mogelijk in de boorhouder. Trek het boortje of de bit daarna iets terug.
- Druk op de blokkeerknop (13) en klem het boortje of de bit stevig vast door de kraag rechtsom te draaien.
- Verwijder het boortje of de bit in omgekeerde volgorde.

Kiezen van de boorstand (fig. C)

Deze machine heeft twee functies:

Boren:
boren in staal, hout en kunststoffen

Klopbooren:
gelijktijdig boren en hameren in steenachtige materialen

- Kies de gewenste functie door de keuzeschakelaar (4) naar het corresponderende symbool te draaien.

L/R-schakelaar (fig. A)

- Selecteer de draairichting met behulp van de L/R-schakelaar (2) (zie de pijlen op de machine).

Wijzig de draairichting uitsluitend als de machine volledig stilstaat.

Mechanische toerenomschakelaar (fig. A)

Uw machine is uitgerust met een mechanische toerenomschakelaar (3) waarmee de verhouding tussen toerental en koppel kan worden gewijzigd.

- 1 lage snelheid/hoog koppel (boren van grote gaten, in- en uitdraaien van schroeven)
- 2 hoge snelheid/laag koppel (boren van kleine gaten)

Meer informatie over de toerentallen vindt u in de technische gegevens.

- Druk de mechanische toerenomschakelaar altijd geheel naar voren of naar achteren.
- Verdraai de schakelaar niet bij volle belasting of tijdens het gebruik.

Verwijderen en monteren van de boorhouder (fig. D & E)

- Open de boorhouder zover mogelijk.
- Steek een schroevendraaier in de boorhouder en verwijder de borgschroef (14) door deze rechtsom te draaien (zie fig. D).
- Klem een inbussleutel in de boorhouder vast en tik met een hamer op de sleutel (zie fig. E). Hierdoor zal de boorhouder loskomen, zodat deze met de hand kan worden losgedraaid.
- Monteer de boorhouder in omgekeerde volgorde.

Bevestigen van de zijhandgreep (fig. A)

De zijhandgreep (5) is geschikt voor links- en rechtshandige gebruikers.

Zorg altijd voor een juiste bevestiging van de zijhandgreep.

- Schroef de zijhandgreep los.
- Voor rechtshandige gebruikers: houd de zijhandgreep aan de linkerkant van de machine en schuif de klem over de kraag (43 mm) achter de boorhouder.
- Voor linkshandige gebruikers: houd de zijhandgreep aan de rechterkant van de machine en schuif de klem over de kraag (43 mm) achter de boorhouder.

NEDERLANDS

- Draai de zijhandgreep in de gewenste positie en schroef de handgreep vast.

Aanwijzingen voor gebruik

- Neem altijd de veiligheidsinstructies in acht en houdt u aan de geldende voorschriften.
- Let op de eventueel aanwezige gas-, water- en elektriciteitsleidingen.
- Forceer de machine niet. Overmatige druk op de machine versnelt het boren niet maar resulteert juist in slechtere prestaties en voortijdige slijtage van de machine.
- Verminder geleidelijk de druk op de machine zodat het boortje gemakkelijker door het laatste gedeelte van het werkstuk heen kan komen.
- Voorkom vastlopen; laat de motor draaien wanneer u het boortje uit het werkstuk verwijdert.

Alvorens met de machine te gaan werken:

- Zorg dat de accu (helemaal) is opgeladen.
- Plaats het juiste boortje of schroevendraaierbit.
- Markeer de plaats waar het gat moet worden geboord.
- Selecteer de gewenste draairichting.

In- en uitschakelen (fig. A)

- Druk op de schakelaar (1) om de machine te starten. Het toerental van de machine wordt bepaald door de druk die op de schakelaar wordt uitgeoefend.
- Stop de machine door de schakelaar los te laten.

De machine is uitgerust met een mechanisme waardoor de boorkop wordt afgeremd zodra de schakelaar voor elektronisch toerental geheel wordt losgelaten.

In- en uitdraaien van schroeven (fig. A)

- Selecteer de gewenste draairichting met de L/R-schakelaar (2).
- Selecteer de stand boren met behulp van de keuzeschakelaar (4).

Boren (fig. A)

- Selecteer de stand boren met behulp van de keuzeschakelaar (4).

Boren in metaal

- Gebruik een smeermiddel bij het boren in metaal (behalve voor gietijzer en koper).

Boren in hout

- Gaten in hout kunnen met metaalspiraalboren worden gemaakt. Dit type boor kan echter in hout snel oververhit raken, tenzij u de boor regelmatig uit het boorgat trekt en de splinters verwijdert.
- Gebruik voor grote gaten liever houtboren (bij lage snelheid).
- Leg bij hout dat snel splintert een blok hout aan de achterzijde van het te boren gat.

Klopboren

Boren in metselwerk

- Gebruik hardmetalen boren. Druk de machine regelmatig aan, echter niet te vast, want dan kan broos materiaal breken. Als een gelijkmatige stroom stof uit het boorgat komt, werkt u optimaal.

Uw dealer verstrekt u graag de nodige informatie over de juiste accessoires.

Onderhoud

Uw Elu-machine is ontworpen om gedurende lange tijd probleemloos te functioneren met een minimum aan onderhoud. Een juiste behandeling en regelmatige reiniging van de machine garanderen een hoge levensduur.

Smering

Uw machine heeft geen extra smering nodig.

Reiniging

- Trek de stekker van de oplader uit het stopcontact voordat u de behuizing met een zachte doek reinigt.

NEDERLANDS

- Verwijder de accu voordat u de machine reinigt.
- Houd de ventilatiesleuven vrij en maak de behuizing regelmatig schoon met een zachte doek.

Het milieu

Oplaadbare accu

De duurzame accu moet worden opgeladen, zodra deze niet meer genoeg energie levert voor werkzaamheden die daarvoor nog moeiteloos konden worden verricht. Versleten accu's dienen op milieubewuste wijze te worden verwijderd:

- Gebruik de energie van de accu helemaal op en verwijder dan de accu uit de boormachine.
- NiCd- en NiMH-accu's zijn recycleerbaar. Breng ze naar uw handelaar of naar een plaatselijk verwerkingscentrum voor klein chemisch afval. De ingezamelde accu's worden dan op milieuvriendelijke wijze gerecycleerd of verwijderd.

Gebruikte machines

Wanneer uw machine aan vervanging toe is, breng deze dan naar een Elu Service-center waar de machine op milieuvriendelijke wijze zal worden verwerkt.

Elu dienst na verkoop

Alle Elu elektrische machines worden grondig getest voor het verlaten van de fabriek. Indien zich desondanks defecten aan uw machine voordoen, informeer dan bij uw dealer of bij het Elu-hoofdkantoor naar het adres van het dichtstbijzijnde Service-center (zie de achterzijde van deze handleiding). Een overzicht van erkende Elu Service-centers en nadere informatie over onze service vindt u ook op Internet:

www.2helpu.com.

GARANTIE

• 30 DAGEN "NIET GOED, GELD TERUG" GARANTIE •

Indien uw Elu elektrisch gereedschap om welke reden dan ook niet geheel aan uw verwachtingen voldoet, stuurt u het dan compleet zoals bij aankoop binnen 30 dagen terug naar Elu, samen met uw aankoopbewijs en uw rekeningnummer. U ontvangt dan uw geld terug.

• 1 JAAR GARANTIE •

Mocht uw Elu elektrisch gereedschap binnen 12 maanden na datum van aankoop defect raken tengevolge van materiaal- of constructiefouten, dan garanderen wij de kosteloze vervanging van alle defecte delen of van het hele apparaat, zulks ter beoordeling van Elu, op voorwaarde dat:

- het produkt niet foutief gebruikt werd
- het produkt niet gerepareerd is door onbevoegden
- het aankoopbewijs met daarop de aankoopdatum wordt overlegd

NORSK

OPPLADBAR SLAGBOREMASKIN/ SKRUTREKKER SBA91

Gratulerer!

Du har valgt et Elu elektroverktøy. Årelang erfaring, konstant produktutvikling og fornyelse gjør Elu til en av de mest pålitelige partnere for profesjonelle brukere.

Innholdsfortegnelse

Tekniske data	no - 1
CE-Sikkerhetserklæring	no - 1
Sikkerhetsforskrifter	no - 2
Kontroll av pakkens innhold	no - 3
Beskrivelse	no - 3
Elektrisk sikkerhet	no - 3
Montering og justering	no - 4
Bruksanvisning	no - 5
Vedlikehold	no - 6
Elu, "etter-kjøp" Service	no - 6

Tekniske data

		SBA91
Spenning	V	24
Turtall/min, tomgang		
1. gear		0-450
2. gear		0-2.000
Slagttall/min, tomgang		
1. gear		0-7.650
2. gear		0-34.000
Gjennomslagskraft	Nm	65
Maksimal kapasitet chuck	mm	13
Maksimal borekapasitet i stål/mykt tre/betong	mm	13/65/18
Vekt	kg	2,3

Batteripakke

Spenning	V	24
Vekt	kg	1,4

Lader

Nettspenning	V	230
Ladetid (ca.)	h	1
Vekt	kg	0,6

Sikring:

230 V	10 A
-------	------

Følgende symboler brukes i denne instruksjonsboken:

Betegner risiko for personskade, livsfare eller ødeleggelse av verktøyet dersom instruksene i denne instruksjonsboken ikke følges.

Betegner risiko for elektrisk støt.

CE-Sikkerhetserklæring

SBA91

Elu erklærer at disse elektroverktøyer er konstruert i henhold til: 98/37/EEC, 89/336/EEC, 73/23/EEC, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

Ønsker du flere opplysninger, vennligst kontakt Elu på adressen nedenfor eller se veiledningens bakside.

Lydnivået er i overensstemmelse med 86/188/EEC og 98/37/EEC, målt i henhold til EN 50144:

		SBA91
L_{pA} (lydnivå)	dB(A)*	94
L_{WA} (akustisk effekt)	dB(A)	107

* ved brukerens øre

Bruk egnet verneutstyr for å beskytte hørselen dersom lydnivået overskrider 85 dB(A).

Den veide geometriske middelveiden av akselerasjonsfrekvensen i følge EN 50144:

		SBA91
		6,1 m/s ²

NORSK

Director Engineering and Product Development
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Tyskland

Sikkerhetsforskrifter

Ta deg tid til å lese nøye gjennom bruksanvisningen før du begynner å bruke maskinen. Oppbevar bruksanvisningen på et lett tilgjengelig sted slik at alle som skal bruke maskinen, lett kan finne denne. I tillegg til forskriftene under må alle vernebestemmelsene til Statens Arbeidstilsyn følges når det gjelder arbeid med elektroverktøy.

ADVARSEL!

Ved bruk av elektroverktøy må disse grunnleggende sikkerhetsforskrifter følges for å redusere risikoen for elektrisk støt, personskade og brann.

1 Bruk hørselsvern

Støynivået ved bearbeiding av forskjellige materialer kan variere, og i blant kan nivået overstige 85 dB(A). For å beskytte deg selv bør du alltid bruke hørselsvern.

2 Hold arbeidsområdet rent og ryddig

En uryddig arbeidsplass innbyr til skader.

3 Tenk på arbeidsmiljøet

Utsett ikke elektroverktøy eller lader for regn. Ikke bruk det på fuktige eller våte steder. Sørg for god belysning over arbeidsplassen. Bruk ikke elektroverktøy i nærheten av brannfarlige væsker eller gasser.

4 Hold barn unna

Ikke la barn komme i kontakt med verktøyet eller skjøteledningen. Det skal holdes tilsyn med barn under 16 år.

5 Oppbevar elektroverktøy på et trygt sted

Når maskinen ikke er i bruk, skal den oppbevares på et tørt sted, gjerne høyt oppe og innlåst, utenfor barns rekkevidde.

6 Overbelast ikke maskinen

Du arbeider bedre og sikrere innenfor det angitte effektområdet.

7 Bruk riktig elektroverktøy

Tving ikke maskinen til å gjøre arbeid som krever kraftigere verktøy. Bruk ikke elektroverktøy til formål det ikke er ment for.

8 Kle deg riktig

Ha ikke på deg løsthengende klær eller smykker. De kan sette seg fast i de bevegelige delene. Vi anbefaler gummihansker og sko som ikke glir når du arbeider utendørs. Bruk hårnett hvis du har langt hår.

9 Bruk vernebriller

Bruk vernebriller for å unngå at det blåser støv inn i øynene dine og skader deg. Hvis det støver mye, bør du bruke ansikts- eller støvmaske.

10 Sikre arbeidsstykket

Bruk tvinger eller skrustikker til å spenne fast arbeidsemnet. Dette er sikrere enn å forsøke å bruke hånden, og du får begge hendene fri til å arbeide med.

11 Strekk deg ikke for langt

Pass på at du alltid har sikkert fotfeste og balanse.

12 Vær nøye med vedlikeholdet

Hold tilbehøret skarpt og rent. Følg forskriftene når det gjelder vedlikehold og skifte av tilbehør.

13 Fjern skrunøkler

Gjør det til vane å sjekke om skrunøkler og justeringsverktøy er fjernet før maskinen startes.

14 Fjern batteriet

Ta batteriet ut av verktøyet når det ikke er i bruk, før service og ved skifte av tilbehør som sagblad, bor og fres.

15 Vær oppmerksom

Se på det du gjør. Bruk sunn fornuft. Bruk ikke maskinen når du er trett.

16 Kontroller skadde deler

Før maskinen brukes på nytt, skal eventuelle skadde deler eller deksler kontrolleres nøye for å bringe på det rene om de fungerer riktig og utfører det de skal.

Kontroller justeringen av bevegelige deler, om de sitter i klemme, om deler er brukket, og sjekk at alt er riktig montert og er slik det skal være.

En del eller et deksel som er skadet, skal repareres eller skiftes ut av et autorisert verksted dersom ikke annet er angitt i bruksanvisningen.

Ødelagte brytere skal repareres av et autorisert serviceverksted. Bruk ikke maskinen hvis den ikke kan slås av og på med bryteren.

17 ADVARSEL!

Bruk bare tilbehør og utstyr som anbefales i bruksanvisningen og i katalogene. Bruk av annet verktøy eller tilbehør enn det som anbefales i bruksanvisningen eller i katalogene kan medføre en mulig risiko for personskade.

18 La verktøyet repareres av et autorisert Elu-serviceverksted

Dette elektroverktøyet er i samsvar med de gjeldende sikkerhetsforskrifter. Unngå risiko: Overlat alltid reparasjon av elektriske apparater til kvalifisert servicepersonale.

Etikettene på laderen og batteripakken viser følgende symboler:

 ..... Batteriet lader

 ..... Batteri ladet

 ..... Problem med lading

 Lader NiMH- og NiCd-batterier

 Ikke berør dem med ledende gjenstander

 Sett ikke skadde batteripakker inn i laderen

 Les bruksanvisningen før laderen tas i bruk

 Må ikke utsettes for fukt

 Skift skadet ledning

 Temperaturområde for lading 4 °C til 40 °C

For ladetid, se tekniske data

Oppfriskningsmodus

Kontroll av pakkens innhold

Pakken inneholder:

- 1 Oppladbar slagboremaskin/skrutrekker
- 1 Batterilader (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Batteripakke (SBA91K)
- 2 Batteripakker (SBA91KA)
- 1 Koffert (kun K-modeller)
- 1 Instruksjonshåndbok
- 1 Splittegning

- Kontroller om verktøyet, deler eller tilbehør er blitt skadet under transporten.
- Ta deg tid til å lese nøye igjennom håndboken slik at du forstår innholdet før verktøyet tas i bruk.

Beskrivelse (fig. A)

Din oppladbare oppladbar slagboremaskin/skrutrekker er utformet for profesjonell boring og skrutrekking.

- 1 Bryter for variabelt turtall
- 2 Forover/bakover-skyvebryter
- 3 To-gear velger
- 4 Slagvelger
- 5 Sidehåndtak
- 6 Chuckring
- 7 Selvspennende chuck
- 8 Batteripakke-utløserknapp
- 9 Batteripakke

Elu lader kan ta batteripakker av type Elu 24 V NiCd og NiMH.

- 9 Batteripakke
- 10 Lader
- 11 Ladelampe (rød)
- 12 Knapp for oppfriskningsmodus

Elektrisk sikkerhet

Laderen er kun konstruert for én spenning.

Kontroller alltid at nettspenningen er i samsvar med spenningen på typeskiltet.

NORSK

Laderen er dobbeltisolert i samsvar med EN 50144. Jordet ledning er derfor ikke nødvendig.

Skifting av kabel eller støpsel

Tenk på sikkerhetsforskriftene ved skifting av kabel eller støpsel. Et støpsel med blottede kopplerledere er farlig hvis det koples til en strømførende kontakt.

Montering og justering

Før du monterer og justerer, må du alltid ta ut batteripakken.

Husk å alltid slå av verktøyet før du setter inn eller tar ut batteripakken. Før du bruker verktøyet må du sjekke at batteripakken er satt riktig på plass.

Batteripakke (fig. A)

Lading av batteripakken (fig. A)

Kontroller alltid nettet før du lader batteripakken. Hvis det er strøm på nettet, men batteripakken ikke blir oppladet, må du bringe laderen til en Elu serviceverksted. Under oppladningen kan batteripakken kjennes varm ved berøring. Dette er normalt og er ikke tegn på at noe er galt.

Ikke lad batteripakken hvis omgivelsestemperaturen er $< 4\text{ }^{\circ}\text{C}$ eller $> 40\text{ }^{\circ}\text{C}$. Anbefalt oppladningstemperatur: ca. $24\text{ }^{\circ}\text{C}$.

- Når du skal lade batteripakken (9), setter du den inn i laderen (10) slik det vist på tegningen, og kobler laderen til strøm. Kontroller at batteripakken er satt helt inn i laderen. Den røde ladelampen (11) vill blinke. Etter ca. 1 time slutter lampen å blinke og lyser den jevnt. Batteripakken er nå helt ladet og laderen går automatisk over til utligningslading. Etter ca. 4 timer går laderen over til vedlikeholdslading. Batteripakken kan tas ut eller stå i laderen i ubegrenset tid.
- Den røde ladelampen blinker raskt for å angi at det er problemer med ladingen. Sett i batteripakken på nytt eller prøv med en ny batteripakke. Hvis den nye batteripakken heller ikke kan lades, må laderen testes av en Elu serviceverksted.

- Når laderen er tilsluttet en generator eller en strømkilde som omdanner likestrøm til vekselstrøm, kan den røde ladelampen (11) blinke to ganger, slå av og gjenta. Dette indikerer et forbigående problem med strømkilden. Laderen går automatisk over til vanlig lading igjen.

Oppfriskningsmodus (fig. A)

Ved hjelp av oppfriskningsmodusen kan batteripakken holdes ved toppkapasitet. Vi anbefaler at du bruker denne funksjonen en gang per uke eller etter 10 ladings-/ utladingssykluser. Husk å bruke funksjonen hvis du merker at ytelsen til batteripakken blir dårligere.

- Start ladeprosessen som forklart ovenfor.
- Trykk på knappen for oppfriskningsmodus (12). Den røde ladelampen slutter å blinke en liten stund, blinker raskt tre ganger og fortsetter så å blinke som før. Laderen er nå i oppfriskningsmodus.
- Etter opptil 8 timer slutter den røde ladelampen å blinke og begynner å lyse konstant. Batteripakken er nå fullstendig ladet, og du kan ta den ut når som helst, eller la den stå i laderen så lenge du ønsker.
- Hvis du vil avbryte oppfriskningsmodusen, kan du ta ut batteripakken og sette den inn igjen når som helst.

Sette inn og ta ut batteripakken

- Sett inn batteripakken i tilhørende åpninger i verktøyet til den klikker på plass.
- Når du skal ta ut batteripakken, trykker du på utløsningsknappen (8).

Innsetting og fjerning av bits (fig. A & B)

- Åpne chucken ved å dreie chuckringen (6) med klokken og sett inn bitsskaftet.
- Sett tilbehøret så langt inn i chucken som mulig og løft det litt før det skrur fast.
- Trykk inn spindellåsen (13) og stram chucken ved å dreie ringen med klokken.
- Bitsen fjernes ved å gå frem i omvendt rekkefølge.

Valg av driftsmåte (fig. C)

Verktøyet har to driftsmåter:

Boring:
for stål, tre og plast

Slagboring:
for boring i murverk

- Velg ønsket driftsmåte ved å sette slagvelgeren overfor symbolet.

Forover/bakover-skyvbryter (fig. A)

- Velg rotasjon forover eller bakover ved skyvbryteren (2) (se pilene på verktøyet).

Vent alltid til motoren har stanset helt før rotasjonsretningen endres.

To-gear velger (fig. A)

Maskinen er utstyrt med en to-gear velger (3) for å kunne variere turtall/dreiemoment.

- 1 lavt turtall/høyt dreiemoment
(boring av store hull og skruing)
- 2 høyt turtall/lavt dreiemoment
(mindre hull)

For informasjon om hastigheter, se tekniske data.

- Skyv alltid to-gearvelgeren helt fram eller helt tilbake.
- Skift ikke gear ved full hastighet eller mens maskinen arbeider.

Fjerning og montering av chucken (fig. D & E)

- Åpne chuckåpningen så mye som mulig.
- Sett en skrutrekker inn i chucken og ta ut skruen (14) som holder chucken på plass ved å dreie den med klokken som vist på figur D.
- Sett umbrakonøkkelen inn i chucken og slå den med en hammer som vist på figur E. Dette vil løsne chucken, slik at den kan skrues av for hånd.
- Når du skal montere chucken på nytt, gå du frem i motsatt rekkefølge.

Montering av sidehåndtaket (fig. A)

Sidehåndtaket (5) kan monteres slik at det passer for både venstre- og høyrehendte brukere.

Sørg for at sidehåndtaket alltid er riktig montert før boremaskinen tas i bruk.

- Sidehåndtaket løsnes.
- For høyrehendte, skyv sidehåndtak-klemmen over 43 mm kragen bak chucken, med håndtaket til venstre.
- For venstrehandte, skyv sidehåndtak-klemmen over 43 mm kragen bak chucken, med håndtaket til høyre.
- Drei sidehåndtaket til det kommer i ønsket stilling og sett håndtaket fast.

Bruksanvisning

- Overhold alltid sikkerhetsinstruksene og gjeldende forskrifter.
- Vær oppmerksom på hvor røropplegg og ledninger befinner seg.
- Trykk bare lett på maskinen. Stor kraft fører ikke til raskere boring, men til at maskinen presterer dårligere og at levetiden eventuelt reduseres.
- For å begrense fastsitting etter gjennombruddet til et minimum, reduseres trykket på borspissen stadig mer mot slutten av boringen.
- La motoren fortsette å gå mens bitsen trekkes ut av borehullet. Dette forhindrer at den setter seg fast.

Før maskinen tas i bruk:

- Pass på at batteripakken er (helt) oppladet.
- Sett inn det egnede tilbehøret.
- Marker stedet hvor hullet skal bores.
- Velg høyre-/venstregange.

Skru PÅ og AV (fig. A)

- Start maskinen ved å trykke på bryteren for variabelt turtall (1). Maskinens turtall avhenger av hvor hardt man trykker på bryteren.
- Maskinen stanses ved å slippe strømbryteren.

Boremaskinen er utstyrt med en brems som stanser chucken så snart strømbryteren slippes.

NORSK

Skrutrekking (fig. A)

- Velg høyre-/venstregange ved hjelp av skyvebryteren (2).
- Velg boring ved hjelp av slagvelgeren (4).

Boring (fig. A)

- Velg boring ved hjelp av slagvelgeren (4).

Boring i metall

- Bruk boremulsjon når du borer i stål. Støpejern og messing, skal tørrbores.

Boring i tre

- Det kan bores i tre med samme spiralbor som for metall eller spesielle trebor. Slike bor må regelmessig tas ut av hullet for fjerning av spon, ellers kan boret bli overopphetet.
- Til større hull brukes trebor eller hullsag ved lave hastigheter.
- Bruk en trekloss for å støtte arbeidsstykker som kan splintre.

Slagboring

Boring i murverk

- Bruk HM-bor. Bruk jevn kraft på boret. En jevn strøm av støv indikerer korrekt borehastighet.

Din forhandler kan gi nærmere opplysninger om egnet tilleggsmuligheter.

Vedlikehold

Ditt Elu-elektroverktøy er konstruert slik at det kan brukes i lang tid med et minimum av vedlikehold. Kontinuerlig og tilfredsstillende drift avhenger av riktig behandling og regelmessig rengjøring av verktøyet.

Smøring

Ditt elektroverktøy trenger ikke ekstra smøring.

Rengjøring

- Trekk støpselet til laderen ut av stikkontakten før huset rengjøres med en myk klut.

- Fjern batteripakken før rengjøring av elektroverktøyet.
- Hold ventilasjonsspaltene åpne og rengjør elverktøyet regelmessig med en myk klut.

Miljø

Oppladbar batteripakke

Denne batteripakken med lang levetid må lades opp på nytt når den slutter å gi nok strøm til jobber som det for var enkelt å utføre. Ved slutten av dens tekniske levetid må du avhende batteripakken, med riktig omtanke for miljøet.

- Tøm batteriene ved å kjøre dem helt tomme, fjern dem så fra verktøyet.
- NiCd- og NiMH-cellene kan resirkuleres.

Av hensyn til miljø, lever det til kildesortering, eller til et Elu serviceverksted. De innsamlede batteripakkene vil bli gjenvunnet eller avhendet på en riktig måte.

OBS! Som bruker er du ansvarlig for at batteriet resirkuleres på forsvarlig måte.

Utslitt verktøy

Vern om naturen. Kast ikke produktet sammen med annet avfall når det er utslitt. Lever det til kildesortering eller til et Elu-serviceverksted.

Elu, "etter-kjøp" service

Skulle det oppstå feil på maskinen, må det alltid leveres til et autorisert serviceverksted. (Se aktuell prislister/katalog for videre informasjon, eller kontakt Elu). Alternativt kan du finne en liste over Elu autoriserte serviceverksteder og komplett informasjon om vår etter-salg-service på Internett-adressen vår: www.2helpu.com.

På grunn av forskning og utvikling kan ovenstående spesifikasjoner bli endret, noe som ikke blir opplyst separat.

NORSK

GARANTI

• 30 DAGERS FORNØYD KUNDEGARANTI •

Hvis du ikke er tilfreds med ditt Elu-verktøy, kan det returneres innen 30 dager til din Elu-forhandler eller til et Elu-autorisert serviceverksted og du kan bytte eller få pengene tilbake. Kvittering må fremlegges.

• 1 ÅRS GARANTI •

Dersom det skulle vise seg innen 12 måneder fra kjøpsdato at ditt Elu-produkt har feil eller mangler som skyldes material eller fabrikasjonsfeil, garanterer vi å erstatte alle defekte deler gratis eller, etter egen vurdering, erstatte verktøyet gratis forutsatt at:

- Verktøyet ikke er blitt brukt skjodesløst.
- Reparasjoner bare er blitt utført av autorisert verksted/personell.
- Kvittering må fremlegges.

Adresse til nærmeste Elu-autoriserte serviceverksted finner du i Elu-katalogen, eller ved å kontakte Elu.

PORTUGUÊS

BERBEQUIM COM PERCUSSÃO/ APARAFUSAR A BATERIAS SBA91

Parabéns!

Escolheu uma Ferramenta Eléctrica Elu. Muitos anos de experiência, um desenvolvimento contínuo de produtos e o espírito de inovação fizeram da Elu um dos parceiros mais fiáveis para os utilizadores profissionais.

Conteúdo

Dados técnicos	pt - 1
Declaração CE de conformidade	pt - 1
Instruções de segurança	pt - 2
Verificação do conteúdo da embalagem	pt - 3
Descrição	pt - 3
Segurança eléctrica	pt - 4
Extensões	pt - 4
Montagem e afinação	pt - 4
Modo de emprego	pt - 6
Manutenção	pt - 7
Garantia	pt - 7

Dados técnicos

		SBA91
Voltagem	V	24
Velocidade em vazio		
1ª velocidade	rpm	0-450
2ª velocidade	rpm	0-2.000
Impactos em vazio		
1ª velocidade	ipm	0-7.650
2ª velocidade	ipm	0-34.000
Torque máximo	Nm	65
Capacidade máxima da bucha	mm	13
Capacidade máxima de perfuração		
em aço/madeira/betão	mm	13/65/18
Peso (sem a bateria)	kg	2,3

Bateria

Voltagem	V	24
Peso	kg	1,4

Carregador

Voltagem	V	230
Tempo de carga (ca.)	h	1
Peso	kg	0,6

Fusíveis

Ferramentas de 230 V 10 Ampéres

Os seguintes símbolos são usados neste manual:

Indica risco de ferimentos, perda de vida ou danos à ferramenta no caso do não-cumprimento das instruções deste manual.

Indica tensão eléctrica.

Declaração CE de conformidade

SBA91

A Elu declara que estas ferramentas eléctricas foram concebidas em conformidade com 98/37/CEE, 89/336/CEE, 73/23/CEE, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

Para mais informações, queira consultar a Elu no endereço abaixo ou a parte de trás do presente manual.

De acordo com as Directivas 86/188/CEE & 98/37/CEE da Comunidade Europeia, o nível de potência sonora, medido de acordo com a EN 50144, é:

		SBA91
L_{pA} (pressão sonora)	dB(A)*	94
L_{WA} (potência sonora)	dB(A)	107

* junto ao ouvido do operador

Use protectores auditivos quando a potência sonora ultrapassar 85 dB(A).

Valor médio quadrático ponderado em frequência de aceleração conforme à EN 50144:

PORTUGUÊS

SBA91

6,1 m/s²

Director Engineering and Product Development
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Alemanha

Instruções de segurança

Quando usar Ferramentas Eléctricas, cumpra sempre os regulamentos de segurança aplicáveis no seu país para reduzir o risco de incêndio, de choque eléctrico e de ferimentos. Leia as seguintes instruções de segurança antes de tentar utilizar este produto. Guarde estas instruções!

Instruções gerais

1 Mantenha a área de trabalho arrumada

As mesas e áreas de trabalho desarrumadas podem provocar ferimentos.

2 Cuide do ambiente da área de trabalho

Não exponha Ferramentas Eléctricas à humidade. Ilumine bem as áreas de trabalho. Não utilize Ferramentas Eléctricas em presença de líquidos ou gases inflamáveis.

3 Tenha cuidado com os choques eléctricos

Evite o contacto directo com superfícies ligadas à terra (p.ex. tubos, radiadores, fogões, frigoríficos). Nos casos de serviço sob condições extremas (tais como humidade elevada, execução de soldadura, etc.) a segurança eléctrica pode ser aumentada intercalando-se um transformador de separação ou um disjuntor de corrente de defeito (FI).

4 Mantenha as crianças afastadas

Não deixe as crianças tocarem na ferramenta nem o cabo de extensão. As crianças com menos de 16 anos de idade devem ser vigiadas.

5 Guarde as ferramentas que não estiverem a ser utilizadas

Quando não forem utilizadas as Ferramentas Eléctricas, estas devem de ser guardadas num sítio seco, fechado à chave e fora do alcance das crianças.

6 Vista-se de maneira apropriada

Não use vestuário largo nem jóias porque podem prender-se numa peça móvel. Quando se trabalha no exterior, é de aconselhar o uso de luvas de borracha e de calçado antiderrapante. Cubra o cabelo se tiver cabelo comprido.

7 Utilize óculos de protecção

Utilize também uma máscara no caso de os trabalhos produzirem pó ou partículas volantes.

8 Tenha cuidado com o ruído

Tome medidas de protecção apropriadas se o nível do ruído exceder 85 dB(A).

9 Segure firmemente as peças de trabalho

Utilize grampos ou um torno para segurar as peças a trabalhar. É mais seguro e permite manter as duas mãos livres para trabalhar.

10 Verifique a sua posição

Mantenha sempre o equilíbrio.

11 Esteja atento

Dê atenção ao que vai fazendo. Trabalhe com precaução. Não utilize ferramentas quando estiver cansado.

12 Tire as chaves de aperto

Verifique sempre se as chaves de aperto foram retiradas da ferramenta antes de a utilizar.

13 Empregue as ferramentas apropriadas

Neste manual indicam-se as aplicações da ferramenta. Não force pequenas ferramentas ou acessórios para fazer o trabalho numa ferramenta forte.

A ferramenta trabalhará melhor e de uma maneira mais segura se for utilizada para o efeito indicado.

AVISO O uso de qualquer acessório ou o uso da própria ferramenta, além do que é recomendado neste manual de instruções pode dar origem a risco de ferimento.

14 Cuide das suas ferramentas com atenção

Para uma maior rentabilidade, mantenha as ferramentas sempre afinadas e limpas. Cumpra as instruções relativas à manutenção e substituição dos acessórios. Verifique regularmente os cabos da ferramenta e, no caso de estes estarem danificados, mande-os consertar a um Centro de Assistência Técnica Elu. Verifique periodicamente os cabos de extensão e substitua-os se estiverem danificados. Mantenha os comandos secos, limpos e sem óleo ou gordura.

PORTUGUÊS

15 Verifique as peças danificadas

Antes de utilizar a ferramenta, verifique cuidadosamente se esta apresenta sinais de danos de modo a assegurar um bom funcionamento e a obtenção do resultado desejado. Verifique o bom alinhamento e fixação das peças móveis e confirme a ausência de ruptura das peças. Verifique ainda se a montagem foi bem feita ou se existe qualquer outra condição que possa impedir que a ferramenta funcione bem. Mandê consertar ou substituir os dispositivos de protecção ou outras peças danificadas conforme as instruções. Não utilize a ferramenta se o interruptor não estiver a funcionar. Mandê substituir o interruptor num Centro de Assistência Técnica Elu.

Não carregue baterias danificadas, substitua imediatamente

Leia o manual de instruções antes de usar

Não usar em ambientes húmidos

Substituir imediatamente cabos defeituosos

16 Retire o jogo de baterias

Retire o jogo de baterias quando não estiverem em uso, antes de manutenção e ao substituir acessórios.

Carregar só entre 4 °C e 40 °C

17 Mandê consertar a sua ferramenta por um Centro de Assistência Técnica Elu

Esta Ferramenta Eléctrica está conforme às regulamentações de segurança que lhe dizem respeito. Para evitar qualquer perigo, a reparação de ferramentas eléctricas deverá estar exclusivamente a cargo de técnicos qualificados.

Para o tempo de carga veja os dados técnicos

Modo de reconstituição

Placas em carregador e jogo de baterias

Os seguintes símbolos são indicados as placas em carregador e jogo de baterias:

Em carga

Carregada

Problema de carga

Aceita baterias NiMH e NiCd

Não toque nos terminais com objectos condutores

Verificação do conteúdo da embalagem

A embalagem contém:

- 1 Berbequim com percussão/aparafusador a baterias
- 1 Carregador (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Bateria (SBA91K)
- 2 Baterias (SBA91KA)
- 1 Caixa de transporte (apenas modelos K)
- 1 Manual de instruções
- 1 Vista dos componentes destacados

- Verifique se a ferramenta, as peças ou os acessórios apresentam sinais de danos que possam ter ocorrido durante o transporte.
- Antes de utilizar a ferramenta, dedique o tempo necessário à leitura e compreensão deste manual.

Descrição (fig. A)

O seu berbequim a baterias foi estudado para aplicações profissionais de perfuração e para aparafusar.

- 1 Interruptor de velocidade variável
- 2 Selector de sentido de rotação

PORTUGUÊS

- 3 Selector de velocidade
- 4 Selector de modo de percussão
- 5 Punho lateral
- 6 Manga da bucha
- 7 Bucha de aperto rápido
- 8 Manipulo de fixação da bateria
- 9 Bateria

O carregador Elu aceita conjuntos de baterias Elu 24 V NiCd e NiMH.

- 9 Bateria
- 10 Carregador
- 11 Indicador da carga (vermelho)
- 12 Botão de modo de reconstituição

Segurança eléctrica

O motor eléctrico foi concebido para uma única tensão. Verifique sempre se a tensão da rede corresponde à voltagem indicada na placa de identificação do carregador. Verifique também de a voltagem do carregador corresponde à voltagem da rede.

O seu carregador Elu tem duplo isolamento em conformidade com o estipulado na norma EN 50144, não sendo, por isso, necessária uma ligação à terra.

Substituição do cabo ou ficha

Ao substituir o cabo ou ficha, elimine-os de forma segura; uma ficha com condutores de cobre a descoberto é perigosa quando entra em contacto com uma tomada com corrente.

Extensões

Se for necessário um fio de extensão, use um cabo especial, conveniente para a corrente desta ferramenta (Veja os dados técnicos). A dimensão mínima do condutor é 1,5 mm². No caso de se usar uma bobina, desenrole o cabo todo.

Montagem e afinação

Antes da montagem e do ajuste, retire sempre a bateria.

Desligue sempre a ferramenta antes de inserir ou retirar o conjunto de baterias. Antes de utilizar a ferramenta, certifique-se de que o conjunto de baterias está bem fixo.

Bateria (fig. A)

Carregador (fig. A)

Controle sempre a corrente antes de carregar a bateria. Se a corrente funciona bem e a bateria não é carregada, leve o seu carregador a um Centro de Assistência Elu. Durante a carga, o carregador e a bateria poderão ficar um pouco quentes. Isto é normal e não indica qualquer problema.

Não carregue a bateria a temperaturas ambientes menores que 4 °C ou maiores que 40 °C. Recomendamos uma temperatura de carga de: aprox. 24 °C.

- Para carregar a bateria (9), insira-a no carregador (10) como indicado e ligue-o. Certifique-se de que a bateria está completamente colocada no carregador. O indicador de carga vermelho (11) começa a piscar. Depois de aproximadamente 1 hora, pára de piscar e permanece ligado. A bateria agora está totalmente carregada e o carregador de baterias automaticamente comutará para a modalidade de compensação. Depois de aproximadamente 2-4 horas, comutará para a modalidade de manutenção de carga. A bateria pode ser retirada em qualquer altura ou continuar a ser carregada indefinidamente.
- O indicador de carga encarnado pisca rapidamente para indicar um problema de carga. Introduza novamente a bateria ou experimente uma nova. Se não se conseguir carregar também a nova bateria, faça um controlo do seu carregador de baterias num centro de Assistência Técnica Elu.
- Quando estiver ligado a fontes de alimentação, tais como, geradores ou conversores de CC em CA, o indicador de carga vermelho (11) pode piscar duas vezes, apagar-se e repetir. Isto indica um problema temporário na alimentação de corrente. O carregador automaticamente comutará novamente para o funcionamento normal.

PORTUGUÊS

Modo de reconstituição (fig. A)

O modo de reconstituição ajuda a manter a bateria na capacidade máxima. É aconselhável utilizar este recurso semanalmente ou a cada 10 ciclos de carga/descarga. Por favor certifique-se de utilizar esse recurso sempre que observar que o desempenho da bateria diminuiu.

- Inicie o processo de carga conforme descrito acima.
- Pressione o botão de modo de reconstituição (12). O indicador vermelho de carga pára de piscar durante alguns momentos, pisca rapidamente três vezes e, em seguida, continua a piscar. O carregador está agora no modo de reconstituição.
- Após 8 horas, o indicador vermelho de carga irá parar de piscar e permanecer aceso. Agora a bateria está completamente carregada e pode-se removê-la a qualquer momento ou deixá-la ligada ao carregador por tempo indeterminado.
- Para cancelar o modo de reconstituição, o utilizador pode remover e introduzir novamente a bateria quando desejar.

Inserir ou retirar o conjunto de baterias

- Insira o conjunto de baterias na ranhura correspondente da ferramenta até ouvir um estalido.
- Para retirar o conjunto de baterias, prima o manipulador (8).

Como inserir e retirar uma broca (fig. A & B)

- Abra a bucha rodando a manga (6) no sentido contrário ao do relógio e meta a ponta de aparafusar.
- Insira a broca até onde for possível e puxe-a ligeiramente para fora.
- Pressione o botão de travamento (13) e aperte bem rodando a manga no sentido do relógio.
- Para retirar a ponta de aparafusar, proceda de forma inversa.

Selecione o modo de operação (fig. C)

Os berbequins de percussão podem ser utilizadas em dois modos de operação:

Perfuração rotativa:
para aço, madeira e plásticos

Perfuração com percussão:
para operações de perfuração em betão e alvenaria

- Selecione o modo de operação alinhando o selector (4) com o símbolo.

Selector de sentido de rotação (fig. A)

- Para escolher a rotação à frente ou inverso use o botão (2) (veja a seta).

Espere sempre que o motor deixe de funcionar completamente antes de mudar a direcção de rotação.

Selector de velocidade (fig. A)

A sua ferramenta está dotada de duas velocidades (3) para se poder variar a relação velocidade/torque.

- 1 velocidade baixa/torque elevado
(para efectuar a perfuração de grandes orifícios, operações com parafusos)
- 2 velocidade elevada/torque baixo
(orifícios mais pequenos)

Para os valores reais de velocidade, consulte os dados técnicos.

- Puxe sempre completamente o selector das engrenagens para a frente ou para trás.
- Não mude de velocidade quando a máquina estiver a trabalhar.

Desmontagem e fixação da bucha (fig. D & E)

- Abra as garras da bucha o mais possível.
- Coloque uma chave de parafusos na bucha e retire o parafuso (14), rodando no sentido do relógio como indicado na figura D.
- Meta uma chave Allen na bucha e bata-lhe com um martelo como indicado na figura E. Assim se solta a bucha de forma que se pode desenroscar com a mão.
- Para montar a bucha proceda da forma inversa.

PORTUGUÊS

Como colocar o punho lateral (fig. A)

O punho lateral (5) poderá ser colocado tanto para utilizadores destros como canhotos.

Utilize sempre o berbequim com o punho lateral correctamente instalado.

- Desaperte o punho lateral.
- Para utilizadores destros, faça deslizar o grampo do punho lateral sobre o anel de 43 mm por trás da bucha, colocando-o do lado esquerdo.
- Rode o manipulador lateral para a posição pretendida e aperte-o.
- Para utilizadores canhotos, faça deslizar o grampo do punho lateral sobre o anel de 43 mm por trás da bucha, colocando-o do lado direito.

Modo de emprego

- Cumpra sempre as instruções de segurança e os regulamentos aplicáveis.
- Esteja informado sobre a localização de tubagens e de fios eléctricos dentro da parede.
- Carregue apenas ligeiramente na ferramenta. Se aplicar força demais sobre a ferramenta não aumentará a velocidade de perfuração mas diminuirá o desempenho da ferramenta e poderá encurtar a sua vida útil.
- Para reduzir ao mínimo o bloqueamento da ferramenta ou das peças, diminua progressivamente a pressão na broca quando estiver próximo o final da operação.
- Mantenha o motor em funcionamento quando estiver retirando a broca do orifício efectuado. Neste modo impedirá que a broca fique bloqueada no furo.

Antes da operação:

- Certifique-se de que a bateria está (completamente) carregada.
- Insira a broca indicada.
- Marque o ponto onde pretende executar um orifício.
- Seleccione o sentido de rotação.

Ligar (ON) e desligar (OFF) (fig. A)

- Para pôr a máquina em funcionamento, prima o interruptor de velocidade variável (1). A pressão exercida sobre o interruptor de velocidade variável determina a velocidade de ferramenta.
- Para parar a ferramenta, liberte o interruptor.

A ferramenta está equipada com um freio que providencia parar o anel, logo que se libertar completamente o interruptor.

Operação de aparafusar (fig. A)

- Escolha a rotação para a direita ou esquerda com o botão (2).
- Seleccione o modo de perfuração rotativa usando o selector (4).

Perfuração rotativa (fig. A)

- Seleccione o modo de perfuração rotativa usando o selector (4).

Furar em metal

- Utilize um lubrificante de corte sempre que pretender furar metais. As excepções são o ferro e o bronze, que deverão ser furados a seco.

Furar em madeira

- Os furos em madeira podem ser efectuados com as mesmas brocas utilizadas para furar metal. No entanto, estas brocas podem aquecer demasiado. Para evitar este sobre-aquecimento deverá retirar frequentemente a broca do material a furar para arrefecimento e para limpar as aparas acumuladas na broca.
- Para furos de maiores dimensões utilize brocas para madeira a velocidades baixas.
- Use um bloco de madeira para apoiar peças que possam fragmentar-se.

Perfuração com percussão

Furar em pedra

- Utilize brocas pastilhadas. Mantenha uma força constante durante a execução do furo. Um fluxo constante de poeira indicará uma velocidade correcta de furação.

PORTUGUÊS

Para mais informações sobre os acessórios apropriados, consulte o seu Revendedor autorizado.

Ferramentas já usadas

Leve a sua ferramenta velha a um Centro de Assistência Técnica Elu onde ela será eliminada de um modo seguro para o ambiente.

Manutenção

A sua Ferramenta Eléctrica Elu foi concebida para funcionar durante muito tempo com um mínimo de manutenção. O funcionamento satisfatório contínuo depende de bons cuidados e limpeza regular da ferramenta.

Lubrificação

A sua Ferramenta Eléctrica não precisa de lubrificação suplementar.

Limpeza

- Retire a ficha do carregador da tomada antes de limpar o corpo do carregador utilizando um pano macio.
- Remova a bateria antes de limpar a sua Ferramenta Eléctrica.
- Conserve livres as aberturas de ventilação e limpe regularmente o corpo da máquina utilizando um pano macio.

Ambiente

Bateria de substituição

Esta bateria de longa duração deve ser substituída, quando deixar de ter a potência necessária ao trabalho, que dava anteriormente. Ao fim da sua actividade, desfaça-se dele da maneira menos nociva para o nosso ambiente:

- Consuma as baterias completamente e depois retire o jogo de baterias da ferramenta.
- As baterias NiCd/NiMH são recicláveis. Leve-as ao seu concessionário ou a uma estação de reciclagem. As baterias podem ser recicadas ou serão destruídas de maneira conveniente.

Serviços Pós-Venda Elu

Todas as Ferramentas Eléctricas Elu são devidamente testadas antes de deixar a fábrica. No entanto, se a Ferramenta Eléctrica precisar de reparação, queira contactar o seu distribuidor ou a Elu para obter o endereço do Centro de Assistência Técnica Elu mais próximo (queira consultar a parte de trás do presente manual). Em alternativa, encontrará uma lista de Centros de Assistência Técnica Elu e todas as informações sobre o nosso serviço pós-venda disponíveis na Internet em www.2helpu.com.

GARANTIA

• 30 DIAS DE SATISFAÇÃO COMPLETA •

Se não estiver completamente satisfeito com a sua ferramenta Elu, contacte um Centro de Assistência Técnica Elu. Apresente a sua reclamação, juntamente com a máquina completa, bem como a factura de compra e ser-lhe á apresentada a melhor solução.

• UM ANO DE GARANTIA •

Se o seu produto Elu se avariar por defeito de montagem ou de material, durante os 12 meses a partir da data da compra, garantimos a substituição de todas as peças defeituosas sem encargos desde que:

- O produto não tenha sido mal usado.
- Eventuais reparações não tenham sido efectuadas por pessoas estranhas aos Centros de Assistência Técnica Elu.
- Se apresente prova da data de compra.

SUOMI

AKKUISKUPORAKONE/RUUVINVÄÄNNIN SBA91

Onneksi olkoon!

Olet valinnut Elu-sähkötyökalun. Monivuotisen kokemuksen, ahkeran tuotekehittelyn ja uudistusten ansiosta Elu on yksi ammattikäyttäjien luotettavimmista yhteistyökumppaneista.

Sisällysluettelo

Tekniset tiedot	fi - 1
CE-Vaatumustenmukaisuustodistus	fi - 1
Turvallisuusohjeet	fi - 2
Pakkauksen sisältö	fi - 3
Kuvaus	fi - 3
Sähköturvallisuus	fi - 3
Asennus ja säädöt	fi - 4
Käyttöohjeet	fi - 5
Huolto	fi - 6
Takuu	fi - 7

Tekniset tiedot

		SBA91
Jännite	V	24
Nopeus kuormittamattomana/min		
1. vaihde		0-450
2. vaihde		0-2.000
Kuormittamaton iskumäärä/min		
1. vaihde		0-7.650
2. vaihde		0-34.000
Maksimi vääntömomentti	Nm	65
Istukan aukeama	mm	13
Porausteho teräkseen/ puuhun/betoniin	mm	13/65/18
Paino (ilman akkua)	kg	2,3
Akkupaketti		
Jännite	V	24
Paino	kg	1,4
Latauslaite		
Jännite	V	230
Latausaika (noin)	h	1
Paino	kg	0,6

Sulakkeet:

230 V	10 A
-------	------

Tässä käyttöohjeessa käytetään seuraavia merkkejä:

Osoittaa henkilövahingon, hengenmenetyksen tai konevaurion vaaraa, mikäli tämän käyttöohjeen neuvoja ei noudateta.

Osoittaa sähköiskun vaaraa.

CE-Vaatumustenmukaisuustodistus

SBA91

Elu vakuuttaa, että sähkökoneet on valmistettu Euroopan Unionin standardien 98/37/EEC, 89/336/EEC, 73/23/EEC, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 ja EN 61000-3-3 mukaisesti.

Lisätietoja saat Elulta allaolevasta osoitteesta tai käsikirjan takakannesta.

Äänenpainetaso on Euroopan Unionin standardien 86/188/EEC ja 98/37/EEC mukainen, mitattu EN 50144:n mukaisesti:

		SBA91
L _{PA}	(äänepaine) dB(A)*	94
L _{WA}	(ääniteho) dB(A)	107

* käyttäjän korvassa

Suojaa kuulosi asianmukaisesti, jos ylitetään 85 dB(A) melutaso.

Kiihtyvyyden painotettu neliöllinen keskiarvo EN 50144:n mukaan:

		SBA91
		6,1 m/s ²

SUOMI

Director Engineering and Product Development
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Saksa

Turvallisuusohjeet

Lue käyttöohje huolellisesti ennen koneen käyttöönottoa. Säilytä käyttöohje kaikkien koneen käyttäjien ulottuvilla. Näiden ohjeiden lisäksi tulee aina seurata työsuojeluviranomaisten ohjeita.

VAROITUS!

Sähköiskujen, loukkaantumisten ja palovaaran ehkäisemiseksi on noudatettava seuraavia perusturvallisuustoimenpiteitä.

1 Käytä kuulosuojaimia

Eri materiaaleja työstettäessä saattaa melutaso vaihdella ja kohota toisinaan yli 85 dB(A) rajan. Suojaa itsesi ja käytä aina kuulosuojaimia.

2 Pidä työskentelyalue järjestyksessä

Epäjärjestys tuo mukanaan onnettomuusvaaran.

3 Ajattele työskentelyalueen vaikutusta työhösi

Älä vie sähkötyökalua tai laturia ulos sateeseen. Älä käytä sitä kosteissa tai märissä tiloissa.

Järjestä työalueelle hyvä valaistus.

Älä käytä sähkötyökaluja palavien nesteiden tai kaasujen läheisyydessä.

4 Varjeltava lapsilta

Älä päästä lapsia työkalun tai jatkojohdon läheisyyteen. Alle 16-vuotiaat tarvitsevat valvontaa.

5 Säilytä työkalua oikein

Kun et käytä työkalua, säilytä sitä kuivassa paikassa. Huolehdi siitä, että säilytyspaikka on lukittu ja niin korkealla, etteivät lapset ylety sinne.

6 Älä ylikuormita sähkötyökalua

Liiallisen leikkausvoiman käyttö tai liian suuri työkappaleen syöttönopeus voi ylikuormittaa koneen. Kone toimii paremmin ja turvallisemmin sille suunnitellulla suoritusalueella.

7 Valitse oikea sähkötyökalu

Käytä työkalua ainoastaan työhön, johon se on tarkoitettu.

8 Pukeudu asianmukaisesti

Älä käytä liian väljiä vaatteita tai koruja.

Ne voivat tarttua liikkuviin osiin. Käytä ulkona työskennellessäsi kumihansikkaita ja liukumattomia kenkiä. Jos sinulla on pitkät hiukset, käytä hiuserkköä.

9 Käytä suojalaseja

Käytä suojalaseja, etteivät lastut pääse vahingoittamaan silmiä. Mikäli työstettäessä syntyy paljon pölyä, käytä kasvosuojaa.

10 Kiinnitä työkappale oikein

Käytä ruuvipuristinta tai ruuvipenkkiä, jotta työstökappale pysyy kunnolla paikoillaan. Näin vapautat molemmat kädet työhön.

11 Älä kurottele

Seiso aina tukevasti ja tasapainossa.

12 Hoida työkalua huolella

Pidä työkalu puhtaana ja terät terävinä.

Noudata työkalun huolto-ohjeita sekä terän/työkalun vaihto-ohjeita. Tarkista liitäntäjohdon kunto säännöllisesti ja anna alan ammattilaisen vaihtaa se tarvittaessa uuteen. Tarkista myös jatkojohto säännöllisesti ja uusi se tarvittaessa.

Pidä työkalun kädensijat kuivina ja puhtaina öljystä ja rasvasta.

13 Poista avaimet

Poista säätöavaimet ja asennustyökalut koneesta ennen kuin käynnistät sen.

14 Ole tarkkaavainen

Keskity työhösi. Käytä tervettä järkeä. Älä käytä sähkötyökalua, kun olet väsynyt.

15 Tarkista, että laturi on kunnossa

Ennen kuin otat koneen käyttöön, tarkasta turvalaitteet ja kaikki koneen osat. Näin varmistat, että kone toimii sille asetettujen vaatimusten mukaisesti. Tarkista, että liikkuvat osat toimivat moitteettomasti ja että kaikki osat ovat kunnossa ja oikein asennetut. Tarkista myös, että kaikki muut käyttöön mahdollisesti vaikuttavat tekijät ovat kunnossa. Vika suojausjärjestelmässä tai viallinen osa tulee vaihtaa tai korjata valtuutetussa ammattiliikkeessä, mikäli käyttöohjeissa ei toisin mainita. Viallinen virtakytkin tulee vaihtaa alan ammattiliikkeessä.

Älä käytä sähkötyökalua, mikäli virtakytkin ei toimi kunnolla.

16 Turvallisuudeksi

Käytä vain käyttöohjeessa ja tuotekuvastossa suositeltuja lisävarusteita ja -laitteita.

Jonkin muun laitteen käyttö voi aiheuttaa onnettomuuden.

17 Akun poistaminen

Poista akku koneesta aina ennen koneen huoltoa sekä silloin, kun kone ei ole käytössä tai kun koneeseen vaihdetaan lisävarusteita.

18 Korjauta koneesi Elun valtuuttamalla huoltokorjaamolla

Tämä sähkötyökalu on asiaankuuluvien turvallisuusmääräysten mukainen. Turvallisuussyistä vain valtuutetut ammattilaiset saavat huoltaa sähkölaitteita.

Akun ja laturin etiketit

Akun ja laturin etiketeistä näet seuraavat merkit:

100%..... Lataus käynnissä

100% Akku latautunut

Ongelmia latauksessa

Lataa NiMH- ja NiCd-akut

Älä kosketa akun napoja sähköä johtavilla esineillä

Älä yritä ladata viallisia akkuja

Lue käyttöohje

Laturi ei saa kastua

Vaihda viallinen johto välittömästi

Latauslämpötilä +4 °C ja +40 °C välillä

Latausajan tietämiseksi katso teknisiä tietoja

Virkistystila

Pakkauksen sisältö

Pakkaus sisältää:

- 1 Akkuiskuporakone/ruuvinväännin
- 1 Akkujen latauslaite (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Akkupaketti (SBA91K)
- 2 Akkua (SBA91KA)
- 1 Laukku (vain K-mallit)
- 1 Käyttöohje
- 1 Hajoituskuva

- Tarkista etteivät kone, sen osat tai lisävarusteet ole vioittuneet kuljetuksen aikana.
- Lue tämä käyttöohje huolellisesti ennen koneen käyttöönottoa.

Kuvaus (kuva A)

Akkuiskuporakone on tarkoitettu ammattimaiseen poraukseen ja ruuvaukseen.

- 1 Virrankatkaisija portaattomalla nopeudensäädöllä
- 2 Suunnanvaihtokytkin
- 3 Vaihdevalitsin
- 4 Toimintovalitsin
- 5 Sivukahva
- 6 Istukan ulkokehä
- 7 Pikaistukka
- 8 Akkunuppi
- 9 Akkupaketti

Elu laturisi varaa Elu 24 V NiCd ja NiMH akkupaketteja.

- 9 Akkupaketti
- 10 Latauslaite
- 11 Latausvalo (punainen)
- 12 Virkistystila-nappi

Sähköturvallisuus

Laturi on suunniteltu käytettäväksi vain yhdellä jännitteellä. Tarkista aina, että virtalähde vastaa arvokilvessä ilmoitettua jännitettä.

SUOMI

Laituris on kaksoiseristetty EN 50144:n mukaisesti; siksi ei tarvita erillistä maadoitusta.

Kaapelin tai pistotulpan vaihto

Kun vaihdat kaapelin tai pistotulpan, hävitä se turvallisesti. Pistoke, jossa on paljaita johtimia, on vaarallinen kiinnitettynä jännitteiseen pistorasiaan.

Asennus ja säädöt

Poista akku koneesta aina ennen asennuksia ja säätöjä.

Kytke aina kone päältä ennen kuin asennat tai poistat akkupaketin. Tarkista ennen koneen käyttöä, että akkupaketti on oikein asennettu.

Akkupaketti (kuva A)

Akkujen lataaminen (kuva A)

Tarkista verkkokytkentä aina ennen kuin alat ladata akkuja. Jos sähköverkko antaa virtaa, mutta akut eivät lataudu, vie latauslaite valtuutettuun Elun huoltopisteeseen. Latauksen aikana latauslaite ja akut voivat lämmetä, mikä on aivan normaalia.

Älä lataa akkuja, mikäli ympäristön lämpötila on alle 4 °C tai yli 40 °C. Suositeltava latauslämpötila on noin 24 °C.

- Laita akkupaketti (9) latausta varten latauslaitteeseen (10) kuten kuvassa on esitetty ja kytke latauslaite sähköverkkoon. Varmista, että akku on tukevasti paikallaan latauslaitteessa. Punainen latausvalo (11) vilkkuu. Noin yhden tunnin varausajan jälkeen se lakkaa vilkkumasta ja alkaa palaa yhtäjaksoisesti. Tällöin akkupaketti on täysin latautunut ja latauslaite siirtyy automaattisesti tasaustilaan. Noin 2-4 tunnin kuluttua se siirtyy huoltilaan. Akkupaketti voidaan poistaa latauslaitteesta tai se voidaan jättää latauslaitteeseen, kunnes akkuja jälleen tarvitaan.
- Punainen latausvalo vilkkuu nopeasti osoittaen häiriötä lataamisessa. Laita akkupaketti uudelleen latauslaitteeseen tai yritä uudella akkupaketilla. Jos uusikaan akku ei lataudu, vie latauslaitteesi valtuutettuun Elun huoltopisteeseen.

- Jos virtalähteenä on generaattori tai virtalähde, joka muuntaa DC:n AC:ksi, punainen latausvalo (11) saattaa vilkkua kahdesti, kytke pois päältä ja toista. Tämä osoittaa ohimenevää häiriötä virtalähteessä. Latauslaite alkaa kuitenkin automaattisesti toimia normaalilla tavalla.

Virkistystila (kuva A)

Virkistystila auttaa säilyttämään akkupakkauksen täyteen ladattuna. Käytä tätä ominaisuutta mielellään viikottainen tai 10 lataus/purkusyklin välein. Käytä ominaisuutta kuitenkin aina, kun huomaat akkupakkauksen tehon alenevan.

- Aloita lataaminen edellä annettujen ohjeiden mukaisesti.
- Paina virkistystila-painiketta (12). Punainen latauksen merkkivalo lakkaa hetkeksi vilkkumasta, vilkkuu nopeasti kolme kertaa ja alkaa sitten vilkkua kuten aiemmin. Laturi on nyt virkistystilassa.
- Viimeistään 8 tunnin päästä punainen latauksen merkkivalo lakkaa vilkkumasta ja alkaa palaa yhtäjaksoisesti. Akkupakkaus on nyt ladattu täyteen ja voit ottaa sen pois tai jättää sen laturiin.
- Voit keskeyttää virkistystilan poistamalla akkupakkauksen ja kytkemällä sen uudelleen laturiin milloin tahansa.

Akkupaketin asentaminen ja poistaminen

- Laita akkupaketti koneessa olevaan siihen tarkoitettuun aukkoon jolloin se lukkiutuu paikalleen.
- Akkupaketin poistamiseksi paina akkunuppi (8).

Terän asentaminen ja irrottaminen (kuva A & B)

- Avaa istukka kiertämällä kaulusta (6) ja asenna teränvarsi paikalleen.
- Pane terä mahdollisimman syväälle istukkaan ja nosta sitä hieman ennen kiristystä.
- Paina karalukitusta (13) ja kiristä istukka kääntämällä kaulusta myötäpäivään pitäen.
- Irrottaessasi terää toimi päinvastaisessa järjestyksessä.

Toimintavaihtoehtojen valinta (kuva C)

Iskuporakoneita voidaan käyttää kahdella eri tavalla:

Poraus:
teräs, puu ja muovi

Iskuporaus:
betoni

- Valitse haluttu toimintatila pyörittämällä toimintovalitsinta (4) kohti symbolia.

Suunnanvaihtokytkin (kuva A)

- Siirrä suunnanvaihtokytkintä eteen/taakse (2), kun haluat vaihtaa koneen pyörimissuuntaa.

Odota aina, että moottori on täysin pysähtynyt ennen kuin vaihdat pyörimissuuntaa.

Vaihdevalitsin (kuva A)

Työkalussasi on kaksi vaihdetta (3) nopeuden ja vääntömomentin säätämiseen.

- 1 pieni nopeus/suuri vääntömomentti (suurten reikien poraaminen, ruuvaus)
- 2 suuri nopeus/pieni vääntömomentti (porattaessa pieniä reikiä)

Työkalun kierrosnopeus on ilmoitettu teknisissä tiedoissa.

- Työnnä aina kaksiasentoinen valitsin kokonaan eteen tai kokonaan taakse.
- Älä vaihda vaihteita koneen käydessä täydellä nopeudella äläkä muutoinkaan koneen käydessä.

Istukan irrottaminen ja kiinnittäminen (kuva D & E)

- Avaa istukan leuat mahdollisimman auki.
- Työnnä ruuvitaltta istukkaan ja poista istukan kiinnitysruuvi (14) kiertämällä sitä myötäpäivään (kuva D).
- Kiinnitä istukka-avain istukkaan ja napsauta sitä vasaralla kuten kuvassa E. Näin saat istukan löystymään niin, että voit ruuvata sen käsin irti.
- Kun haluat kiinnittää istukan takaisin paikalleen, toimi päinvastaisessa järjestyksessä.

Sivukahvan asennus (kuva A)

Sivukahva (5) sopii sekä vasen- että oikeakätisille.

Varmistu aina käyttäessäsi porakonetta, että sivukahva on asianmukaisesti kiinnitetty.

- Irrota sivukahva.
- Oikeakätiset: asenna sivukahvan kiinnike istukan takana olevaan 43 mm:n kaulaan siten, että kahva osoittaa vasemmalle.
- Vasenkätiset: asenna sivukahvan kiinnike istukan takana olevaan 43 mm:n kaulaan siten, että kahva osoittaa oikealle.
- Kierrä sivukahva haluttuun asentoon ja kiristä se.

Käyttöohjeet

- Noudata aina turvallisuusohjeita ja voimassa olevia sääntöjä.
- Varo työskennellessäsi sähkö- ja vesijohtoja.
- Kuormita konetta järkevästi. Liiallinen voiman käyttö ei nopeuta poraamista, vaan vähentää työkalun tehoa ja saattaa lyhentää koneen käyttöikää.
- Jotta kone ei kone äkillisesti pysähtyisi terän läpimenoaiheessa, vähennä työntövoimaa poranterään vähitellen porauksen loppua kohden.
- Pidä moottori käynnissä kun vedät terän irti reiästä. Näin estät jumitumisen.

Ennen käyttämistä:

- Varmista, että akut ovat (täyteen) ladatut.
- Asenna sopiva terä.
- Merkitse kohta, johon poraat reiän.
- Valitse pyörimissuunta.

Virran kytkeminen päälle/pois päältä (kuva A)

- Käynnistä kone painamalla virtakytkintä (1). Virtaytkimeen kohdistuvan paineen määrä säätää koneen kierrosnopeuden.
- Pysäytä kone vapauttamalla kytkin.

Kone pysähtyy heti kun nopeudensäädön valitsin on täysin vapautettu.

SUOMI

Ruuvinvääntö (kuva A)

- Valitse pyörimissuunta kytkimellä (2).
- Valitse poraustila pyörittämällä toimintovalitsinta (4).

Poraus (kuva A)

- Valitse poraustila pyörittämällä toimintovalitsinta (4).

Metalliporaus

- Käytä leikkuunestettä poratessasi metalleja. Poikkeuksena valurauta ja messinki, joita on porattava kuivana.

Puuporaus

- Puuhun voi porata reikiä samoilla porilla, joita käytetään metalliporaukseen. Nämä terät voivat kuumeta liikaa, ellei niitä irroteta usein ja puhdisteta uurteita lastuista.
- Käytä suurempien reikien poraukseen puuteriä (suuri nopeus).
- Tue helposti halkeavaa työstökappaletta puupalalla.

Iskuporaus

Kiviporaus

- Käytä kovametalliteräisiä kärkiä. Pidä pora vakaana. Pölyn tasainen virtaus osoittaa oikeaa porausnopeutta.

Ota yhteys myyjääsi halutessasi tietoja sopivista lisätarvikkeista.

Huolto-ohjeita

Elu-sähkötyökalusi on suunniteltu käytettäväksi pitkän aikaa mahdollisimman vähällä huollolla. Asianmukainen käyttö ja säännönmukainen puhdistus takaavat laitteen jatkuvan toiminnan.

Voitelu

Sähkötyökalusi ei tarvitse lisävoitelua.

Puhdistus

- Vedä laturin pistotulppa pistorasiasta, ennenkuin puhdistat vaipan pehmeällä rievulla.
- Irrota akkukotelo, ennenkuin puhdistat sähkötyökalusi.

- Pidä tuuletusaukot puhtaina ja puhdista runko säännöllisesti pehmeällä rievulla.

Ympäristö

Ladattavat akut

Tämä pitkäikäinen akkupaketti täytyy ladata, kun se ei enää anna riittävästi virtaa töiden tekemiseen. Kun akkuja ei voi enää ladata, hävitä ne ympäristöystävällisesti.

- Tyhjennä akku käyttämällä lataus loppuun ja poista se koneesta.
  - NiCd- ja NiMH-akkuja voidaan kierrättää. Jätä akku johonkin paikkakuntasi kierrätyskeskuksista tai valtuutettuun Elu-huoltoliikkeeseen.
- HUOM!** Kuluttajana olet vastuussa että loppuunkäytetty akku kierrätetään asianmukaisesti.

Koneet, joita ei enää tarvita

Kun koneesi on käytetty loppuun, älä heitä sitä tavallisten roskien mukana pois, vaan vie se paikkakuntasi kierrätyskeskukseen tai jätä valtuutettuun Elun huoltopisteeseen.

Huolto

Mikäli koneeseen tulee vikaa, jätä se aina Elun valtuuttamaan huoltopisteeseen korjattavaksi. (Tietoja saat uusimmasta tuoteluettelostamme/hinnastostamme tai ota yhteyttä Eluun). Lista valtuutetuista Elu-huoltoliikkeistä sekä yksityiskohtaiset tiedot korjauspalvelustamme ovat vaihtoehtoisesti saatavilla Internetissä, osoitteessa www.2helpu.com.

Jatkuvan tuotekehittelyn seurauksena nämä tiedot saattavat muuttua. Niistä emme ilmoita erikseen.

S U O M I

TAKUU

• 30 PÄIVÄN TYYTYVÄISYYSTAKUU •

Jos et ole täysin tyytyväinen Elu-työkaluusi, palauta se myyjälle tai valtuutettuun Elu-huoltopisteeseen 30 päivän sisällä ostopäivästä, niin saat rahasi takaisin tai vaihtokoneen. Tuote on palautettava täydellisenä ja ostokuitti on esitettävä.

• YHDEN VUODEN TAKUU •

Jos Elu-tuotteesi menee epäkuntoon materiaali tai valmistusvikojen takia 12 kuukauden sisällä ostopäivästä, vaihdamme vioittuneet osat uusiin tai vaihdamme koko yksikön ilmaiseksi edellyttäen, että:

- Tuotetta ei ole käytetty väärin.
- Valtuuttamattomat henkilöt eivät ole yrittäneet korjata sitä.
- Päiväyksellä varustettu ostokuitti esitetään.

Lähimmän Elu-myyjäsi tai valtuutetun Elu-huoltopisteen osoitteen saat voimassaolevasta tuoteluettelosta tai ottamalla yhteyttä Eluun.

SVENSKA

UPPLADNINGSBAR SLAGBORRMASKIN/ SKRUVDRAGARE SBA91

Vi gratulerar!

Du har valt ett Elu elverktyg. Mångårig erfarenhet, ihärdig produktutveckling och förnyelse gör Elu till ett av de mest pålitliga namnen för professionella användare.

Innehållsförteckning

Tekniska data	sv - 1
CE-Försäkran om överensstämmelse	sv - 1
Säkerhetsinstruktioner	sv - 2
Kontroll av förpackningens innehåll	sv - 3
Beskrivning	sv - 3
Elektrisk säkerhet	sv - 4
Montering och inställning	sv - 4
Bruksanvisning	sv - 5
Skötsel	sv - 6
Elu service	sv - 7

Tekniska data

		SBA91
Spänning	V	24
Varvtal obelastad/min		
växel 1		0-450
växel 2		0-2.000
Slagtal obelastad/min		
växel 1		0-7.650
växel 2		0-34.000
Genomträngningskraft	Nm	65
Chuck-kapacitet	mm	13
Maximal borrar kapacitet i		
stål/trä/betong	mm	13/65/18
Vikt (utan batteripaket)	kg	2,3
Batteripaket		
Spänning	V	24
Vikt	kg	1,4
Laddare		
Nätspänning	V	230
Laddningstid (ca.)	h	1
Vikt	kg	0,6

Säkring:

230 V 10 A

Följande symboler har använts i handboken:

Anger risk för personskada, livsfara eller skada på verktyg vid ouppmärksamhet inför de instruktioner som ges i handboken.

Anger risk för elektrisk stöt.

CE-Försäkran om överensstämmelse

SBA91

Elu förklarar att dessa elverktyg är konstruerade i överensstämmelse med följande normer: 98/37/EEG, 89/336/EEG, 73/23/EEG, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

För mer information ombeds ni kontakta Elu på nedanstående adress eller se baksidan av manualen.

Ljudnivån överensstämmer med Europeiska Gemenskapens bestämmelser 86/188/EEG & 98/37/EEG, uppmätt enligt EN 50144:

		SBA91
L_{pA} (ljudtryck)	dB(A)*	94
L_{WA} (ljudeffekt)	dB(A)	107

* vid användarens öra

Vidtag lämpliga åtgärder för hörselskydd om ljudnivå överstiger 85 dB(A).

Det vägda geometriska medelvärdet av accelerationsfrekvensen enligt EN 50144:

		SBA91
		6,1 m/s ²

SVENSKA

Director Engineering and Product Development
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Tyskland

Säkerhetsinstruktioner

Innan Du börjar använda maskinen, tag några minuter i anspråk för att läsa igenom bruksanvisningen. Spara bruksanvisningen lättillgängligt, så att alla som använder maskinen har tillgång till bruksanvisningen. Förutom nedanstående instruktioner, följ alltid Arbetskyddsstyrelsens regler.

WARNING!

När man använder elverktyg skall dessa grundläggande säkerhetsinstruktioner alltid följas för att minska risken för elektriska stötar, personskada och brand.

1 Använd hörselskydd

Ljudnivån vid bearbetning av olika material kan variera, ibland överstiger nivån 85 dB(A). För att skydda Dig själv, använd alltid hörselskydd.

2 Håll arbetsområdet i ordning

Nedskräpade ytor och arbetsbänkar inbjuder till skador.

3 Tänk på arbetsmiljöns inverkan

Utsätt inte elverktyg eller laddare för regn.
Använd inte elverktyg på fuktiga eller våta platser.
Ha bra belysning över arbetsytan.
Använd inte elverktyg i närheten av lättantändliga vätskor eller gaser.

4 Utom räckhåll för barn

Se till att verktyget och sladden förvaras utom räckhåll för barn.
Personer under 16 år får inte arbeta med verktyget på egen hand.

5 Förvara verktyg säkert

När elverktyget inte används skall det förvaras på ett torrt, högt placerat ställe, inlåst, utom räckhåll för barn.

6 Överbelasta inte elverktyg

Du arbetar bättre och säkrare inom det angivna effektsområdet.

7 Använd rätt elverktyg

Tvinga inte elverktyget att göra arbeten som är avsedda för kraftigare verktyg. Använd inte elverktyg för ändamål de inte är avsedda för.

8 Klä Dig rätt

Bär inte löst hängande kläder eller smycken.
De kan fastna i rörliga delar. Gummihandskar och halkfria skor rekommenderas vid utomhusarbeten.
Använd hårmät om Du har långt hår.

9 Använd skyddsglasögon

Använd skyddsglasögon för att förhindra att damm blåser in i Dina ögon vilket kan förorsaka skada. Om mycket damm uppstår använd även ansiktsmask.

10 Sätt fast arbetsstycket

Använd skruvtingar eller ett skruvstycke för att hålla fast arbetsstycket. Det är säkrare än att använda handen och Du får bägge händerna fria för arbetet.

11 Sträck Dig inte för mycket

Se till att Du alltid har säkert fotfäste och balans.

12 Sköt tillbehören med omsorg

Håll tillbehören skarpa och rena.
Följ instruktionerna beträffande skötsel och byte av tillbehör.

13 Avlägsna batteriet

Tag ut batteriet från verktyget när det inte är i bruk, innan service och vid byte av tillbehör såsom sågklinga, borr och fräs.

14 Tag bort nycklar

Kontrollera att nycklar och justerverktyg har tagits bort från elverktyget innan det startas.

15 Var uppmärksam

Titta på det Du gör. Använd sunt förnuft.
Använd inte elverktyget när Du är trött.

16 Kontrollera laddare för skador innan Du ansluter sladden till vägguttaget

Innan fortsatt användning av elverktyget skall eventuellt skadade skyddsanordningar och andra defekta delar kontrolleras noggrant för att fastställa om det kommer att fungera riktigt och utföra den avsedda funktionen. Kontrollera att de rörliga delarna fungerar oklanderligt och inte klämmer, att inga delar är brutna, att alla delar är riktigt monterade och att andra förhållanden som kan påverka driften stämmer. En skyddsanordning eller annan del, som är skadad, skall repareras eller bytas ut av en erkänd fackverkstad, om ej annat anges i bruksanvisningen.

SVENSKA

Felaktiga strömbrytare måste bytas hos en fackverkstad. Använd inte elverktyget om strömbrytaren inte kan kopplas till eller från.

17 För Din personliga säkerhet

Använd endast tillbehör och tillsatser som är rekommenderade i bruksanvisningen och katalogerna. Användning av annat verktyg eller tillbehör än vad som rekommenderas i bruksanvisningen eller katalogerna kan innebära risk för personskada.

18 Reparation av verktyg får endast utföras av godkänd Elu serviceverkstad

Det här verktyget motsvarar gällande säkerhetsbestämmelser. För att undvika olycksfall ska reparationer och elanordningar endast utföras av behörig elektromontör.

Etiketterna på laddaren och batteripaketet

Etiketterna på laddaren och på batteripaketet visar följande symboler:

Batteriet laddar

Batteri laddat

Laddningsproblem

Laddar NiMH- och NiCd-batterier

Vidrör aldrig med ledande föremål

Använd aldrig ett sprucket eller skadat batteripaket

Läs bruksanvisningen

Får ej utsättas för väta

Byt ut defekt sladd omedelbart

Temperaturområde för uppladdning
+4 °C till +40 °C

Se tekniska data för laddningstiden

Uppfriskningsfunktion

Kontroll av förpackningens innehåll

Förpackningen innehåller:

- 1 Uppladdningsbar slagborrmaskin/skruvdragare
- 1 Batteriladdare (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Batteripaket (SBA91K)
- 2 Batteripaket (SBA91KA)
- 1 Låda (endast K-modeller)
- 1 Instruktionshandbok
- 1 Sprängteckning

- Kontrollera defekter på verktyg, delar och tillbehör som kan ha uppstått i samband med transport.
- Läs noga igenom handboken och förvissa Dig om att Du förstår instruktionerna innan Du börjar använda maskinen.

Beskrivning (fig. A)

Din uppladdningsbara slagborrmaskin/skruvdragare är konstruerad för professionella borrhålls- och skruvdragningsarbeten.

- 1 Steglös strömbrytare
- 2 Väljare höger/vänstergång
- 3 Växelväljare
- 4 Funktionsväljare
- 5 Sidohandtag
- 6 Hylsa
- 7 Snabbchuck
- 8 Frikoppling batteripaket
- 9 Batteripaket

Din Elu batteriladdare är lämpad för Elu 24 V NiCd och NiMH batteripaket.

- 9 Batteripaket
- 10 Laddare

SVENSKA

- 11 Laddningsindikator (röd)
- 12 Uppfriskningsknapp

Elektrisk säkerhet

Laddaren är endast avsedd för en spänning. Kontrollera alltid att spänningen på nätet motsvarar den spänning som finns angiven på märkplåten.

Laddaren är dubbelisolerad motsvarande EN 50144; jordledare är således överflödigt.

Utbyte av kabel eller kontakt

Tänk på säkerhetsföreskrifterna när du ska byta ut sladden eller kontakten. En kontakt med frilagda kopparledare är livsfarlig om den kopplas i ett spänningsförande eluttag.

Montering och inställning

Avlägsna alltid batteripaketet innan du påbörjar monteringen eller inställningen.

Stäng alltid av apparaten innan du placerar eller avlägsnar batteripaketet. Se till att batteripaketet sitter ordentligt på plats innan du startar apparaten.

Batteripaket (fig. A)

Laddning av batteripaketet (fig. A)

Kontrollera alltid nätanslutningen innan batteripaketet laddas. Om nätanslutningen fungerar men batteripaketet inte laddas, tag laddaren till en godkänd Elu serviceverkstad. Under laddningen kan laddaren och batteripaketet kännas varma. Detta är normalt och betyder inte att något problem föreligger.

Ladda inte batteripaketet vid omgivningstemperaturer på $< 4\text{ °C}$ eller $> 40\text{ °C}$. Rekommenderad laddningstemperatur: ca. 24 °C .

- För att ladda batteripaketet (9), placera det i laddaren (10) enligt bilden och anslut laddaren till nätet. Se till att batteripaketet sitter ordentligt i laddaren. Den röda laddningsindikatorn (11) blinkar. Efter ca. 1 timme slutar den blinka och börjar lysa stadigt.

Batteripaketet är nu helt laddat och laddaren kopplar automatiskt om till utjämningsladdning. Efter ca. 2-4 timmar kopplar den om till underhållsladdning. Batteripaketet kan avlägsnas när som helst eller lämnas obegränsat i den anslutna laddaren.

- Den röda laddningsindikatorn blinkar snabbt för att ange att ett laddningsproblem föreligger. Sätt i batteripaketet igen eller försök med ett nytt. Om det nya batteripaketet inte heller laddas, låt då testa laddaren hos en auktoriserad Elu-serviceverkstad.
- Om laddaren är ansluten till kraftkällor som generatorer eller källor som omvandlar likström till växelström kan den röda laddningsindikatorn (11) blinka två gånger, slå av og upprep. Detta anger ett tillfälligt problem i kraftkällan. Laddaren kopplar automatiskt om till normal laddning.

Uppfriskningsfunktion (fig. A)

Denna funktion hjälper till att bibehålla batteripaketets toppkapacitet. Vi rekommenderar att du använder funktionen varje vecka eller per 10 laddnings/urladdningscykler. Se till att du tillämpar funktionen så snart du börjar märka att batteriet ger sämre prestanda.

- Starta laddningsprocessen enligt ovanstående beskrivning.
- Tryck på uppfreskningsknappen (12). Den röda laddningsindikatorn slutar tillfälligt att blinka, blinkar snabbt tre gånger och fortsätter sedan att blinka som förut. Laddaren är nu i uppfreskningsläge.
- Efter upp till 8 timmar kommer den röda laddningsindikatorn att sluta blinka och börja lysa stadigt. Batteripaketet är nu helt laddat och kan tas ut när som helst eller lämnas obegränsat i den anslutna laddaren.
- För att upphäva uppfreskningsfunktionen kan du när som helst avlägsna och sätta tillbaka batteripaketet.

Placering och avlägsnande av batteripaketet

- Skjut in batteripaketet i den korresponderande springan i apparaten tills det klickar fast.
- Avlägsna batteripaketet genom att trycka på frikopplingen (8).

SVENSKA

Isättning och löstagande av tillbehör (fig. A & B)

- Öppna chucken genom att vrida hylsan (6) motsols och sätt i tillbehörets skaft.
- Placera tillbehöret i chucken så djupt det går och lyft det något innan du drar åt.
- Tryck in spindellåset (13) och drag åt stadigt genom att vrida hylsan medsols.
- För att avlägsna tillbehöret, handla i omvänd ordningsföljd.

Funktionsval (fig. C)

Ditt verktyg är försett med en väljare för 2 växlar:

Borring:
för stål, trä och plast

Slagborring:
för borring i betong

- Välj önskat funktionsläge genom att rikta väljaren (4) gentemot symbolen.

Väljare höger/vänstergång (fig. A)

- Välj vridriktning med väljaren (2) (se pilarna på verktyget).

Vänta alltid tills motorn har stannat innan du byter rotationsriktning.

Växelväljare (fig. A)

Ditt verktyg är försett med en väljare för två växlar (3) för att ändra förhållandet hastighet/vridmoment.

- 1 låg hastighet/högt vridmoment
(borring av stora hål och dragning av skruvar)
- 2 hög hastighet/lågt vridmoment
(mindre hål)

För hastighetsuppgifter, se tekniska data.

- Skjut alltid växlingsväljaren helt framåt eller bakåt.
- Byt aldrig växel vid full hastighet eller under bruk.

Avlägsnande och montering av chucken (fig. D & E)

- Öppna chuckens käftar så långt det går.
- Stick en skruvmejsel i chucken och avlägsna chuckens fästskruv (14) genom att vrida medsols (fig. D).

- Spänn sexkantnyckeln i chucken och slå med en hammare enligt fig. E. Chucken lossnar och kan skruvas lös för hand.
- Utför ovanstående handlingar i omvänd ordning för att montera chucken.

Montering av sidohandtaget (fig. A)

Sidohandtaget (5) kan monteras för att passa både högerhänta och vänsterhänta användare.

Använd alltid bormaskinen med sidohandtaget ordentligt monterat.

- Lossa sidohandtaget.
- För högerhänta användare, skjut sidohandtagets klämma över den 43 mm breda kragen bakom chucken med handtaget till vänster.
- För vänsterhänta användare, skjut sidohandtagets klämma över den 43 mm breda kragen bakom chucken med handtaget till höger.
- Vrid sidohandtaget till önskad position och drag åt handtaget.

Bruksanvisning

- Följ alltid säkerhetsföreskrifterna och tillhörande bestämmelser.
- Se till att du vet var rör- och elledningar befinner sig.
- Utöva endast lätt tryck på maskinen. Större tryck gör inte att det går fortare att borra, men reducerar maskinens prestanda och gör att det slits fortare.
- För att reducera bromsningen när verktyget bryter genom, reducera trycket på borrarpeten när du nästan är färdig.
- Håll motorn igång medan du drar ut verktyget ur det borrarade hålet. Detta förhindrar att verktyget fastnar.

Innan Du börjar:

- Se till att batteripaketet är (helt) laddat.
- Montera rätt tillbehör.
- Markera punkten där hålet ska borraras.
- Välj vridriktning.

SVENSKA

Strömbrytare (fig. A)

- För att starta verktyget, tryck på strömbrytaren (1). Hastigheten är beroende på hur hårt brytaren trycks in.
- För att stanna maskinen, släpp strömbrytaren.

Maskinen är försedd med en broms så att chocken genast stannar när den variabla hastighetsbrytaren släpps.

Skruvdragning (fig. A)

- Välj gångriktning med väljaren (2).
- Välj borring med funktionsväljaren (4).

Borring (fig. A)

- Välj borrläge med hjälp av funktionsväljaren (4).

Borring i metall

- Använd skärolja när Du borrar i metall, utom vid gjutjärn eller mässing som skall torrborras.

Borring i trä

- Man kan borra i trä med samma spiralborr som för metall. Dessa borrar måste kontinuerligt tas ur borrhålet för att avlägsna spånen från borret. Det finns annars risk för att borret blir överhettat.
- För större borrhål, använd träborr vid låg hastighet.
- Arbetsstycken som kan flisa sig bör stötta med en extra stödbit av trä.

Slagborring

Borring i murverk

- Använd hårdmetallborr med karbidspets. Tryck maskinen jämnt. Vid korrekt borring löper borddammet ut jämnt och stadigt.

Kontakta Din återförsäljare för vidare information om lämpliga tillbehör.

Skötsel

Ditt Elu elverktyg har tillverkats för att, med så lite underhåll som möjligt, kunna användas länge. Varaktig och tillfredsställande användning erhålles endast genom noggrann skötsel och regelbunden rengöring.

Smörjning

Ditt elverktyg behöver ingen smörjning.

Rengöring

- Håll ventilationsöppningen ren och rengör regelbundet elverktyget med en mjuk trasa.
- Koppla ur laddningsapparaten innan ni gör rent huset med en mjuk trasa.
- Ta bort batteripaketet innan du gör ren ditt elverktyg.

Miljö

Uppladdningsbart batteripaket

Detta långlivade batteripaket måste laddas på nytt när det inte längre ger tillräcklig kraft för arbeten som brukar gå lätt. När det har nått sin tekniska livslängd, tänk på miljön när du kastar batteripaketet.

- Töm batteripaketet på energi genom att köra slut på laddningen. Tag sedan bort det från verktyget.
- NiCd- och NiMH-celler kan återanvändas. Av miljöhänsyn, lämna batteripaketet till något av de uppsamlingsställen som finns i Din kommun eller till en Elu serviceverkstad. De insamlade batteripaketerna kommer att återanvändas eller kastas enligt gällande bestämmelser.

OBS! Som konsument är Du ansvarig för att batteriet avyttras på lämpligt sätt.

Förbrukade maskiner

När Din produkt är utsliten, skydda naturen genom att inte slänga den tillsammans med vanligt avfall. Lämna den till de uppsamlingsställen som finns i Din kommun eller till en Elu serviceverkstad.

SVENSKA

Elu service

Skulle fel uppstå på maskinen, lämna då alltid in den till en auktoriserad serviceverkstad. (Se aktuell prislista/katalog för vidare information eller kontakta Elu). Som alternativ finns en lista på auktoriserade Elu serviceverkstad och kompletta detaljer om vår after-sales service tillgängliga på Internet:

www.2helpu.com.

På grund av forskning och utveckling kan ovanstående specifikationer ändras vilket inte meddelas separat.

GARANTI

• 30 DAGARS NÖJD-KUND-GARANTI •

Om du inte är fullständigt nöjd med din Elu-produkts prestanda behöver du endast returnera den inom 30 dagar, komplett som vid köpet, till ditt inköpsställe eller en Elu-auktoriserad serviceverkstad för fullständig återbetalning eller utbyte. Inköpsdatum måste påvisas.

• ETT ÅRS GARANTI •

Om din Elu-produkt inom 12 månader efter inköpsdatum visar defekter på grund av brister i material eller vid produktionen, garanterar vi att kostnadsfritt ersätta alla defekta delar eller, på vårt eget initiativ, att gratis ersätta produkten på villkor att:

- Produkten inte har missbrukats.
- Eventuella reparationer har utförts av auktoriserad verkstad/personal.
- Inköpsdatum kan påvisas.

För adressen till närmaste Elu-auktoriserade serviceverkstad, se aktuell katalog för vidare information eller kontakta Elu.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΚΡΟΥΣΤΙΚΟ ΕΠΑΝΑΦΟΡΤΙΖΟΜΕΝΟ ΔΡΑΠΑΝΟ/ΚΑΤΣΑΒΙΔΙ SBA91

Θερμά συγχαρητήρια!

Διαλέξατε ένα από τα μηχανήματα της Elu. Η πολύχρονη εμπειρία της Elu, η συνεχής εξέλιξη των προϊόντων της και η εφαρμογή καινοτομιών την καθιστούν έναν από τους πιο αξιόπιστους συνεργάτες των επαγγελματιών.

Περιεχόμενα

Τεχνικά χαρακτηριστικά	el - 1
Δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ	el - 1
Οδηγίες ασφαλείας	el - 2
Έλεγχος του περιεχομένου της συσκευασίας	el - 3
Περιγραφή	el - 4
Ηλεκτρική ασφάλεια	el - 4
Χρήση καλωδίου επέκτασης	el - 4
Συναρμολόγηση και ρύθμιση	el - 4
Οδηγίες χρήσεως	el - 6
Συντήρηση	el - 7
Εγγύηση	el - 8

Τεχνικά χαρακτηριστικά

		SBA91	
Τάση	V	24	
Ταχύτητα άνευ φορτίου			
πρώτη ταχύτητα	min ⁻¹	0-450	
δεύτερη ταχύτητα	min ⁻¹	0-2.000	
Κρούση άνευ φορτίου			
πρώτη ταχύτητα	min ⁻¹	0-7.650	
δεύτερη ταχύτητα	min ⁻¹	0-34.000	
Μέγιστη ροπή	Nm	65	
Μέγιστη ικανότητα τσοκ	mm	13	
Μέγιστη ικανότητα διάτρησης ατσάλιου/ξύλου/σκυροδέματος	mm	13/65/18	
Βάρος (χωρίς συγκρότημα μπαταριών)	kg	2,3	

Θήκη μπαταριών

Τάση	V	24
Βάρος	kg	1,4

Φορτιστής

Τάση δικτύου	V	230
Χρόνος φόρτισης (περίπου)	h	1
Βάρος	kg	0,6

Ασφάλειες:

Μηχανήματα 230 V	10 A
------------------	------

Στις παρούσες οδηγίες χρησιμοποιούνται τα ακόλουθα σύμβολα:

Συμβολίζει κίνδυνο τραυματισμού ή θανάτου ή βλάβης του εργαλείου σε περίπτωση που δεν τηρηθούν οι οδηγίες χρήσεως.

Συμβολίζει ηλεκτρική τάση.

Δήλωση συμμόρφωσης ΕΚ

SBA91

Η Elu δηλώνει ότι αυτά τα ηλεκτρικά εργαλεία σχεδιάστηκαν σύμφωνα με τις Οδηγίες: 98/37/ΕΟΚ, 89/336/ΕΟΚ, 73/23/ΕΟΚ, EN 50144, EN 50260, EN 55014-2, EN 55014, EN 61000-3-2 & EN 61000-3-3.

Για περισσότερες πληροφορίες, παρακαλώ απευθυνθείτε στην Elu στην παρακάτω διεύθυνση ή ανατρέξτε στο πίσω μέρος του εγχειριδίου.

Ανώτατο όριο ηχητικής πίεσης σύμφωνα με τις Οδηγίες 86/188/ΕΟΚ & 98/37/ΕΟΚ, μέτρηση κατά EN 50144:

		SBA91	
L _{PA}	(ηχητική πίεση)	dB(A)*	94
L _{WA}	(ακουστική δύναμη)	dB(A)	107

* στο αυτί του χειριστή

Λάβετε τα ενδεδειγμένα μέτρα προστασίας σε περίπτωση που η ακουστική πίεση υπερβαίνει τα 85 dB(A).

Ο σταθμισμένος τετραγωνικός μέσος όρος επιτάχυνσης κατά EN 50144:

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

SBA91

6,1 m/s²

Διευθυντής Ανάπτυξης Προϊόντων
Horst Großmann

Elu International, Richard-Klinger-Straße 40,
D-65510, Idstein, Γερμανία

Οδηγίες ασφαλείας

Όταν χρησιμοποιείτε ηλεκτρικά εργαλεία πρέπει να λαμβάνετε πάντοτε υπόψη τους κανόνες ασφαλείας που ισχύουν στη χώρα σας προκειμένου να αποφευχθεί ο κίνδυνος πυρκαγιάς, ηλεκτροπληξίας και τραυματισμού. Πριν χρησιμοποιήσετε το εργαλείο διαβάστε προσεκτικά τις παρακάτω οδηγίες και φυλάξτε τις καλά.

1 Διατηρείτε καθαρό το χώρο εργασίας

Ακατάστατοι χώροι και πάγκοι εγκυμονούν κίνδυνο τραυματισμού.

2 Λάβετε υπ' όψη τις επιδράσεις του περιβάλλοντος

Μην εκθέτετε ηλεκτρικά εργαλεία σε υγρασία. Φροντίστε για τον καλό φωτισμό του χώρου εργασίας σας. Μην χρησιμοποιείτε ηλεκτρικά εργαλεία κοντά σε εύφλεκτα υγρά και αέρια.

3 Προστατευθείτε από ηλεκτροπληξία

Αποφύγετε την επαφή του σώματος με γειωμένες επιφάνειες (π.χ. σωλήνες, σώματα θερμάνσεως, ηλεκτρικές κουζίνες, ψυγεία κλπ.). Σε συνθήκες, υπερβολικής δραστηριότητας (π.χ. σε ύψη υγρασία, δημιουργία μεταλλικής σκόνης κλπ.) μπορεί να αυξηθεί η ηλεκτρική ασφάλεια με την παρεμβολή ενός αποσυνδεδεμένου μετασχηματιστή απομόνωσης ή ενός διακόπτη διαφυγής (FI).

4 Κρατάτε τα παιδιά σε απόσταση

Μην αφήνετε άλλα πρόσωπα να αγγίζουν το εργαλείο ή το καλώδιο επιμήκυνσης. Η επιτήρηση απαιτείται για παιδιά ηλικίας κάτω των 16 ετών.

5 Φυλάγετε τα εργαλεία σας σε ασφαλές μέρος

Ηλεκτρικά εργαλεία που δεν χρησιμοποιούνται πρέπει να φυλάσσονται σε στεγνούς, κλειστούς χώρους, μακριά από παιδιά.

6 Φοράτε τα κατάλληλα ρούχα εργασίας

Μη φοράτε φαρδιά ρούχα ή κοσμήματα. Υπάρχει πιθανότητα να πιαστούν σε κινούμενα μέρη μηχανών. Για υπαίθριες εργασίες συνιστώνται λαστιχένια γάντια και υποδήματα που δε γλιστρούν. Εάν έχετε μακριά μαλλιά φοράτε προστατευτικό διχτάκι.

7 Χρησιμοποιείτε προστατευτικά γυαλιά

Χρησιμοποιείτε, επίσης, αναπνευστικές μάσκες για την εκτέλεση εργασιών που δημιουργούν σκόνη ή αιωρούμενα σωματίδια.

8 Λαμβάνετε υπ' όψη τα ανώτατα όρια θορύβου

Λάβετε κατάλληλα μέτρα για την προστασία της ακοής σας εάν ο προκαλούμενος θόρυβος υπερβαίνει τα 85 dB(A).

9 Στηρίξτε με ασφαλή τρόπο το αντικείμενο στο οποίο εργάζεστε

Χρησιμοποιείτε σφιγκτήρες ή μέκκενη για το σκοπό αυτό. Η μέθοδος αυτή είναι ασφαλέστερη και ελευθερώνει και τα δυό σας χέρια για το χειρισμό του εργαλείου.

10 Μη σκύβετε πάρα πολύ

Φροντίστε πάντοτε να έχετε την κατάλληλη στάση και να διατηρείτε την ισορροπία σας.

11 Να είστε πάντα προσεκτικοί

Παρακολουθείτε την εργασία σας. Ενεργείτε λογικά. Μη χρησιμοποιείτε το εργαλείο όταν είστε κουρασμένος.

12 Απομακρύνετε από το μηχάνημα τα κλειδιά που χρησιμοποιείτε για τη ρύθμισή του

Πριν βάλετε σε λειτουργία το εργαλείο, βεβαιωθείτε πάντα ότι έχετε βγάλει από αυτό τα κλειδιά για τη ρύθμισή του.

13 Χρησιμοποιείτε το σωστό εργαλείο

Η ενδεδειγμένη χρησιμοποίηση αναφέρεται σε αυτές τις οδηγίες χρήσεως.

Μη χρησιμοποιείτε εργαλεία χαμηλής ισχύος ή προσθήκες για βαριές εργασίες. Το εργαλείο σας θα λειτουργήσει επιτυχέστερα και ασφαλέστερα εάν χρησιμοποιηθεί σύμφωνα με της προδιαγραφές του.

Προσοχή! Τόσο η χρήση εξαρτημάτων ή προσθηκών όσο και η πραγματοποίηση εργασιών που δεν συνιστώνται στις οδηγίες αυτές εγκυμονεί κίνδυνο τραυματισμού.

14 Συντηρείτε επιμελώς τα εργαλεία σας

Διατηρείτε τα εργαλεία σας κοφτερά και καθαρά ώστε να είστε σε θέση να εργάζεστε καλύτερα και ασφαλέστερα.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ακολουθείτε τις οδηγίες συντηρήσεως και τις υποδείξεις για την αλλαγή εξαρτημάτων. Ελέγχετε τακτικά το καλώδιο και, σε περίπτωση βλάβης, δώστε το για επισκευή σε συνεργείο συντηρήσεως που είναι εξουσιοδοτημένο από την Elu. Ελέγχετε περιοδικά τα καλώδια επιμήκυνσης και αντικαταστήστε τα σε περίπτωση βλάβης. Διατηρείτε τους διακόπτες χρήσεως στεγνούς και φροντίστε να μην είναι λερωμένοι από λάδι και γράσο.

15 Ελέγχετε εάν το εργαλείο σας έχει θλάβες

Πριν χρησιμοποιήσετε το εργαλείο, ελέγξτε το προσεκτικά για ενδεχόμενες βλάβες για να βεβαιωθείτε ότι θα λειτουργήσει όπως πρέπει. Ελέγξτε εάν τα κινητά μέρη είναι σωστά συνδεδεμένα και ευθυγραμμισμένα, εάν δεν έχουν σπάσει κομμάτια, εάν είναι σωστά συναρμολογημένα και εάν πληρούνται όλες οι συνθήκες για τη σωστή λειτουργία του εργαλείου. Προστατευτικά καλύμματα ή άλλα εξαρτήματα που έχουν χαλάσει πρέπει να επισκευάζονται ή να αντικαθίστανται σύμφωνα με τις οδηγίες χρήσεως. Μη χρησιμοποιείτε το εργαλείο εάν ο διακόπτης είναι χαλασμένος και φροντίστε για την αντικατάστασή του από εξουσιοδοτημένο συνεργείο συντηρήσεως.

16 Αφαιρέστε το συγκρότημα μπαταριών

Αφαιρέστε το συγκρότημα μπαταριών όταν δεν χρησιμοποιούνται, πριν από τη συντήρηση και όταν αλλάζετε εξαρτήματα.

17 Επισκευάζετε τα εργαλεία σας σε εξουσιοδοτημένο συνεργείο συντηρήσεως

Το ηλεκτρικό εργαλείο σας πληροί τους ισχύοντες κανόνες ασφαλείας. Για την αποφυγή κινδύνων για το χρήστη, τυχόν επισκευές πρέπει να εκτελούνται αποκλειστικά από ειδικό τεχνικό.

Πινακίδα στο φορτιστή και στο συγκρότημα μπαταριών

Οι πινακίδες στο φορτιστή και στο συγκρότημα μπαταριών δείχνει τα ακόλουθα σύμβολα:

 Φορτίζει

 Φορτισ

 Πρόβλημα φόρτισης

 Φορτίζει συγκρότηματα μπαταριών NiMH και NiCd

 Μην τοποθετείτε μεταλλικά ή άλλα αγωγικά υλικά

 Μην φορτίζετε κατεστραμμένες μπαταρίες

 Για ασφαλή λειτουργία διαβάστε το βιβλίο οδηγιών

 Μην εκθετείτε τον φορτιστή στη βροχή

 Να αλλάζετε τυχόν φθαρμένο καλώδιο αμέσως

 Να χρησιμοποιείτε μόνο σε θερμοκρασίες από 4 έως 40 °C

 Για τον χρόνο φόρτισης δείτε τα τεχνικά χαρακτηριστικά

 Λειτουργία αναζωογόνησης

Έλεγχος του περιεχομένου της συσκευασίας

Στη συσκευασία υπάρχουν:

- 1 Κρουστικό επαναφορτιζόμενο δράπανο/κατσαβίδι
- 1 Φορτιστής μπαταριών (SBA91K/SBA91KA)
- 1 Θήκη μπαταριών (SBA91K)
- 2 Συγκρότηματα μπαταριών (SBA91KA)
- 1 Κιβώτιο (τύπα K μόνο)
- 1 Φυλλάδιο οδηγιών
- 1 Αναλυτικό σχέδιο

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

- Ελέγξτε το εργαλείο, τα ανταλλακτικά και τα εξαρτήματα για βλάβες που ίσως έχουν προκληθεί κατά τη μεταφορά.
- Αφιερώστε λίγο χρόνο για να διαβάσετε και να κατανοήσετε όλο το φυλλάδιο οδηγιών πριν να χρησιμοποιήσετε το εργαλείο.

Περιγραφή (εικ. Α)

Το κρουστικό δράπανο/κατσαβίδι έχει σχεδιαστεί για επαγγελματική διάτρηση και βίδωμα.

- 1 Διακόπτης μεταβλητής ταχύτητας
- 2 Διακόπτης κανονικής/αντίστροφης περιστροφής
- 3 Διακόπτης δύο ταχυτήτων
- 4 Διακόπτης τρόπου λειτουργίας
- 5 Πλευρική χειρολαβή
- 6 Εξωτερικό δακτύλιο
- 7 Σφιγκτήρας χωρίς τσοκ
- 8 Κουμπί απελευθέρωσης
- 9 Θήκη μπαταριών

Ο φορτιστής Elu που έχετε δέχεται μπαταρίες NiCd και NiMH Elu 24 V.

- 9 Θήκη μπαταριών
- 10 Φορτιστής
- 11 Ενδεικτικό φόρτισης (κόκκινο)
- 12 Κουμπί λειτουργίας αναζωογόνησης

Ηλεκτρική ασφάλεια

Το ηλεκτρικό μοτέρ είναι σχεδιασμένο να λειτουργεί σε μία και μόνο τάση. Ελέγχετε πάντοτε αν η τάση τροφοδοσίας αντιστοιχεί σε αυτήν που αναγράφεται στην πινακίδα του εργαλείου.

Το εργαλείο σας φέρει διπλή μόνωση κατά EN 50144. Κατά συνέπεια δε χρειάζεται καλώδιο γείωσης.

Αντικατάσταση του καλωδίου ή του ρευματολήπτη

Όταν αντικαθιστάτε το καλώδιο ή το ρευματολήπτη, κάντε το με ασφάλεια. Ένας ρευματολήπτης με γυμνά καλώδια είναι επικίνδυνος όταν τοποθετείται σε μία πρίζα ρεύματος.

Χρήση καλωδίου επέκτασης

Εάν χρειάζεται καλώδιο επέκτασης, χρησιμοποιήστε εγκεκριμένο καλώδιο επέκτασης κατάλληλο για την απορροφούμενη ηλεκτρική ισχύ αυτού του εργαλείου (δείτε τα τεχνικά στοιχεία). Η ελάχιστη διατομή του αγωγού είναι 1,5 mm². Όταν χρησιμοποιείτε καρούλι καλωδίου, πάντα ξετυλίγετε τελείως το καλώδιο.

Συναρμολόγηση και ρύθμιση

Πριν από τη συναρμολόγηση και ρύθμιση, αφαιρείτε πάντα το συγκρότημα μπαταριών.

Να κλείνετε πάντα το εργαλείο, πριν βάλετε ή βγάλετε τις μπαταρίες. Πριν χρησιμοποιήσετε το εργαλείο, βεβαιωθείτε ότι οι μπαταρίες έχουν τοποθετηθεί σωστά.

Θήκη μπαταριών (εικ. Α)

Φόρτιση συγκροτήματος μπαταριών (εικ. Α)

Ελέγχετε πάντα το ηλεκτρικό δίκτυο πριν από τη φόρτιση του συγκροτήματος μπαταριών. Εάν το δίκτυο λειτουργεί αλλά το συγκρότημα μπαταριών δεν φορτίζεται, πηγαίνετε τον φορτιστή σας σε εξουσιοδοτημένο συνεργείο Elu. Κατά τη φόρτιση, ο φορτιστής και το συγκρότημα μπαταριών μπορεί να είναι θερμά όταν τα αγγίζετε. Αυτό είναι κανονική κατάσταση και δεν αποτελεί πρόβλημα.

Μη φορτίζετε το συγκρότημα μπαταριών σε θερμοκρασίες περιβάλλοντος < 4 °C ή > 40 °C. Συνιστώμενη θερμοκρασία φόρτισης: περίπου 24 °C.

- Για να φορτίσετε το συγκρότημα μπαταριών (9), βάλτε το στον φορτιστή (10) όπως φαίνεται και βάλτε τον φορτιστή στη πρίζα. Βεβαιωθείτε ότι το συγκρότημα μπαταριών έχει καθήσει καλά στον φορτιστή. Το κόκκινο ενδεικτικό φόρτισης (11) θα αναβοσβήνει. Μετά από μία ώρα περίπου, η ένδειξη φόρτισης θα σταματήσει να αναβοσβήνει και θα παραμείνει αναμμένη.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Το πακέτο μπαταριών έχει φορτιστεί πλήρως και ο φορτιστής αυτομάτως γυρίζει στην κατάσταση συντήρησης. Μετά από 2-4 ώρες περίπου, θα γυρίσει στην κατάσταση φόρτισης. Η θήκη μπαταριών μπορεί να αφαιρεθεί οποτεδήποτε ή να μείνει συνδεδεμένη με τον φορτιστή για αόριστο χρόνο.

- Η κόκκινη ένδειξη φόρτισης αναβοσβήνει γρήγορα δείχνοντας πρόβλημα φόρτισης. Επανατοποθετήστε το πακέτο μπαταριών ή επιχειρήστε με ένα καινούργιο πακέτο μπαταριών. Αν ούτε το νέο πακέτο μπαταριών φορτίζεται, πηγαίστε το φορτιστή σας σε ένα εξουσιοδοτημένο συνεργείο της Elu για δοκιμή.
- Όταν είναι συνδεδεμένος σε πηγές ρεύματος όπως γεννήτριες ή πηγές που μετασχηματίζουν το συνεχές σε εναλλασσόμενο ρεύμα, η κόκκινη ένδειξη φόρτισης (11) ενδέχεται να αναβοσβήσει δύο φορές, να τεθεί εκτός λειτουργίας και να επαναλάβει. Αυτό δείχνει ένα προσωρινό πρόβλημα της πηγής ενέργειας. Ο φορτιστής αυτομάτως θα τεθεί σε κανονική λειτουργία πάλι.

Λειτουργία αναζωογόνησης (εικ. Α)

Η λειτουργία αναζωογόνησης βοηθά την μπαταρία να διατηρήσει τη μέγιστη ικανότητα φόρτισής της. Συνιστάται να χρησιμοποιείτε αυτή τη λειτουργία κάθε 10 κύκλους φόρτισης/εκφόρτισης. Βεβαιωθείτε ότι χρησιμοποιείτε αυτή τη λειτουργία κάθε φορά που παρατηρείτε μείωση στην απόδοση της μπαταρίας.

- Αρχίστε τη διαδικασία φόρτισης όπως περιγράφεται παραπάνω.
- Πατήστε το κουμπί λειτουργίας αναζωογόνησης (12). Η κόκκινη ένδειξη φόρτισης θα σταματήσει προς στιγμή να αναβοσβήνει, θα αναβοσβήνει γρήγορα τρεις φορές και μετά θα ξαναρχίσει να αναβοσβήνει όπως και προηγουμένως. Τώρα ο φορτιστής είναι στη λειτουργία αναζωογόνησης.
- Μετά από 8 ώρες, η κόκκινη ένδειξη φόρτισης θα σταματήσει να αναβοσβήνει και θα παραμείνει αναμμένη.

Τώρα η μπαταρία είναι πλήρως φορτισμένη και μπορείτε να την βγάλετε ανά πάσα στιγμή ή να την αφήσετε στο συνδεδεμένο φορτιστή επ' άπειρον.

- Για να σταματήσετε τη λειτουργία αναζωογόνησης, μπορείτε να βγάλετε και να ξαναβάλετε την μπαταρία ανά πάσα στιγμή.

Για να βάλετε και να θγάλετε τις μπαταρίες

- Βάλτε τις μπαταρίες στην αντίστοιχη υποδοχή του εργαλείου και φροντίστε να κουμπώσουν στη θέση τους.
- Για να βγάλετε τις μπαταρίες, πιέστε το κουμπί απελευθέρωσης (8).

Τοποθέτηση και αφαίρεση εξαρτημάτων

(εικ. Α & Β)

- Ανοίξτε το τσοκ στρέφοντας το δακτύλιο (6) αντίθετα με τη φορά των δεικτών του ρολογιού και περάστε το στέλεχος της μύτης.
- Τοποθετήστε το εξάρτημα του τσοκ, όσο πιο μέσα πάει, και ανασηκώστε ελαφρά πριν το σφίξετε.
- Πιέστε το κλείθρο του αξονίσκου (13) και σφίξτε καλά στρέφοντας το δακτύλιο.
- Για να αφαιρέσετε το εξάρτημα εργαστείτε αντιθέτως.

Επιλογή του τρόπου λειτουργίας (εικ. C)

Τα κρουστικά δράπανα μπορούν να λειτουργήσουν κατά δύο τρόπους για:

Περιστροφική διάτρηση:
ατσάλι, ξύλο και πλαστικά

Κρουστική διάτρηση:
για διάτρηση τοιχοποιίας

- Επιλέξτε τον επιθυμητό τρόπο λειτουργίας, ευθυγραμμίζοντας τον διακόπτη τρόπου λειτουργίας (4) με το σύμβολο.

Διακόπτης κανονικής/αντίστροφης περιστροφής (εικ. Α)

- Για να επιλέξετε κανονική ή αντίστροφη περιστροφή, χρησιμοποιήστε τον διακόπτη κανονικής/αντίστροφης περιστροφής (2) (δείτε τα βέλη πάνω στο εργαλείο).

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Πριν αλλάξετε τη φορά περιστροφής, περιμένετε πάντοτε να σταματήσει εντελώς η κίνηση του μοτέρ.

Διακόπτης δύο ταχυτήτων (εικ. Α)

Το εργαλείο που προμηθευτήκατε διαθέτει διακόπτη δύο ταχυτήτων (3) για τη διακύμανση της σχέσης ταχύτητας/ροπής στρέψης.

- 1 Χαμηλή ταχύτητα/Υψηλή ροπή στρέψης (διάτρηση μεγάλων οπών, κοχλίωση βιδών)
- 2 Υψηλή ταχύτητα/χαμηλή ροπή στρέψης (για μικρές τρύπες)

Για τον προσδιορισμό των ταχυτήτων συμβουλευτείτε τα τεχνικά δεδομένα.

- Πάντα σπρώχνετε τον επιλογέα δύο ταχυτήτων τελείως προς τα εμπρός ή τελείως προς τα πίσω.
- Ποτέ μην αλλάζετε ταχύτητα όταν το δράπανο λειτουργεί στη μέγιστη ταχύτητα περιστροφής και όταν επιτελεί έργο.

Αφαίρεση και τοποθέτηση του τσοκ (εικ. D & E)

- Ανοίξτε τις σιαγόνες του τσοκ όσο το δυνατόν περισσότερο.
- Περάστε ένα κατσαβίδι στο τσοκ και αφαιρέστε τη βίδα συγκρατήσεως του τσοκ (14) στρέφοντάς την κατά τη φορά των δεικτών του ρολογιού (εικ. D).
- Σφίξτε ένα κλειδί Άλλεν μέσα στο τσοκ και κτυπήστε το με ένα σφυρί όπως φαίνεται στο εικ. E. Αυτό θα χαλαρώσει το τσοκ έτσι ώστε να μπορεί να ξεβιδωθεί με το χέρι.
- Για να τοποθετήσετε πάλι το τσοκ, ενεργήστε με αντίστροφη σειρά.

Τοποθέτηση της πλευρικής χειρολαβής (εικ. Α)

Η χειρολαβή (5) μπορεί να τοποθετηθεί κατά τρόπο που να εξυπηρετεί αριστερόχειρες και δεξιόχειρες.

Όταν χρησιμοποιείτε το δράπανο να ελέγχετε πάντοτε αν η χειρολαβή είναι σωστά τοποθετημένη.

- Χαλαρώστε την πλευρική χειρολαβή.
- Αν είστε δεξιόχειρας, εφαρμόστε τη χειρολαβή στο δακτύλιο των 43 mm, πίσω από το σφιγκτήρα και από την αριστερή πλευρά.
- Αν είστε αριστερόχειρας, εφαρμόστε τη χειρολαβή στο δακτύλιο των 43 mm, πίσω από το σφιγκτήρα και από τη δεξιά πλευρά.
- Περιστρέψτε τη χειρολαβή έως ότου έλθει στη θέση που επιθυμείτε και σφίξτε την.

Οδηγίες χρήσεως

- Τηρείτε πάντοτε τις οδηγίες ασφάλειας και τους ισχύοντες κανονισμούς.
- Φροντίστε να ενημερωθείτε σχετικά με τη θέση σωλήνων και καλωδίων.
- Μην ασκείτε μεγάλη πίεση στο εργαλείο. Η υπερβολική πίεση δεν επιταχύνει τη διάτρηση αλλά μειώνει την απόδοση του εργαλείου και ενδέχεται να ελαττώσει και τη διάρκεια ζωής του.
- Για να ελαχιστοποιήσετε το στολάρισμα κατά τη διάνοιξη, μειώνετε προοδευτικά την πίεση του σημείου διάτρησης προς το τέλος της λειτουργίας.
- Διατηρήστε το μηχάνημα σε λειτουργία όταν τραβάτε το τρυπάνι έξω από την οπή που έχετε ανοίξει. Αυτό θα σας βοηθήσει να αποφύγετε το μπλοκάρισμα.

Πριν από τη λειτουργία:

- Βεβαιωθείτε ότι το συγκρότημα μπαταριών σας είναι (πλήρως) φορτισμένο.
- Τοποθετήστε το κατάλληλο εξάρτημα.
- Σημειώστε τη θέση όπου θέλετε να διατρυπήσετε.
- Επιλέξτε κανονική ή αντίστροφη φορά περιστροφής.

Ξεκίνημα/Σταμάτημα (εικ. Α)

- Για να ανοίγωστε το εργαλείο πιέστε το διακόπτη μεταβλητής ταχύτητας (1) οπίσθια ταχύτητα.
- Για να σταματήσετε το εργαλείο απελευθερώστε το διακόπτη.

Το δράπανο διαθέτει φρένο το οποίο φρενάρει το τσοκ μόλις ο διακόπτης μεταβλητής ταχύτητας απελευθερώνεται πλήρως.

Κοχλίωση (εικ. Α)

- Επιλέξτε κανονική ή αντίστροφη φορά περιστροφής χρησιμοποιώντας τον δρομέα (2).
- Επιλέξτε περιστροφική διάτρηση με τον διακόπτη τρόπου λειτουργίας (4).

Περιστροφική διάτρηση (εικ. Α)

- Επιλέξτε περιστροφική διάτρηση με τον διακόπτη τρόπο λειτουργίας (4).

Διάτρηση σε μέταλλο

- Χρησιμοποιείτε λιπαντικό κοπής όταν κάνετε διάτρηση σε μέταλλα. Οι εξαιρέσεις είναι ο χυτοσίδηρος και ο ορείχαλκος, στις οποίες η διάτρηση να γίνεται ξηρά.

Διάτρηση σε ξυλο

- Οπές σε ξυλο μπορούν να γίνουν με τα ίδια τρυπάνια που χρησιμοποιούνται για τα μέταλλα. Αυτά τα άκρα μπορούν να υπερθερμανθούν εκτός εάν τραβιούνται έξω συχνά για να καθαρίζονται από τα ροκανίδια από τις αυλακώσεις.
- Για μεγαλύτερες οπές, χρησιμοποιήστε ξυλινα άκρα τρυπάνια ξυλου σε χαμηλές ταχυτητες.
- Αντικείμενα που μπορεί να σχίστουν πρέπει να ενισχυονται με ένα κομμάτι ξυλο.

Κρουστική διάτρηση

Διάτρηση σε μπετόν

- Χρησιμοποιήστε τρυπανια με μυτες καρβιδίου. Να διατηρείτε σταθερή πίεση στο τρυπάνι. Μια μαλακή, ομαλή ροή σκόνης δείχνει την κανονική αναλογία διάτρησης.

Συμβουλευθείτε τον προμηθευτή σας για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα κατάλληλα εξαρτήματα.

Συντήρηση

Το ηλεκτρικό εργαλείο σας Elu έχει σχεδιαστεί για μακρόχρονη λειτουργία με ελάχιστη συντήρηση. Για τη συνεχή και ικανοποιητική λειτουργία του χρειάζεται κατάλληλη συντήρηση και τακτικό καθαρίσμα.

Λίπανση

Το ηλεκτρικό εργαλείο σας δε χρειάζεται πρόσθετη λίπανση.

Καθάρισμα

- Διατηρείτε τις οπές εξαερισμού καθαρές και σκουπίζετε τακτικά το εργαλείο με μαλακό ύφασμα.
- Βγάλτε από την πρίζα τον φορτιστή πριν καθαρίσετε το περίβλημα με ένα μαλακό πανί.
- Αφαιρέστε το συγκρότημα μπαταριών πριν καθαρίσετε το Ηλεκτρικό Εργαλείο σας.

Περιβάλλον

Επαναφορτηζόμενο συγκρότημα μπαταριών

Αυτό το συγκρότημα μπαταριών μακράς διάρκειας πρέπει να φορτίζεται όταν δεν μπορεί να παρέχει ισχύ για εργασίες που γίνονταν εύκολα προηγουμένως. Κατά το τέλος της τεχνικής του ζωής, απορρίψτε το με την δέουσα φροντίδα για το περιβάλλον:

- Εξαντλήστε πλήρως το συγκρότημα μπαταριών, και στη συνέχεια αφαιρέστε το από το εργαλείο.
- Τα στοιχεία NiCd/NiMH είναι ανακυκλώσιμα. Μεταφέρετε τα στον αντιπρόσωπό σας ή σε τοπικό σταθμό ανακύκλωσης. Οι συλλεγόμενες θήκες μπαταριών θα ανακυκλωθούν ή θα διατεθούν κατάλληλα.

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

Ανεπιθύμητα εργαλεία

Παραδώστε το εργαλείο σας σε εξουσιοδοτημένο συνεργείο συντήρησης. Οι τεχνικοί του θα μεριμνήσουν για την διάθεσή του κατά τρόπο που δεν βλάπτει το περιβάλλον.

Εξυπηρέτηση Elu

Όλα τα ηλεκτρικά εργαλεία της Elu έχουν ελεγχθεί προσεκτικά πριν εγκαταλείψουν το εργοστάσιο. Σε περίπτωση που, παρ' όλα αυτά, το εργαλείο σας χρειάζεται επισκευή, παρακαλείσθε να τηλεφωνήσετε στο πλησιέστερο συνεργείο εξυπηρέτησης της εταιρίας μας (βλέπε παρακάτω). Εναλλακτικά, μια λίστα εξουσιοδοτημένων Κατάστημάτων Service Elu και πολλές λεπτομέρειες σχετικά με την υπηρεσία after-sales είναι διαθέσιμες στο Internet στη διεύθυνση www.2helpu.com.

ΕΓΓΥΗΣΗ

• 30 ΗΜΕΡΩΝ ΕΓΓΥΗΣΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ •

Εάν δεν είστε πλήρως ικανοποιημένοι από την απόδοση του εργαλείου σας Elu, απλώς επιστρέψτε το εντός 30 ημερών, πλήρες όπως το αγοράσατε, από το εξουσιοδοτημένο Κατάστημα Elu, για πλήρη επιστροφή χρημάτων. Πρέπει να προσκομιστεί απόδειξη αγοράς.

• ΕΝΟΣ ΕΤΟΥΣ ΠΛΗΡΗΣ ΕΓΓΥΗΣΗ •

Εάν το προϊόν σας της Elu παρουσιάζει ανωμαλία οφειλόμενη σε ελάττωμα των υλικών ή της κατασκευής εντός 12 μηνών από την ημερομηνία της αγοράς, εγγυώμαστε τη δωρεάν αντικατάσταση όλων των ελαττωματικών μερών, ή κατά την κρίση μας, τη δωρεάν αντικατάσταση ολόκληρης της μονάδας υπό την προϋπόθεση ότι:

- Δεν έχει γίνει κακή μεταχείριση του προϊόντος.
- Δεν έχει επιχειρηθεί επισκευή από μη εξουσιοδοτημένο άτομο.
- Θα προσκομιστεί απόδειξη της ημερομηνίας αγοράς.

Belgique et Luxembourg België en Luxemburg	Elu Weihoek 1, Nossegem 1930 Zaventem-Zuid	Tel: 02 719 07 11 Fax: 02 721 40 45 Service fax: 02 719 08 10
Danmark	Elu Hejrevang 26 B 3450 Allerød	Tlf: 70 20 15 30 Fax: 48 14 13 99
Deutschland	Elu International Richard-Klinger-Straße 65510 Idstein	Tel: 06126 211 Fax: 06126 212 770 Fax: 06126 212 970
Ελλάς	Elu Λέωφ Συγγρού 154 176 71 Καλλιθέα Αθήνα	Τηλ: 01 924 2870-75 Fax: 01 924 2869 Service: 01 924 2876-7
España	Elu Ctra de Acceso a Roda de Barà, km 0,7 43883 Roda de Barà, Tarragona	Tel: 977 297100 Fax: 977 297138 Fax: 977 297140
France	Elu Le Paisy BP 21 69571 Dardilly Cedex	Tel: 472 20 39 20 Tlx: 306 224F Fax: 472 20 39 00
Helvetia Schweiz	Elu/Rofu AG Warpel 3186 Dürdingen	Tel: 037 43 40 60 Fax: 037 43 40 61
Ireland	Elu Power Tools Rock Hill Blackrock Co. Dublin	Tel: 01 278 1800 Fax: 01 278 1811 Service fax: 01 278 1816
Italia	Elu Viale Elvezia 2 20052 Monza (Mi)	Tel: 039 23 87 1 Fax: 039 23 87 593
Nederland	Elu Florijnstraat 10 4879 AH Etten-Leur	Tel: 076 508 20 00 Fax: 076 503 81 84 Service fax: 076 501 70 79
Norge	Elu Strømsveien 344 1081 Oslo	Tel: 22 90 99 00 Fax: 22 90 99 01
Österreich	Elu Werkzeugevertriebs GmbH Erlaaerstraße 165 Postfach 320,1231 Wien	Tel: 0222 66116 Tlx: 13228 Black A Fax: 0222 6611614
Portugal	Elu Rua Egas Moniz 173 Apartado 19, S. João do Estoril 2768 Estoril, Codex	Tel: 468 7513/7613 Tlx: 16607 Bladec P Fax: 466 3841
Suomi	Elu Rälssitie 7 C 01510 Vantaa Frälsevågen 7 C 01510 Vanda	Puh: 98 25 45 40 Fax: 98 25 45 444 Tel: 98 25 45 40 Fax: 98 25 45 444
Sverige	Elu Box 603 421 26 Västra Frölunda Besöksadr. Ekonomivågen 11	Tel: 031 68 61 00 Fax: 031 68 60 08
United Kingdom	Elu Power Tools 210 Bath Road Slough, Berks SL1 3YD	Tel: 01753 576 717 Fax: 01753 521 312

